Univerzita Karlova v Praze Matematicko-fyzikální fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Pavel Hryzlík

Využití Linked Data pro sdílení dat o smlouvách veřejných institucí

Katedra softwarového inženýrství

Vedoucí diplomové práce: Doc. Mgr. Martin Nečaský, Ph.D.

Studijní program: Informatika

Studijní obor: I2 Softwarové systémy

Praha 2015

Zde bych rád poděkoval vedoucímu práce Doc. Mgr. Martin Nečaskému, Ph.D. za správné směrování, rady a nápady. Dále bych chtěl poděkovat Ondřeji Profantovi a také PhDr. Ing. Jiřímu Skuhrovcovi. Díky nim jsem pronikl do světa otevřených dat. Díky patří pochopitelně také mým nejbližším.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou s použitím citovaných pramenů, lite	ı práci vypracoval(a) samostatně a výhradně eratury a dalších odborných zdrojů.
zákona č. 121/2000 Sb., autorského	ci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona v platném znění, zejména skutečnost, rávo na uzavření licenční smlouvy o užití této odst. 1 autorského zákona.
V dne	Podpis autora

Název práce: Využití Linked Data pro sdílení dat o smlouvách veřejných institucí

Autor: Bc. Pavel Hryzlík

Katedra: Katedra softwarového inženýrství

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Martin Nečaský, Ph.D., Katedra softwarového inženýrství

Abstrakt: Cílem diplomové práce je prozkoumat možnosti využití principů Linked Data pro publikaci a sdílení dat o smlouvách veřejných institucí a jejich propojení na související data ve veřejném prostoru (např. obchodní a živnostenský rejstřík, registr veřejných zakázek, apod.). Práce představí kompletní proces otevírání smluv. Definuje datový standard pro otevřené smlouvy a navrhne ontologii pro publikaci dat o smlouvách a jejich propojení. Dále navrhne a implementuje platformu pro publikaci smluv. První částí platformy je konverzní modul umožňující konverzi smluv uložených v relačních databázích do RDF podoby. Využije zde techniky R2RML mapování. Druhou částí je jednotné úložiště stahující údaje o smlouvách v Linked Data podobě. Třetí částí je webová aplikace, která data o smlouvách zpřístupní koncovým uživatelům.

Klíčová slova: Smlouva, Otevřená data, Linked Data, RDF, JSON-LD, R2RML, SPARQL

Title: Exploitation of Linked Data for sharing public agreements data

Author: Bc. Pavel Hryzlík

Department: Department of Software Engineering

Supervisor: Doc. Mgr. Martin Nečaský, Ph.D., Department of Software Engineering

Abstract: The objective of the thesis is to explore the possibilities of using Linked Data principles for publishing and sharing data on contracts of public institutions and their connections to related data in the public domain (eg. Business and trade register, register of contracts, etc.). Thesis presents the entire process of opening up contracts. Defines a data standard for open contracts and proposes an ontology for the publication of data on contracts and their interconnections. Furthermore, designs and implements a platform for publishing contracts. The first part of the platform is a conversion module enabling the conversion of contracts stored in relational databases into RDF form. Employed are R2RML mapping techniques. The second part is a uniform repository that downloads data on contracts in Linked Data format. The third part is a web application that will make the data on contracts available to end users.

Keywords: Contract, Open Data, Linked Data, RDF, JSON-LD, R2RML, SPARQL

Obsah

1	Úvo	$_{ m od}$
	1.1	Motivace
	1.2	Cíl práce
	1.3	Struktura práce
2	Ote	vřená data a principy Linked Data 6
	2.1	Otevřená data (Open Data)
	2.2	Kvalita otevřených dat
	2.3	Stupně otevřenosti[7]
	2.4	Propojitelná data (Linked Data)
	2.5	Otevřená a propojitelná data (Linked Open Data - LOD) 11
	2.6	Výhody a přínosy otevřených dat a principů Linked data 12
	2.7	RDF (Resource Description Framework)
	2.8	RDF Ontologie
		2.8.1 Propojování se souvisejícími entitami
	2.9	Publikace
		2.9.1 Příklad dat serializovaných ve formátu N-Triples 17
		2.9.2 Příklad dat serializovaných ve formátu Turtle 18
		2.9.3 Příklad dat serializovaných ve formátu JSON-LD 19
3	Ote	vřené smlouvy 22
	3.1	Situace ve veřejné správě ČR
	3.2	Standard pro zveřejňování smluv
		3.2.1 Základní struktura
		3.2.2 Reprezentované entity
		3.2.3 Číselníky
	3.3	Publikace
		3.3.1 JSON
		3.3.2 CSV
	3.4	Metodika zveřejňování smluv
4	Ote	vřené smlouvy jako Linked Data 38
	4.1	Přiřazení identifikátorů jednotlivým entitám otevřených smluv 38
	4.2	Ontologie pro publikaci dat o smlouvách
		4.2.1 Analýza vhodných, již existujících ontologií 40
		4.2.2 Tvorba ontologie
		4.2.3 Publikace
	4.3	Možnosti propojení na související data
	4.4	Provázání s datovým formátem JSON
5	Pož	adavky na platformu pro otevřené smlouvy 54
	5.1	Funkční požadavky
	5.2	Nefunkční požadavky

6	Náv	rh plati	formy pro otevřené smlouvy	56
	6.1		ktura	56
			Konverzní mechanismus	58
			Jednotné úložiště	59
			Propojená datová síť	60
		6.1.4	Webová aplikace	62
7	Imp	lementa	ace platformy	64
	7.1	Konverz	zní mechanismus	64
		7.1.1	Munis ESML	64
		7.1.2	R2RML mapování	66
		7.1.3	Volba R2RML procesoru	73
		7.1.4	Volba technologií a implementační platformy	74
			Napojení na datové úložiště	74
		7.1.6	SPARQL endpoint	74
			Zpracování RDF výstupu	74
	7.2		né úložiště	76
		7.2.1	Nástroj Unified views	76
	7.3		a aplikace	77
			Volba technologií a implementační platformy	77
		7.3.2	Získávání dat	77
8	Eva	luace		83
9	T :1	rad Dat	a v propagu atavárání amluv	85
9	171111	keu Dai	a v procesu otevírání smluv	00
Zá	ivěr			87
Se	znan	n použit	té literatury	89
Se	znan	ı obrázl	ků	90
Se	znan	ı tabule	ek	91
V	ýpisy	kódu		92
			tých zkratek	93
	ílohy	-		94
	_			
	Přílo			95
В	Přílo	oha		96
\mathbf{C}	Přílo	oha		97
D	Přílo	oha		105

1. Úvod

V době informační společnosti se využívání internetu stalo naší každodenní rutinou. Skrze různé webové aplikace a služby každodenně pracujeme s obrovským množstvím informací. Běžně komunikujeme přes e-mail, finance spravujeme skrze internetové bankovnictví, část svého osobního života sdílíme na sociálních sítích. Požadavek na on-line vyřizování agendy vůči veřejné správě tedy není překvapujícím.

Problematika elektronizace veřejné správy, jednotně nazývaná jako "e-government", je aktuálním tématem již po mnoho let. Důsledkem tohoto procesu je generování obrovského množství nesmírně důležitých dat. Tato data ale v naprosté většině případů leží schovaná v databázích jednotlivých veřejných institucí. Mnoho z těchto dat by ale ze zákona mělo být volně dostupných. Často však jediným možným způsobem, jak taková data získat je použití zákona č.106/1999 Sb.¹, o svobodném přístupu k informacím. Netřeba zmiňovat, že tato snaha se mnohdy může stát značně netriviální.

Řešením je vhodná data, resp. metadata o těchto datech, zpřístupnit on-line. Pro strojově čitelná data zveřejněná na internetu se zažil pojem Otevřená data. Tato data pak může vyhledávat a zpracovávat kdokoli. To přináší řadu dílčích výhod od úspory nákladů, přes boj s korupcí, až po zapojení občanů, nemluvě o podnikatelském potenciálu, převážně možnosti vzniku mnoha užitečných aplikací pracujících nad otevřenými daty. To celé za cenu minimálních nákladů z veřejných rozpočtů.

Otevírání dat můžeme chápat jako další krok v procesu elektronizace veřejné správy. Průkopníky v této oblasti jsou státy s vyspělou formou demokracie, jako USA a Spojené království. Příklad si ale také můžeme vzít od Estonska. Malá země, vědoma si, že nemá nerostné bohatství ani rozvinutý průmysl, se rozhodla prosadit na poli informačních technologií, kde základem jsou otevřené on-line služby veřejné správy. Důležitost otevřených dat si uvědomuje i Evropská unie. Směrnicí $2013/37/\mathrm{EU^2}$ v podstatě doporučuje členským státům, aby data otevíraly. České republice se také povedlo nastartovat procesy otevírání veřejné správy. Pokrok je cítit hlavně na národní úrovni. Mezi městy a obcemi jsou však otevřená data často stále neznámým pojmem. Problematikou a obecně osvětou otevřených dat se zabývá mimo jiné Ministerstvo vnitra ČR[1], projekt Rekonstrukce státu[2], Fond Otakara Motejla[3], Oživení o.s.[4] či iniciativa OpenData.cz[5].

Otevřená data však nelze chápat jako samospásné řešení problémů veřejné správy. Jsou spíše prostředkem ke zvýšení otevřenosti a transparentnosti. Veřejná služba však může být netransparentní i s otevřenými daty. Řekněme, že pro kvalitní veřejnou službu jsou otevřená data nutnou, nikoli však postačující podmínkou.

Dalším aspektem otevřených dat je jejich kvalita. Kvalitní otevřená data jsou propojena mezi sebou v rámci jednotného sdíleného prostoru, mohou na sebe odkazovat a využívat širokého kontextu, které takový sdílený prostor propojených dat nabízí. Taková data využívají principů Linked Data.

¹Zákon č.106/1999 Sb. - http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106

 $^{^2\}mathrm{Sm\check{e}rnice}~2013/37/\mathrm{EU}$ - <code>http://www.eurlex.cz/dokument.aspx?celex=32013L0037</code>

1.1 Motivace

Základní motivaci pro vznik této práce bych rozdělil do tří pilířů:

Veřejnoprávní sféra

Na podzim roku 2014 se konal seminář Transparentnost v obcích v Poslanecké sněmovně pořádaný panem Mgr. Janem Farským. V rámci semináře se sešla skupina složená ze zástupců měst a obcí, akademické sféry a neziskového sektoru. Předmětem jednání byla otevřená data. Výsledkem bylo rozhodnutí, že první datovou sadou vhodnou k plošnému otevření, také vzhledem k chystanému zákonu o registru smluv, jsou údaje o smlouvách. Prvním krokem je standardizace datového formátu, resp. určení položek vhodných ke zveřejnění. Motivací bylo, že pokud standard začne využívat netriviální počet měst a obcí, tak je reálná šance k prosazení standardu na národní úroveň. Ustanovila se tedy, pod zášťitou Oživeni o.s. a Centra aplikované ekonomie o.s.³, "akční" skupina, jejímž cílem byla tvorba datového standardu pro otevřené smlouvy. Bylo mi ctí, se stát členem této skupiny.

Komerční sféra

Jako externista se podílím na tvorbě software pro veřejnou správu ve společnosti Triada spol. s.r.o. Mým úkolem se ke konci roku 2014 stala tvorba modulu ESML pro interní evidování smluv.

Akademická sféra

V rámci MFF UK ve spolupráci s Fakultou informatiky VŠE vznikla iniciativa OpenData.cz. Jejím cílem je vybudování otevřené datové infrastruktury v České republice. Na MFF UK také probíhá výzkum propojitelných dat, Linked Data. Mým cílem bylo přispět k otevřené datové infrastruktuře, navíc s využitím principů Linked Data. Rozhodnutí věnovat se publikaci dat o smlouvách padlo již v červnu 2014. Konkrétní obrysy však práce získala až s přispěním výše zmíněných pilířů.

Výsledkem je tedy aplikace principů Linked Data pro publikaci a sdílení dat o smlouvách s možností konkrétního využití nad modulem ESML společnosti Triada. To celé s ohledem na vznikající datový standard. Jednou z dílčích motivací bylo, že v případě prosazení datového standardu na národní úroveň mohou města a obce používající modul ESML využitím této práce automaticky zveřejňovat smlouvy v Linked Data podobě, a to s minimálními náklady. Taková data lze pak agregovat do jednotných úložišť, nad kterými mohou vznikat nejrůznější aplikace přinášející konečný přínos pro uživatele.

1.2 Cíl práce

Cílem práce je prozkoumat možnosti využití principů Linked Data pro publikaci a sdílení dat o smlouvách veřejných institucí a jejich propojení na související

³Centrum aplikované ekonomie o.s. - http://cae.zindex.cz/

data ve veřejném prostoru. Prvním krokem je definování datového standardu a ontologie pro otevřené smlouvy. Dalším krokem je návrh způsobu konverze dat stávajícími informačními systémy veřejných institucí (v podobě relačních databází) do otevřeného formátu využívající principy Linked Data a implementace konverzního mechanizmu pro vybraný konkrétní informační systém (Triada spol. s.r.o). V dalším kroku následuje návrh a implementace jednotného úložiště dat o smlouvách v Linked Data s experimentálním zprovozněním na serveru poskytnutém vedoucím práce. V jednotném úložišti se očekává návrh řešení integračních problémů dané heterogenitou dat publikovaných různými veřejnými institucemi. Následujícím krokem je nad tímto jednotným úložištěm návrh a implementace webové aplikace, která data o smlouvách zpřístupní koncovým uživatelům.

1.3 Struktura práce

Obsah práce je rozdělen na 9 kapitol a 3 přílohy. Ve druhé kapitole jsou popsány a vysvětleny základní principy otevřených dat. Třetí kapitola se zabývá pojmem otevřené smlouvy. Kapitola nejdříve rozebere aktuální stav otevřenosti smluv ve veřejné správě a následně nastíní vznikající datový standard. Čtvrtá kapitola zadefinuje otevřené smlouvy jako Linked Data. V páté kapitole se analyzují požadavky na platformu pro otevřené smlouvy. Šestá kapitola zmíněnou platformu navrhne. Sedmá kapitola se zabývá konkrétní implementací platformy. V osmé kapitole jsou znázorněny zátěžové testy některých dílčích částí implementace. Poslední, devátou kapitolou je závěr shrnující práci jako celek. Nedílnou součástí práce je seznam použité literatury a slovníček pojmů. Práce zahrnuje také 3 přílohy. V příloze A je znázorněn harmonogram vývoje standardu otevřených smluv. V příloze B se nachází uživatelská dokumentace. Konečně, příloha C popisuje strukturu přiloženého datového nosiče. TODO

2. Otevřená data a principy Linked Data

Předmětem této kapitoly je čtenáře stručně seznámit se základními pojmy a principy otevřených, propojitelných dat a následně s technologiemi sloužícími k jejich zápisu a zpracování.

2.1 Otevřená data (Open Data)

"Open data can help us address the greatest challenges of our time and generate value for everyone" - Open Data Institute 2012

Začneme definicí, kterou si postupně vysvětlíme. Jako otevřená data můžeme chápat údaje zveřejněná na internetu, která jsou[6]

- 1. úplná
- 2. snadno dostupná
- 3. strojově čitelná
- 4. používající standardy s volně dostupnou specifikací
- 5. zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití dat s minimem omezení
- 6. dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů

Úplnost

Pokud se rozhodneme zveřejňovat data, tak v případě, že nás neomezuje zákon, či jiná restriktivní opatření, měli bychom dbát na to, aby byla úplná, resp. v maximálním možné rozsahu. Není cílem zveřejňovat útržky ztrácející vypovídající hodnotu.

Snadná dostupnost

Základní požadavek na dostupnost otevřených dat spočívá v tom, že by měla být k dispozici kdykoli, ne pouze např. na vyžádání. Otevřená data budou také přínosem pro širokou veřejnost jedině tehdy, pokud budou snadno dohledatelná. Skrytá data za změtí odkazů se hledají špatně.

Strojová čitelnost

Klíčovou vlastností otevřených dat je strojová čitelnost. Otevřeným datům by měl porozumět nejen člověk, ale i stroj. Účelem je umožnit data automatizovaně zpracovávat, analyzovat, počítat statistiky apod.

Otevřené standardy

Software, nástroje či metodiky potřebné k zpracování dat by měly být volně dostupné. Data v uzavřeném formátu, která potřebují ke zpracování konkrétní proprietární software, postrádají smysl otevřenosti.

Zpřístupněna za jasně definovaných podmínek

Typicky je třeba dbát na to, aby data byla zveřejňována pod otevřenou licencí.¹

Dostupná uživatelům s minimem nákladů

Je třeba si uvědomit, že nezveřejňujeme data pro data. Zveřejňujeme pro přidanou hodnotu, např. pro lepší službu nebo vyšší efektivitu. Náklady na zveřejnění by tak neměly přesáhnout případná zlepšení.

Obrázek 2.1: Logo otevřených dat

 $^{^1\}rm V$ íce k problematice licencování a užití otevřených dat lze dohledat na webu Ministerstva vnitra - http://www.mvcr.cz/clanek/otevrena-data.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d

2.2 Kvalita otevřených dat

Tvůrce WWW a ředitel konsorcia W3C² Tim Berners-Lee³ navrhl pěti hvězdičkový systém, jak kategorizovat otevřená data (viz Obrázek 2.2). Každá hvězdička definuje stupeň otevřenosti, kde $5 \bigstar$ znamená nejvyšší kvalitu dat, $1 \bigstar$ naopak nejmenší. Také platí, že každý stupeň je nadmnožinou (rozšířením) stupně předešlého.

2.3 Stupně otevřenosti[7]

★ Libovolná zveřejněná data pod otevřenou licencí

- Přínosy pro uživatele uživatel může data číst, tisknout, ukládat, přenášet, měnit a sdílet podle svého uvážení
- Přínosy/náklady pro vydavatele velmi nenáročné na publikaci
- Příkladem může být formát PDF

Publikace dat na úrovni $1 \bigstar$ je zdaleka nejjednodušší a nepotřebuje příliš vynaloženého úsilí. Určitě je lepší zveřejňovat data na úrovni $1 \bigstar$, než vůbec. Využitelnost dat však může být velmi obtížná, např. díky nutnosti dolování dat z PDF dokumentů.

★★ Strukturovaná data ve strojově čitelném formátu

- Přínosy pro uživatele uživatel může pokročile zpracovávat data s využitím proprietárních nástrojů k tomu určených
- Přínosy/náklady pro vydavatele velmi nenáročné na publikaci
- Příkladem může být formát MS Excel (.xls)

V dnešní době už poměrně rozšířený způsob publikace dat. Zpracování dat ale vyžaduje specifické nástroje k tomu určené. Pokud tedy chceme zpracovávat např. excelovskou tabulku (.xls), potřebujeme k tomu komerční produkt MS Excel⁴.

★★★ Formát dat je otevřený

- Přínosy pro uživatele uživatel při zpracování dat není omezen žádným specifickým nástrojem
- Přínosy/náklady pro vydavatele nenáročné na publikaci, může však vyžadovat transformaci dat, např. z uzavřeného formátu
- Příkladem může být formát CSV

²W3C - http://www.w3.org/

³Tim Berners-Lee - životopis - http://www.w3.org/People/Berners-Lee/

⁴Toto se netýká formátu .xlsx. Ten již vychází z otevřené specifikace Office Open XML - ata publikovaná v .xlsx formátu tedy můžeme chápat jako 3★.

Teprve v této kategorii se můžeme bavit o "opravdových" otevřených datech. Resp. data musejí mít stupeň otevřenosti minimálně $3 \bigstar$, aby naplnila základní definici otevřených dat uvedenou výše.

★★★★ Jednotlivé objekty jsou identifikovány pomocí URI

- Přínosy pro uživatele uživatel se může na data odkazovat, odkazy si ukládat, případně data snadno kombinovat s jinými (na stejném, nebo vyšším stupni)
- Přínosy/náklady pro vydavatele náročnější na publikaci
- Příkladem může být formát RDF

Důležité je dbát na to, aby URI nebylo virtuální, resp. aby se po dotázání uživateli vrátil požadovaný obsah. V prostředí WWW je zajištění obsahu typicky praktikováno skrze protokol HTTP.

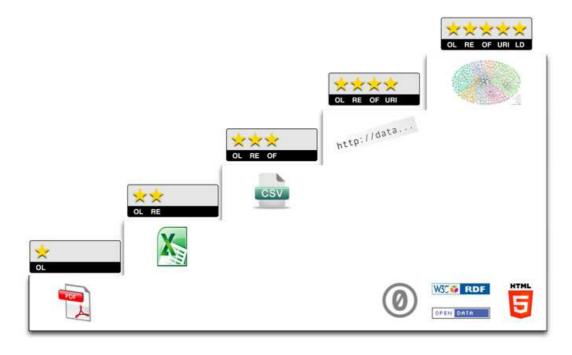
Díky URI identifikaci můžeme data reprezentovat jako orientovaný graf propojených objektů, které na sebe mohou vzájemně odkazovat. K popisu takovýchto dat se používá formát RDF.[ODKAZ NA KAPITOLU]

V prostředí České republiky považováno jako nadstandard.

★★★★ Data jsou propojena se souvisejícími daty

- 1. Přínosy pro uživatele vytvoření efektu datové sítě, větší informační hodnota dat
- 2. Přínosy/náklady pro vydavatele náročnější na publikaci
- 3. Příkladem může být formát RDF

V této nejvyšší kategorii se data mohou stát součástí datové sítě propojených grafů.

Obrázek 2.2: Stupně otevřenosti dat, zdroj: [7]

2.4 Propojitelná data (Linked Data)

Linked Data vychází z myšlenky webu aplikované na data. Webu rozumíme jako síti propojených webových stránek. Cílem Linked Data je mít síť propojených, strojově čitelných dat, resp. stavební kámen sémantického webu⁵. Jedná se v podstatě o další krok v evolučním vývoji webu jako takového.

Podle [8] definujeme základní principy Linked Data jako:

- 1. Každá entita je identifikována pomocí HTTP URI⁶
- 2. HTTP URI by mělo být vyhledatelné v síti WWW a umožňovat k němu přistupovat a odkazovat se na něj
- 3. Po přistoupení na HTTP URI entity mají být poskytnuty relevantní informace o dané entitě ve standardizovaném formátu či prostřednictvím API⁷
- 4. Data k entitám rozšířit o HTTP URI odkazy na další související entity⁸

Jak je vidět, Linked Data naplňují všechny požadavky na 5★ kvalitu dat s jednou výjimkou. Linked Data nemusejí být z podstaty otevřenými daty. Určitě si dovedeme představit mnoho scénářů, kdy je přínosem mít propojená, ale privátní data. Typickým příkladem můžou být korporátní intranetové informační systémy.

⁵Sémantický web - http://www.cs.umd.edu/golbeck/LBSC690/SemanticWeb.html

⁶V prostředí webu to bude typicky hypertextový odkaz ve formě URL[ZDROJ]

⁷Pro popis Linked Data se typicky používá jazyk RDF - http://www.w3.org/RDF/, k dotazování k datovému API - SPARQL - http://www.w3.org/TR/rdf-sparql-query/

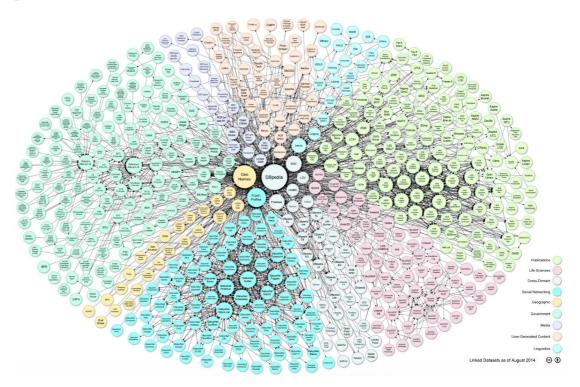
⁸o nám zaručí, že můžeme procházet jednotlivé entity podobným způsobem jako webové stránky v rámci sítě WWW.

2.5 Otevřená a propojitelná data (Linked Open Data - LOD)

Otevřená data na úrovni $5 \bigstar$ kvality můžeme tedy chápat jako Linked Open Data. Taková data se mohou stát součástí globálního prostoru sdílených, propojených dat. Připojením datové sady tak můžeme čerpat informační potenciál celého prostoru⁹.

Takový prostor s časem neustále roste. Využití lze nalézt ve většině oblastí lidského konání. Od sdílení a obohacování vědeckých dat, např. biologických, chemických struktur a reakcí s cílem objevů nových postupů v medicíně, přes zpracování dat jednotlivých veřejných správ za účelem kvalitnější veřejné služby až po obohacování kontextu nejrůznějšího mediálního obsahu.

Na obr. 2.3 vidíme příklad vizualizace otevřených a propojených (LOD) dat nazývaný Linked Open Data Cloud. Jedná se o datasety obsahující alespoň 1000 trojic (více v kapitole o RDF) a alespoň 50 odkazů na jiná data ve sdíleném prostoru.

Obrázek 2.3: Linked Open Data Cloud, Srpen 2014, zdroj: http://lod-cloud.net/

⁹Tvůrci grafu procházejí web a do cloudu přidávají dostupné datasety splňující podmínky Linked Data a podmínky na počet trojic a odkazů. Nezkoumají ale licence jednotlivých datasetů. Některé datesety proto mohou být chráněny specifickými právy.

2.6 Výhody a přínosy otevřených dat a principů Linked data

Obecné výhody otevřených dat

- 1. Zapojení uživatelů kontrola, návrhy ke zlepšení dat
- 2. Zvýšení transparentnosti vydavatele dat, boj s korupcí
- 3. Kvalitnější veřejná služba
- 4. Zvýšení efektivity, úspora nákladů
- 5. Široké možnosti dalšího využití analýzy, statistiky, vizualizace

Výhody principů Linked Data

- 1. Sdílená, rozšiřitelná a snadno znovu použitelná data
- 2. Data jsou začleněna do kontextu, resp. lze se odkazovat přímo na data
- 3. Data jsou propojena s dalšími relevantními daty, informační hodnota dat je tedy tím větší, čím více mají vazeb
- 4. Standardizované formáty pro publikaci

2.7 RDF (Resource Description Framework)

Formát RDF byl vyvinut za účelem snadného strojového zpracování a propojování dat. Jedná se o čistě abstraktní formát udávající, jak data popisovat. Nezabývá se tedy konkrétní podobou výsledných dat.

Základním stavebním kamenem RDF je tvrzení, resp. trojice: **Subjekt - Predikát - Objekt** (viz Obrázek 2.4). Subjektem je míněn zdroj, který popisujeme. Predikát je vlastnost, která o objektu něco tvrdí. Objekt je hodnota dané vlastnosti. Jednotlivé trojice mohou na sebe navazovat a vytvořit tak orientovaný graf.

Obrázek 2.4: Základní RDF trojice

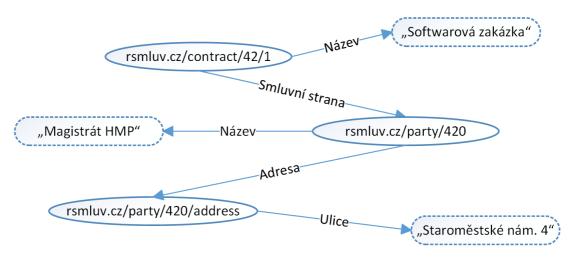
Nyní definujeme několik pravidel a doporučení pro popisování dat v RDF

- 1. Každý subjekt je jednoznačně identifikován pomocí URI, nebo je označen jako anonymní $^{10}\,$
- 2. Objektem je buď hodnota (literál), odkaz na subjekt (resource), nebo je označen jako anonymní
- 3. Pro každý subjekt je specifikován jeho typ (třída) formou URI
- 4. Každému predikátu je přiřazen také jeho typ formou URI
- 5. Jednotlivé URI z bodů 3,4 by měly odkazovat na konkrétní slovníky tříd a predikátů, resp. ontologie

Na obr. 2.5 vidíme příklad jednoduchého grafu ve formátu RDF (aplikována pravidla 1 a 2). Popisuje 3 subjekty a přiřazuje jim konkrétní vlastnosti. Vidíme, že každý subjekt je identifikován vlastním URI. Díky tomu mohou subjekty na sebe odkazovat. Jednotlivé trojice by pak vypadaly takto:

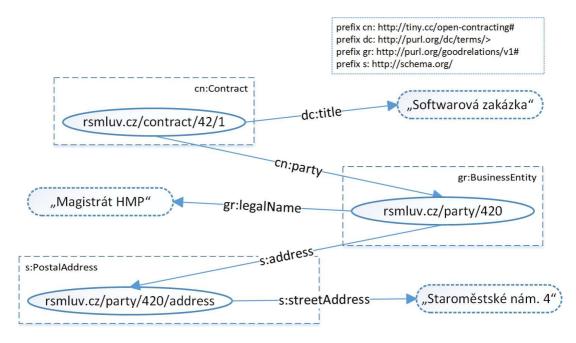
- 1. http://rsmluv.cz/contract/42/1 Název Softwarová zakázka
- 2. http://rsmluv.cz/contract/42/1 Smluví strana rsmluv.cz/party/420
- 3. http://rsmluv.cz/party/420 Název Magistrát HMP
- 4. http://rsmluv.cz/party/420 Adresa rsmluv.cz/party/420/address
- 5. http://rsmluv.cz/party/420/address Ulice Staroměstké nám. 4

¹⁰Subjekty, příp. objekty lze označit jako anonymní, resp. Blank node. Na anonymní subjekty, resp. objekty ale nelze přímo přistupovat. Používají se typicky k zapouzdření, či jako kontejnery jiných objektů.

Obrázek 2.5: Jednoduchý RDF graf

Ze zmíněného příkladu ale není zřejmý význam, resp. sémantika jednotlivých subjektů a predikátů. Je tedy důležité jim přiřadit konkrétní typy. Každý typ by měl být popsaný v konkrétním slovníku tříd a predikátů. Takovéto slovníky nazýváme ontologiemi. Na obr. 2.6 vidíme zmíněný příklad rozšířený o přiřazené typy (aplikována pravidla $3, 4, 5)^{11}$.

Obrázek 2.6: RDF graf s přiřazenými typy

2.8 RDF Ontologie

Pod pojmem ontologie si můžeme představit sadu termínů popisujících určitou věcnou oblast. V případě popisování RDF dat definujeme slovník tříd a vlastností (predikátů), které mohou uživatelé ve svých datech používat.

¹¹Pro zapisování typů se kvůli úspornosti používají prefixy definované typicky na začátku dokumentu.

Konkrétní ontologii nelze chápat jako striktně vyžadovaný standard, ale spíše jako sadu doporučení. Buď využijeme k popisu dat nějakou z řady již existujících ontologií, nebo můžeme vytvořit ontologii vlastní. Přesto ale chceme, aby se již existující ontologie používaly co nejvíce. Přínosem je hlavně to, že aplikace a nástroje implementované nad známými ontologiemi budou schopné automaticky rozpoznat naše data¹².

Základními jazyky pro modelování RDF dat jsou Web Ontology Language (OWL)[9] a RDF Schema (RDFS)[10]. Konkrétní specifikace se provádí opět ve formátu RDF a je publikována pod vlastním URI.

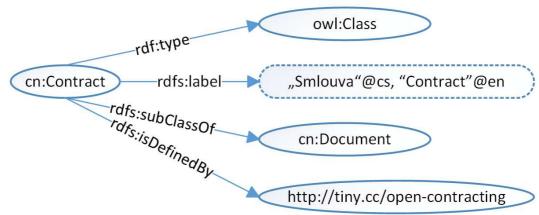
Mezi základní výrazové prostředky jazyka OWL a RDFS patří:

- owl:Class typ entity třída
- owl:ObjectProperty typ entity vlastnost
- owl:FunctionalProperty typ jedinečná vlastnost (nemůže se opakovat)
- owl:unionOf jeden typ třídy z výčtu musí být vyplněn
- owl:equivalentClass definuje, že se jedná o třídu odpovídající jiné třídě
- owl:equivalentProperty definuje, že se jedná o vlastnost odpovídající jiné vlastnosti
- rdfs:label popis třídy/vlastnosti
- rdfs:comment komentář třídy/vlastnosti
- rdfs:domain požadovaný typ domény třídy/vlastnosti
- rdfs:range požadovaný rozsah typů třídy/vlastnosti
- rdfs:isDefinedBy definice zdroje třídy/vlastnosti
- rdfs:subClassOf definice, že se jedná o podtřídu určité třídy
- rdfs:subPropertyOf definice, že se jedná o podvlastnost určité vlastnosti

Na obr. 2.7 vidíme příklad ontologie třídy Contract. Ontologie nám říká, že se jedná o třídu (typ owl:Class) s názvem Smlouva (rdfs:label), která je podtřídou (rdfs:subClassOf) Document a je definovaná (rdfs:isDefinedBy) v ontologii http://tiny.cc/open-contracting. Kdokoli pak bude zpracovávat entitu označenou tímto typem, tak díky přiřazené ontologii bude schopen určit, že se jedná o smlouvu.

 $^{^{12}\}mathrm{Mezi}$ všeobecně známé ontologie patří např. Dublin
Core - http://purl.org/dc/terms/, Friend-of-a-Friend - http://xmlns.com/fo
af/0.1/ nebo Schema - http://schema.org/. Existuje také katalog ontologií - http://lov.okfn.org/dataset/lov/

prefix cn: http://tiny.cc/open-contracting# prefix gr: http://purl.org/goodrelations/v1# prefix owl: http://www.w3.org/2002/07/owl# prefix rdf: http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns# prefix rdfs: http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#

Obrázek 2.7: Ontologie třídy Contract

2.8.1 Propojování se souvisejícími entitami

Díky RDF můžeme data reprezentovat jako orientovaný graf. Otázka tedy zní, zdali lze propojovat grafy mezi sebou. Ve formátu RDF je to velmi jednoduché. Jako objekt predikátu stačí položit subjekt z jiného grafu. Díky URI identifikaci entit tedy není rozdílem, zdali je cílovým subjektem entita v lokálních datech, nebo entita cizí.

V rámci propojování dat s jinými datasety však není neobvyklé, že stejné entity jsou reprezentované v různých datasetech pod vlastními URI. Je tedy třeba vyjádřit, že se jedná o data reprezentující stejné entity. V jazyku OWL za tímto účelem existuje predikát sameAs, kterým můžeme definovat odpovídající si entity (viz Obrázek 2.8).

Obrázek 2.8: Možnost propojení dat

2.9 Publikace

V minulých kapitolách bylo řečeno, jak popisovat data pomocí RDF. Jednalo se o sémantický popis. Pokud však data chceme publikovat, je třeba konkrétního datového formátu, který definuje syntaxi, resp. jak RDF data serializovat. Takových formátů existuje celá řada, např.:

- N-Triple[?] nejjednodušší serializace RDF grafu v podobě výčtu trojic
- N-Quads[12] rozšíření pro N-Triples s možností zaznamenat více grafů
- RDF/XML[13] RDF graf serializovaný do XML, využívající prefixového zápisu
- Turtle[14] úsporný textový formát s možností komprese trojic, využívající prefixových zápisů
- Trig[15] rozšíření Turtle pro použití nad více grafy
- **RDFa**[16] serializace RDF do (X)HTML[17] dokumentů, využívající prefixového zápisu
- **JSON-LD**[18] specifický zápis RDF grafu, využívající mapování položek JSON dokumentu na RDF ontologie

Pro potřeby této práce si vystačíme s formáty N-Triples, Turtle a JSON-LD. Vysvětlíme si je na příkladech. Jako data k serializaci použijeme příklad z obr. 2.6.

2.9.1 Příklad dat serializovaných ve formátu N-Triples

Serializace RDF dat do N-Triples je velmi jednoduchá. Jedná se o seznam trojic oddělených tečkou. Každá trojice je uvedena na vlastním řádku. Tento formát nepoužívá prefixové zkracování URI. Je vhodný pro proudové zpracování velkého množství dat (viz Obrázek 2.1)¹³.

```
1 < http://rsmluv.cz/contract/42/1>
       <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type>
            <a href="http://tiny.cc/open-contracting#Contract">http://tiny.cc/open-contracting#Contract</a>
  <http://rsmluv.cz/contract/42/1>
       <http://purl.org/dc/terms/title>
            "Softwarová zakázka"
  <http://rsmluv.cz/contract/42/1>
       <http://tiny.cc/open-contracting#party>
            <http://rsmluv.cz/party/420> .
9
  <http://rsmluv.cz/party/420>
        <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type>
12
             <http://purl.org/goodrelations/v1#BusinessEntity> .
  <http://rsmluv.cz/party/420>
       <a href="http://purl.org/goodrelations/v1#legalName">http://purl.org/goodrelations/v1#legalName</a>
            "Magistrát HMP"
```

 $^{^{13}\}mathrm{Trojice}$ nejsou z důvodu přehlednosti trojice uvedeny na samostatných řádcích

```
\label{eq:continuous} $$ \begin{array}{ll} \text{http://rsmluv.cz/party/420} \\ & < \text{http://rsmluv.cz/party/420/address} \\ & < \text{http://rsmluv.cz/party/420/address} \\ & \\ & < \text{http://rsmluv.cz/party/420/address} \\ & \\ & < \text{http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns\#type} \\ & \\ & < \text{http://schema.org/PostalAddress} \\ & \\ & < \text{http://rsmluv.cz/party/420/address} \\ & \\ & < \text{http://schema.org/streetAddress} \\ & \\ & \\ & \text{Staroměstké nám. 4}" . \end{array}
```

Výpis kódu 2.1: Příklad RDF dat - N-Triples

2.9.2 Příklad dat serializovaných ve formátu Turtle

Formát Turtle umožňuje zkracování URI pomocí prefixů. Umožňuje také zkracovat zápis tím, že nemusíme zapisovat opakující se subjekt. Jednotlivé dvojice predikát-hodnota lze tak přehledně mít u jednoho subjektu. Oddělovačem mezi dvojicemi v rámci subjektu je středník, blok informací o daném subjektu je zakončený tečkou. Pro definování typu subjektu se může použít klíčové slovo "a", namísto predikátu rdf:type. Výhodou je úspornost a velmi dobrá lidská čitelnost (viz Kód 2.2).

Výpis kódu 2.2: Příklad RDF dat - Turtle

Díky dobré čitelnosti, se formát Turtle hojně používá pro zapisování ontologií. V kódu 2.3 vidíme znázorněnou jednoduchou ontologii. Popisuje 2 objekty. Prvním je třída Contract (typ owl:Class). Definuje, že se jedná o smlouvu, je podtřídou (rdfs:subClassOf) třídy Document a je definována v ontologii (rdfs:DefinedBy) http://tiny.cc/open-contracting. Je to serializovaný zápis ontologie z obr. 2.7. Druhým objektem je vlastnost party (typ owl:ObjectProperty). V predikátu rdfs:domain je specifikováno, že vlastnost party může být použita u třech tříd, a to Contract, Order nebo Invoice. Predikát rdfs:range znamená, že očekávaný přiřazený objekt je typu gr:BusinessEntity.

```
4 @prefix owl: \langle \text{http://www.w3.org/} 2002/07/\text{owl} \# \rangle.
                 < http://www.w3.org/1999/02/22 - rdf - syntax - ns#>.
  @prefix rdf:
  @prefix rdfs: <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#> .
  :Contract a owl:Class ;
    rdfs:label "Smlouva" @cs, "Contract" @en;
9
    rdfs:subClassOf :Document ;
    rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
12
  :party a owl:ObjectProperty;
13
    rdfs:label "Smluvní strana" @cs, "Party" @en;
14
    rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf ( :Contract :Order
      :Invoice ) ;
    rdfs:range gr:BusinessEntity ;
16
    rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting>
```

Výpis kódu 2.3: Příklad RDF Ontologie - Turtle

2.9.3 Příklad dat serializovaných ve formátu JSON-LD

JSON-LD je jedním z poměrně nových formátů pro serializaci RDF. Jednou z motivací k vzniku byla snaha využít hojně využívané JSON dokumenty v dnešních aplikacích a co možná nejefektivněji z nich vytvořit RDF data.

Uveďme si modelový příklad. V kódu 2.4 jsou ne-RDF data ve formátu JSON. Jsou validní vůči nějakému JSON Schématu a používají se v konkrétních aplikacích.

V kódu 2.5 máme stejná data v RDF podobě. Jak je vidět, jednotlivým objektům je přiřazen typ a URI. Použije se k tomu klíčových slov @type, resp. @id. K dokumentu je také přiložen kontext (klíčové slovo @context), kde se definuje mapování vlastností původního JSON dokumentu na RDF ontologie. Zachovává se tedy původní struktura JSON dokumentu. Kontext však nemusí být přímo součástí JSON-LD dokumentu, lze se na něj odkazovat.

Výsledkem tedy může být JSON-LD soubor (viz Kód 2.6). Jedná se tedy pouze o lehce rozšířený původní JSON dokument. Z tohoto důvodu bude pravděpodobně takový dokument nadále validní vůči JSON Schématu a použitelný ve stávajících aplikacích. Přináší však tu výhodu, že se zároveň jedná o RDF data.

```
1 {
    "title": "Softwarová zakázka",
2
    "party" : {
3
      "name" : "Magistrát HMP",
5
      "address" : {
6
7
           "streetAddress" : "Staroměstské nám. 4"
      }
9
    }
10
11 }
```

Výpis kódu 2.4: Obyčejný JSON dokument

```
1
    "@context": "http://tiny.cc/open-contracting_context",
2
3
    "@id" : "http://rsmluv.cz/contract/42/1",
4
    "@type" : "Contract",
    "title": "Softwarová zakázka",
6
    "party" : {
7
      "@id" : "http://rsmluv.cz/party/420",
9
      "@type" : "Party",
"name" : "Magistrát HMP",
10
      "address" : {
12
13
           "@id": "http://rsmluv.cz/party/420/address",
14
           "@type": "Address",
           "streetAddress" : "Staroměstské nám. 4"
16
17
18
19 }
```

Výpis kódu 2.5: Příklad RDF dat - JSON-LD s Contextem

```
1
    "@context": {
2
3
       "cn": "http://tiny.cc/open-contracting#",
4
       "dc": "http://purl.org/dc/terms/",
5
       "gr": "http://purl.org/goodrelations/v1#",
6
       "s": "http://schema.org/",
8
       "Contract": "cn:Contract",
9
       "Party" : "gr:BusinessEntity",
10
       "Address": "s:PostalAddress",
       "title" : "dc:title",
12
      "party" : "cn:party",
"name" : "gr:legalName",
"address" : "s:address",
13
14
15
       "streetAddress" : "s:streetAddres"
16
17
    },
18
    "@id": "http://rsmluv.cz/contract/42/1",
19
    "@type" : "Contract",
20
    "title": "Softwarová zakázka",
21
    "party" : {
22
23
```

```
"@id" : "http://rsmluv.cz/party/420",
"@type" : "Party",
"name" : "Magistrát HMP",
"address" : {

    "@id" : "http://rsmluv.cz/party/420/address",
    "@type" : "Address",
    "streetAddress" : "Staroměstské nám. 4"
}

}

}
```

Výpis kódu 2.6: Příklad RDF dat - JSON-LD

3. Otevřené smlouvy

3.1 Situace ve veřejné správě ČR

Pokud se veřejná instituce rozhodne pro publikaci údajů o smlouvách, má dnes (rok 2015) v podstatě dvě možnosti. První možností je vyvinutí vlastní iniciativy a zveřejnění smluv na svých webových stránkách. Druhou variantou je využití již existujícího registru smluv na portálu veřejné správy[19]. Registr je to značně minimalistický, ale řešení je to dostačující.

Vzhledem k chystanému zákonu o registru smluv¹ se ale budoucnost stávajícího registru jeví jako značně nejistá. Lze totiž očekávat, že s velkou pravděpodobností vznikne registr zbrusu nový.

První otázkou je, kolik veřejných institucí již smlouvy zveřejňuje. Na portálu veřejné správy lze dohledat řádově několik desítek subjektů. O těchto institucích můžeme prohlásit, že oficiálně zveřejňují smlouvy. Informace o subjektech, které zveřejňují na svých webových stránkách, není systematicky zdokumentovaná vůbec. Lze ale očekávat, vzhledem k celkovému množství veřejných institucí a počtu subjetků zveřejňujících na portálu veřejné správy, že se jedná o nepatrný zlomek. Klíčem ke zlepšení situace by mohl být již zmíněný zákon o registru smluv, který mimo jiné ukládá povinnost, že pokud smlouva není zveřejněná na internetu, tak je neplatná.

Další otázkou je, jak mají data o zveřejněných smlouvách vypadat, které položky musí, či nemusí obsahovat. Není přeci cílem, aby každá veřejná instituce zveřejňovala smlouvy jinak. Obecně chybí datový standard a metodika pro zveřejňování smluv. Pokrok v tomto směru udělalo Ministerstvo vnitra ČR, které na podzim roku 2015 plánuje vydat sadu standardů pro publikovatelné datové sady veřejných institucí². Bude se mimo jiné jednat o jakési minimální nutné doporučení, co konkrétní datová sada musí obsahovat.

V úvodu již bylo řečeno, že pod záštitou Oživení o.s. a Centra aplikované ekonomie o.s. vzniká datový standard pro otevřené smlouvy. Hlavními postavami koordinujícími vývoj standardu se stali PhDr. Ing. Jiří Skuhrovec a Mgr. Lenka Franková. Na tvorbě standardu participuji a mohu konstatovat, že základní verze je již hotová. Velmi pozitivní zprávou je to, že se tento standard s velkou pravděpodobností dostane do oficiálního doporučení Ministerstva vnitra ČR. Zdá se tedy, že celá tato snaha má smysl.

Standardem pro smlouvy to ale nekončí. Myšlenka úzké spolupráce zástupců měst a obcí, akademické a neziskové sféry se osvědčila. Výsledkem je vznik organizace Otevřená města[20], která má za cíl sdružovat veřejné instituce. Pod společnou taktovkou pak financovat společné otevřené projekty. Prvním společným projektem je právě registr smluv.

 $^{^1}$ Návrh zákona o Registru smluv - tisk 42 - http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=42 2 Standardy publikace a katalogizace otevřených dat veřejné správy ČR - http://opendata.gov.cz/

3.2 Standard pro zveřejňování smluv

V této kapitole se podrobněji seznámíme se standardem pro zveřejňování smluv. Nejdříve je vyložena základní struktura datového standardu, poté jsou popsány konkrétní položky standardu a číselníky. Následně jsou popsány způsoby publikace. Na závěr zmíníme několik informací o vznikající metodice pro zveřejňování smluv.

3.2.1 Základní struktura

Základním objektem, který slouží k reprezentaci dat, je dokument. Jedná se o abstraktní entitu, která nabývá tří rozšířeních typu smlouva/příloha/dodatek. Tato rozšíření obsahují všechny položky obsažené v dokumentu a navíc konkrétní položky pro daný typ. Smluvní strany jsou separátní objekty navázané buď na smlouvu, objednávku nebo fakturu pomocí jednoznačného identifikátoru. Objednávka a faktura jsou separátní objekty, které se mohou vázat na konkrétní smlouvu/přílohu/dodatek pomocí jednoznačného identifikátoru. Rozšiřující entity mohou být součástí smlouvy, příp. objednávky. Reprezentují důležité události v životním cyklu dokumentu a jednotlivé transakce.

Reprezentované entity

- **Dokument** základní abstraktní struktura pro evidování údajů o smlouvách/přílohách/dodatcích
 - Smlouva detailní popisné údaje smlouvy
 - Příloha popisné údaje přílohy
 - Dodatek popisné údaje dodatku
 - $\mathbf{Vydavatel}$ informace o vydavateli, který zveřejňuje údaje o smlouvách
 - Verze identifikace jednotlivé verze dokumentu
- Smluvní strana popisné údaje smluvní strany
 - Nadřazená instituce informace o řídící nebo ovládající právní osobě vystupující u smluvní strany
 - Adresa podrobné údaje o adrese u smluvní strany
- Objednávka popisné údaje objednávky, jedná se o doplňující informace k smlouvě/příloze/dodatku
- Faktura popisné údaje faktury, jedná se o doplňující informace k smlouvě/příloze/dodatku
- Rozšiřující entity rozšířené informace ke smlouvě, příp. objednávce
 - Milník reprezentuje důležitou událost v životním cyklu smlouvy
 - Transakce reprezentuje proběhlou platbu na základě smlouvy

Název pole	Popis
Název pole	Jméno reprezentující danou položku
Datový typ	Přípustný datový typ položky
Validita	Stupeň kvality položky.
Popis	Podrobný popis položky

Tabulka 3.1: zdroj:[24]

Datový model je rozdělen do tabulek podle jednotlivých reprezentovaných entit. Každá dílčí položka entity obsahuje tyto informace:

U každé zveřejněné smlouvy rozlišujeme tři stupně validity, resp. správnosti a úplnosti dat: A (kvalitní), B (dobrý), C (základní). Dokumenty musí splňovat alespoň minimální přípustnou kvalitu C. Pokud je nějaký atribut požadován pro stupeň validity C, je níže v textu označen např. takto (C). Položky doplněné systémem jsou označeny (S). Nepovinné položky jsou značeny (N), hvězdička znamená, že položka je kontrolována pokročilejším pravidlem popsaném u konkrétní položky.

Status	Validita	Popis	
Nepovinné	N	Nepovinná položka	
Základní	\mathbf{C}	Povinná položka	
Dobrý	В	Rozšiřující položka pro status "Dobrý"	
Kvalitní	A	Rozšiřující položka pro status "Kvalitní"	
Systémové	\mathbf{S}	Položka doplněná systémem	

Tabulka 3.2: Validita, zdroj:[24]

Doplňující validační pravidla

Na entity se vztahují další validační pravidla, která nelze přehledně zachytit v rámci popisu jednotlivých položek. Jejich výčet je zde.

- Dokument je buď v strojově čitelném formátu (viz. Akceptovatelné soubory), nebo je k němu poskytnut plain text. Pro smlouvy účinné od 1.6.2015³ je přípustná pouze varianta ve strojově čitelném formátu.
- U smlouvy typu darovací nesmí být připojeny faktury, ani jedna smluvní strana nesmí být identifikována jako Payer.
- Entita (Vydavatel/Smluvní strana/Nadřazená instituce) má vyplněno buď ID a nebo NoID = "true".

Akceptovatelné soubory

Dokumenty připojené ke smlouvám by měly být strojově čitelné, resp. v těchto formátech:

³Předběžně, bude upřesněno

Formát	Validita	Popis
PDF	\mathbf{C}	Portable Document Format - ideálně strojově čitelný
DOC	\mathbf{C}	Textový dokument Microsoft Word
XLS	\mathbf{C}	Tabulka Microsoft Excel
DOCX	В	Textový dokument Microsoft Word
ODT	В	Textový dokument OpenDocument
XLSX	В	Tabulka Microsoft Excel
ODS	В	Tabulka OpenDocument

Tabulka 3.3: Akceptovatelné soubory,zdroj:[24]

3.2.2 Reprezentované entity

Dokument

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
URI	String URI	S	Jednoznačný identifikátor formou URL. Typicky rsmluv.cz/[Typ]/[Id]/[Version], kde Version je vzestupné číslování verzí při změnách dokumentu či metadat
Document	String URI	S	Adresa URL fyzického umístění dokumentu. Typicky rsmluv.cz/[Typ]/[Id]/[Version]/File, viz akceptovatelné soubory
Versions	Object array	\mathbf{S}	Údaje o verzi dokumentu. Viz entitia Verze
Type	String/ String enum	С	Typ dokumentu. Nabývá hodnot - Smlouva/Příloha/Dodatek
Publisher	Reference	С	Informace o vydavateli. Viz entitia Vydavatel
Valid	Boolean	B/S	Indikuje, zda dokument je platný, tj. nebyl zneplatněn nebo nahrazen novou verzí
PlainText	String	B/S	Prostý text dokumentu (nestrukturovaný, indexovatelný), alternativa pro scanované dokumenty
ResponsiblePersons	String array	В	Výčet odpovědných osob
Anonymised	Boolean	В	Značí, zda-li byla provedena anonymizace dokumentu

Tabulka 3.4: Vlastnosti dokumentu, zdroj:[24]

Vydavatel

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ID	String	N	Identifikační číslo osoby, lze vložit i zahraniční ID
Name	String	C	Název, případně jméno a příjmení (s tituly)
NoID	Boolean	В	Ja dikuje že subjekt nemá IČO, nebo zahraniční ID
Country	String	В	Země původu, 3-písmený ISO kód

Verze

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
PublisherId	String	N	Libovolný číselný identifikátor verze, spisové číslo apod.
Version	Int	\mathbf{S}	Pořadové číslo verze, nejvyšší = aktuální
URI	String URI	\mathbf{S}	Identifikátor dané verze
Published	DateTime	\mathbf{S}	Datum publikace v systému

Tabulka 3.6: Vlastnosti verze smlouvy, zdroj:[24]

Smlouva

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
AwardID	String	N*	Evidenční číslo veřejné zakázky. Uvádí se volitelně, pokud existuje
${\bf Award Profile ID}$	String	N	Číslo zakázky na profilu zadavatele
Amount	Nullable float	C*	Cena s DPH (u neplátců celková cena). Nejvyšší přípustná hodnota řádného plnění z dané smlouvy, které vynaloží některá smluvní strana. U smluv na dobu určitou se jedná o očekávané celkové finanční plnění strany s nejvyšším plněním, včetně opcí, bez sankcí. U smluv na dobu neurčitou, ve kterých není stanoven strop na celkové plnění, se jedná o nejvyšší očekávané roční plnění. U smluv bez finančního plnění (bartery, darovací smlouvy) je uvedena celková hodnota nefinančního plnění strany s nejvyšším plněním (např. odhadovaná hodnota daru). U smluv s nejasným plněním připustit NULL. Pokud je cena nenulová, tak alespoň jedna Smluvní strana (Party) musí mít příznak Payer = true
AmountNoVat	Nullable float	C*	Cena bez dph, uvádí se povinně pouze v případě, že Amount je s DPH
Title	String	\mathbf{C}	Předmět smlouvy
ContractType	String	\mathbf{C}	Číselník typů smlouvy, viz Číselníky
Parties	StringURI/ Int array	С	Seznam identifikátorů (URI nebo LocalID) smluvních stran. Viz entitia Smluvní strana
SubjectType	String	В	Číselník typů zboží/služeb, viz. Číselníky
PriceAnnual	Boolean	В	Identifikuje, pokud je v Amount roční částka
Currency	String	В	Měna, 3-písmenný, ISO 4217 formát
DateSigned	Date	В	Datum posledního podpisu
ValidFrom	Date	В	Datum účinnosti smlouvy

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ValidUntil	Date	В	Datum ukončení účinnosti smlouvy (poslední plnění), NULL pro smlouvy na dobu
Funding	String	В	Převažující financování – vlastní, případně název dotačního titulu (bude kontrolován proti číselníku, viz. Číselníky)
Attachments	String URI- array	В	Seznam URI identifikátorů příloh. Viz entitia Příloha
Amendments	String URI- array	В	Seznam URI identifikátorů dodatků. Viz entitia Dodatek
Competency	String/ String enum	A	Indikuje, zda-li se jedná o soukromoprávní nebo veřejnoprávní smlouvu
${\bf Current Valid Contract}$	String URI	A	Aktuálně platné znění smlouvy (se zapracovanými dodatky)
Description	String	A	Popis předmětu smlouvy
Implementation	Object	A	Objekt reprezentující transakce a milníky, viz entitia Implementation

Tabulka 3.7: Vlastnosti smlouvy, zdroj:[24]

Příloha

Název pole	Datový typ	$\mathbf{Validita}$	Popis
Title	String	\mathbf{C}	Název
Contract	String URI	\mathbf{C}	Jednoznační identifikátor smlouvy
Number	Int	В	Číslo přílohy

Tabulka 3.8: Vlastnosti přílohy, zdroj:[24]

Dodatek

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
Title	String	C	Název
Contract	String URI	\mathbf{C}	Jednoznační identifikátor smlouvy
Number	Int	В	Pořadové číslo dodatku (podle času podpisu)
DateSigned	Date	В	Datum podpisu

Tabulka 3.9: Vlastnosti dodatku, zdroj:[24]

Smluvní strana

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ID	String	N	Identifikační číslo osoby, lze vložit i zahraniční id
LocalID	$\begin{array}{c} \text{String} \\ \text{URI/Int} \end{array}$	С	Jednoznačný identifikátor v rámci dokumentu
Name	String	\mathbf{C}	Název, případně jméno a příjmení (s tituly)
Payer	Boolean	C*	Identifikuje stranu která bude finančně plnit, pokud není zřejmé, nevyplňuje se
NoID	Boolean	В	Indikuje že subjekt nemá IČO, nebo zahraniční ID
Country	String	В	Země původu, 3-písmený ISO kód
Address	String/Referer	A	Adresa subjektu, případně "Anonymizováno". Umožňuje zadat adresu jako prostý řetězec, nebo strukturovaně, viz entitia Adresa
PaysVAT	Boolean	A	Indikuje, zda-li je subjekt plátce DPH
SuperiorInstitution	Reference	N/S	Řídící nebo ovládající právnická osoba, v případě veřejnoprávních smluv nadřízený správní orgán. Viz. Nadřazená instituce
SuperiorInstitution	Reference	N/S	případě veřejnoprávních smluv nadřízený

Tabulka 3.10: Vlastnosti smluvní strany, zdroj:[24]

Nadřazené instituce

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ID	String	N	Identifikační číslo osoby, lze vložit i zahraniční id
LocalID	$\begin{array}{c} \text{String} \\ \text{URI/Int} \end{array}$	С	Jednoznačný identifikátor v rámci dokumentu
Name	String	\mathbf{C}	Název, případně jméno a příjmení (s tituly)
NoID	Boolean	В	Indikuje že subjekt nemá IČO, nebo zahraniční ID
Country	String	В	Země původu, 3-písmený ISO kód

Tabulka 3.11: Vlastnosti nadřazené instituce, zdroj:[24]

Adresa

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
StreetAddress	String	A	Ulice, případně "Anonymizováno"
Locality	String	A	Město, případně "Anonymizováno"
PostalCode	Integer	A	PSČ, případně "Anonymizováno"
Nuts	String	A	Normalizovaná klasifikace územních celků (např. Praha - CZ010), případně "Anonymizováno"

Tabulka 3.12: Vlastnosti adresy, zdroj:[24]

Objednávka

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ParrentDocument	String URI	N	Jednoznačný identifikátor dokumentu
SubjectType	String	N	Číselník typů zboží/služeb, viz. Číselníky
Parties	String URI/Int array	N	Seznam identifikátorů (URI nebo LocalID) smluvních stran. Viz entitia Smluvní stra- na
Title	String	C	Předmět
Amount	Float	\mathbf{C}	Cena s DPH
Currency	String	В	Měna, 3-písmenný, ISO 4217 formát
DateSigned	Date	В	Datum posledního podpisu
Implementation	Object	A	Objekt reprezentující transakce a milníky, viz entitia Implementation

Tabulka 3.13: Vlastnosti objednávky, zdroj:[24]

Faktura

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
ParrentDocument	String URI	N	Jednoznačný identifikátor dokumentu
Parties	String URI/Int array	N	Seznam identifikátorů (URI nebo LocalID) smluvních stran. Viz entitia Smluvní strana
Title	String	\mathbf{C}	Předmět
Amount	Float	C^*	Cena s DPH (u neplátců celková cena).
Currency	String	В	Měna, 3-písmenný, ISO 4217 formát
DateSigned	Date	В	Datum posledního podpisu
DueDate	Date	В	Datum splatnosti
DueDate	Date	В	Datum splatnosti

Tabulka 3.14: Vlastnosti faktury, zdroj:[24]

Rozšiřující entity

Implementace

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
Milestones	Object arra	A	Milníky, pro volnou evidenci událostí (obnova smlouvy, předání apod.). Viz entitia Milník
Transactions	Object array	A	Seznam transakcí, tedy proběhlých plateb na základě smlouvy. Viz entitia Transakce

Tabulka 3.15: Vlastnosti implementace, zdroj:[24]

Milník

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
Title	String	C	Název
DueDate	String	C	Datum

Tabulka 3.16: Vlastnosti milníku, zdroj: [24]

Transakce

Název pole	Datový typ	Validita	Popis
Date	DateTime	С	Datum a čas proběhlé transakce
Ammount	Float	С	Zaplacená cena s DPH, vždy stejná měna jako v Currency
SenderOrganization	Reference	C	Informace o odesílateli. Viz entitia Party
ReceiverOrganization	Reference	\mathbf{C}	Informace o příjemci. Viz entitia Party
PublisherId	String	В	Libovolný číselný identifikátor transakce, unikátní v rámci smlouvy

Tabulka 3.17: Vlastnosti transakce, zdroj:[24]

3.2.3 Číselníky

V následujících tabulkách jsou znázorněny přípustné hodnoty číselníků Typ dokumentu (vlastnost Type u entity Dokument) a Typ smlouvy (vlastnost ContractType u entity Smlouva). Číselník Typ zboží a služeb (položka SubjectType u entity Smlouva) je zveřejněn na portálu informačního systému o veřejných za-

Hodnota

Smlouva

Příloha

Dodatek

Tabulka 3.18: Číselník typu dokumentu, zdroj:[24]

Hodnota

Nájemní smlouva

Darovací smlouva

Kupní smlouva

Směnná smlouva

Pojistná smlouva

Smlouva o výpůjčce

Licenční smlouva

Mandátní smlouva

Leasingová smlouva

Pachtovní smlouva

Smlouva o zřízení věcného břemene

Smlouva o provedení stavby

Smlouva o provedení práce

Smlouva o provedení uměleckého výkonu

Smlouva o úvěru

Smlouva o uzavření budoucí smlouvy

Veřejnoprávní smlouva

Jiná

Tabulka 3.19: Číselník typu smlouvy, zdroj:[24]

 $^{^4\}mbox{\sc C}$ íselníky a klasifikace na portálu informačního systému o veřejných zakázkách - TODO

3.3 Publikace

Pro potřeby publikace je třeba zvolit vhodný datový formát v kterém budou otevřené smlouvy přenositelné. Jako kritéria výběru vhodného formátu stanovíme čtyři podmínky:

- otevřený datový formát tím zaručíme otevřená data na úrovni kvality 3★
- obecná znalost a jednoduchost datového formátu cílem je, aby valná většina IT specialistů ve veřejných institucích formát znala
- existence volně dostupných nástrojů k čtení a zpracování datového formátu
- možnost tvorby datového schématu resp. možnost určit soustavu specifikací a pravidel, jak má datový soubor vypadat, aby byl validní

Není překvapující, že obecně nejznámějšími datovými formáty splňujícími výše zmíněná pravidla jsou formáty XML (Extensible Markup Language) a JSON (JavaScript Object Notation)[21]. Vzhledem k úspornosti a možnostem rychlejšího zpracování padla volba na formát JSON.

Pokud však chceme, aby datový standard byl součástí plánovaného doporučení Ministerstva vnitra ČR, tak je nutné podporovat také formát CSV (Commaseparated values)[22]. Jedná se o jednoduchý, otevřený datový formát, ale s plochou strukturou. Publikace smluv v CSV si tedy vyžádá řadu omezení.

3.3.1 JSON

Základní strukturu datového souboru lze vidět z Tabulky 3.20. Položky Id, Date a Language slouží k popisu datového souboru jako celku. Položky Documents, Parties, Orders a Invoices už obsahují konkrétní výčty entit ze standardu. Položky vyznačené stupněm validity C, jsou povinné.

Ke konkrétní specifikaci jednotlivých položek ve formátu JSON se používá JSON Schema[23]⁵. Lze v něm definovat konkrétní elementy a podelementy, výchozí hodnoty, datové typy, požadovaný obsah apod. Příklad JSON Schématu vycházejícího z datového standardu lze nalézt v příloze A.

Datový soubor, validní vůči JSON schématu, s jednou smlouvou a dvěma smluvními stranami můžeme vidět na příkladu kódu 3.1.

⁵popis způsobu zápisu konkrétních položek je nad rámce této práce

```
1 {
    "id": "89689cd-e784-4374-bb17-94144679d46f",
2
    "published": "2014-03-25T23:20:50+01:00",
3
    "language": "cs",
4
5
    "documents": [
6
7
        "uri": "http://rsmluv.cz/smlouva/12345",
        "document": "http://rsmluv.cz/smlouva/12345/Smlouva12345.docx
9
        "type" : "Smlouva",
10
        "valid" : true,
        "anonymised": false,
12
13
        "awardID": "486026",
14
        "awardProfileID": "OI-010143",
        "amount": 584520.00,
16
        "title": "Brno, Vackova, Šafaříkova - rekonstrukce kanalizace
17
     a vodovodu"
        "contractType": "Kupní smlouva",
18
        "subjectType": "Právní, finanční překladatelské, pojišťovnické
19
      , poradenské a jiné služby",
        "priceAnnual": false,
20
        "currency": "CZK",
21
        "dateSigned": "2011-11-16",
22
        "validFrom": "2011-11-02",
23
        "validUntil": "2012-06-30",
24
        "funding" : "vlastní",
25
        "competency" : [ "Soukromoprávní smlouva" ],
26
        "currentValidContract": "http://zakazky.brno.cz/?pg=detail&id
27
     =18249 & list =135",
        "description": "Projektová dokumentace pro stavební povolení a
28
      zadání stavby bude řešit rekonstrukci stávající kanalizační
     stoky z profilu DN 500 na DN 800/1200 v délce 146 m, rekonstrukci
      kanalizačních přípojek pod veřejným prostranstvím a přepojení vš
     ech stávajících dešťových vpustí a také vybourání vozovek a chodn
     íků nad rýhou a zásyp rýhy recyklátem. Součástí bude inženýrsko-
     geologický průzkum, geodetické zaměření dotčené oblasti,
     inventarizace zeleně, výkaz výměr, položkový rozpočet a výkon
     autorského dozoru až do dokončení stavby. Dokumentace bude
     projednána s orgány státní správy a s účastníky stavebního řízení
      a jejich připomínky budou do dokumentace zapracovány.",
29
        "responsiblePersons" : [ "Ing. Petr Vokřál ", "Mgr. Adriana
30
     Krnáčová, MBA"],
31
        "publisher" : {
32
          "id": "6003508",
33
          "name": "Statutární město Brno",
34
          "noID" : false,
          "country" : "CZE",
36
          "authentication" : "email"
37
38
        },
39
        "parties": [ 132456, 987654 ],
40
41
        "Implementation" : {
42
          "milestones" : [
```

```
44
               "title": "Výpověď smlouvy",
45
                "dueDate": "2012-06-20T23:20:50+01:00"
46
           ],
"transactions" : [
48
49
             {
50
                "publisherId" : "1269483",
51
               "date": "2012-01-01T18:35:20+01:00",
               "amount": 300000,
53
               "senderOrganization": 987654,
54
               "receiverOrganization" : 132456
55
56
57
                "publisherId" : "934584",
58
               "date": "2012-02-01T09:13:40+01:00",
59
               "amount": 284520,
60
               "senderOrganization": 987654,
61
                "receiverOrganization": 132456
62
63
64
         },
65
66
         "versions" : [
67
68
             "version": 1,
69
             "uri": "http://rsmluv.cz/smlouva/12345/verze/1",
             "published": "2014-09-15T23:20:50+01:00"
71
72
73
             "version" : 2,
74
             "uri": "http://rsmluv.cz/smlouva/12345/verze/2",
75
             "published": "2015-03-15T14:35:28+01:00"
76
77
78
79
     ],
80
81
     "parties" : [
82
83
         "id": "44992785",
84
         "localID": 132456,
85
         "name" : "Statutární město Brno",
86
         "payer" : false,
87
         "noID" : false,
88
         "country" : "CZE",
89
         "address" : {
90
           "streetAddress": "Dominikánské náměstí 196/1",
91
           "locality": "Brno-město, Brno",
92
           "postalCode": 60200,
93
           "nuts" : "CZ064"
94
         },
95
          superiorInstitution": {
96
           "id": "00064581",
97
           "localID" : 56486,
98
           "name": "Magistrát hlavního města Prahy",
99
           "noID" : false,
100
           "country" : "CZE"
```

```
102
103
104
          "id" : "46347011",
           "localID": 987654,
"name": "Kovoprojekta Brno a.s.",
106
107
           "payer" : true,
108
           "noID" : false,
           "country" : "CZE",
110
           "address" : {
111
             "streetAddress": "Šumavská 416/15",
112
             "locality": "Ponava, Brno",
"postalCode": 60200,
113
114
             "nuts" : "CZ064"
115
117
118
119 }
```

Výpis kódu 3.1: JSON soubor s jednou smlouvou

3.3.2 CSV

Formát CSV je jednoduchou plochou strukturou, nelze tedy pomocí tohoto formátu zaznamenat úplnou strukturu datového standardu. Řešením by mohlo být rozdělit údaje o smlouvách do sady CSV souborů. Tím se ale ztrácí výhoda jednoduchosti CSV. Cílem publikace v CSV je maximální jednoduchost pro vydavatele. Proto jsme přistoupili k následujícím omezením⁶

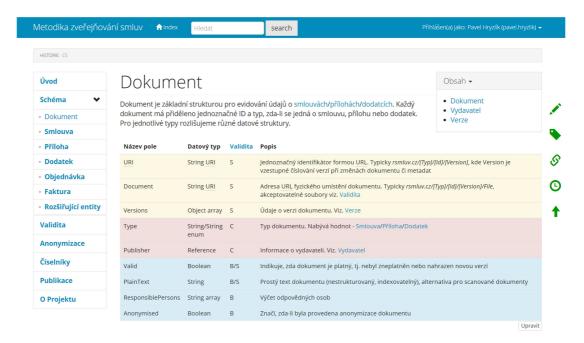
- Vše je smlouvou, tedy nebudeme evidovat dodatky, přílohy, faktury a objednávky
- Vypuštěny/omezeny vlastnosti u smlouvy
 - URI nahrazeno odkazem na podrobné údaje o smlouvě s validitou A
 - Type
 - Verzování, resp. vypuštěna vazba na verze a vlastnost Valid
 - PlainText
 - Vydavatel, převážně proto, že MV má pro vydavatele speciální strukturu
 - Pouze jedna zodpovědná osoba
 - Vypuštěny rozšiřující entity milníky a transakce
- Umožněny pouze dvě smluvní strany Publisher a Partner, a to s vlastnostmi
 - ID, Name, Payer, Country, Address a PaysVAT
- Nové vlastnosti
 - LocalID Libovolný číselný identifikátor smlouvy, spisové číslo apod.
 validita A
 - NumberOfAmendments Počet dodatků validita B
 - LastAmendmentDateSigned Datum podpisu posledního dodatku validita A
 - FirstInvoiceDueDate Datum splatnosti první faktury validita A
 - LastInvoiceDueDate Datum splatnosti poslední faktury validita A
 - TotalFillingValue Celkový objem plnění validita A

 $^{^6\}mathrm{Stav}$ k červenci 2015

3.4 Metodika zveřejňování smluv

Spolu s datovým standardem vzniká i metodika mající za cíl technicky i věcně datový standard popsat. Tvorbu této metodiky jsem pod taktovkou Jiřího Skuhrovce dostal na starost.

Jedná se o jednoduchou webovou aplikaci na bázi wikipedie[25]. Implementována je pomocí nástroje Dokuwiki[26].

Obrázek 3.1: Metodika zveřejňování smluv, zdroj: http://standard.zindex.cz/

4. Otevřené smlouvy jako Linked Data

V minulé kapitole3 bylo řečeno, jak reprezentovat smlouvy jako otevřená data. Data serializovaná do formátu JSON, či CSV můžeme kategorizovat stupněm 3★. Pokud však chceme dosáhnout otevřenosti dat kategorie 5★, je třeba provést několik dalších kroků:

- Identifikovat reprezentované objekty a vlastnosti pomocí URI
- Vytvořit strojově srozumitelné struktury, resp. napojit data na konkrétní slovníky tříd a predikátů - ontologie
- Propojit smlouvy pomocí odkazů na související data

4.1 Přiřazení identifikátorů jednotlivým entitám otevřených smluv

K jednoznačné identifikaci každé entity nám stačí její *typ* a *Id.* Výjimku tvoří dokumenty, které jsou verzované. K nim je nutné přidat informaci o konkrétní verzi. Dále chceme vyjádřit vztah podřízené entity k nadřízené. Řešením je opět přidání informací o typu podřízené entity, příp. jejího *Id.* Resp. základní URI schéma bude:

http://[domain]/[typ]/[entitaId]/[versionId]/[childEntity]/[childEntityId]

- domain je doména instituce publikující smlouvy
- údaje ve složených závorkách jsou volitelné

Výsledné identifikátory entit:

- **Document** (Dokument) http://[domain]/[type]/[documentId]/[versionId] Type může nabývat hodnot contract/attachment/amendment - resp. jedná se v podstatě o hodnotu položky Uri z datového standardu
- Publisher TODO (Vydavatel) http://[domain]/[type]/[documentId]/[versionId]/publisher Jedná se o podřízenou položku dokumentu
 - Jedná se o podřízenou položku dokumentu
- Version (Verze) http://[domain][type]/[documentId]/[versionId]/version Jedná se o podřízenou položku dokumentu
 - Jedná se o podřízenou položku dokumentu
- Order (Objednávka) http://[domain]/order/[orderId]

- Invoice (Faktura) http:///domain]/invoice/[invoiceId]
- Implementation (Implementace)
 - $-\ http://[domain]/[type]/[documentId]/[versionId]/implementation$
 - * Pokud se jedná o podřízenou položku dokumentu
 - http:///domain/order/forderId]/implementation
 - * Pokud se jedná o podřízenou položku objednávky
- Milestone (Milník)
 - Zde si dovolíme drobné zjednodušení, a to vynechání implementation z identifikátoru. Adresa bude jednodušší, informační hodnota však zůstane stejná
 - $-\ http://[domain]/[type]/[id]/[versionId]/milestone/[milestoneId]$
 - * Milník u dokumentu
 - $-\ http://[domain]/order/[orderId]/milestone/[milestoneId]$
 - * Milník u objednávky
- Transaction (Transakce)
 - Zjednodušení, viz Milník
 - $-\ http://[domain]/[type]/[id]/[versionId]/transaction/[transactionId]$
 - * Transakce u dokumentu
 - http://[domain]/order/[orderId]/transaction/[transactionId]
 - * Transakce u objednávky
- Party (Smluvní strana) http:///domain/party//partyId/
- Address (Adresa) http://[domain]/party/[partyId]/address
 - Jedná se o podřízenou položku smluvní strany
- SuperiorInstitution (Nadřazená instituce) http://[domain]/superiorInstitution/[superiorInstitutionId]

4.2 Ontologie pro publikaci dat o smlouvách

Než začneme s tvorbou ontologie, je dobré si uvědomit, že vycházíme z již hotového datového standardu. Nemáme tedy v tvorbě úplnou svobodu. Cílem tedy bude tvorba takové ontologie, která bude odpovídat stávajícímu datovému standardu, a přesto se bude snažit využít co nejvíce již existujících ontologií.

Samotnou tvorbu ontologie rozdělíme do dvou kroků:

- Analýza vhodných, již existujících ontologií
- Tvorba samotné ontologie

4.2.1 Analýza vhodných, již existujících ontologií

Při tvorbě ontologie se zaměříme na otázku, zdali existuje třída, či predikát v nějaké ontologii sémanticky ekvivalentní třídě, či konkrétní položce datového standardu pro smlouvy. Takových vhodných ontologií ve světě Linked Data může být celá řada. K výběru stačí libovolná z nich.

V následujícím seznamu je výčet vybraných ontologií, které se jeví jako vhodné pro použití při popisování smluv¹. U každého bodu je zmíněn popis ontologie, důvod, proč byla daná ontologie zvolena, a seznam tříd a predikátů vhodných k použití.

Vybrané ontologie:

- Commerce (https://w3id.org/commerce#) ontologie pro popisování obchodních transakcí
 - Důvod použití užitečná třída transakce
 - Vybrané třídy
 - * Transaction třída reprezentující transakci
 - Vybrané predikáty
 - * contentUrl adresa obsahu
 - * source zdroj transakce (pozor na party)
 - * destination cíl transakce (pozor na party)
- **DublinCore** (http://purl.org/dc/terms/) základní ontologie pro popis metadat
 - Důvod použití základní a všeobecně známá ontologie popisující metadata
 - Vybrané predikáty
 - * created datum vytvoření
 - * creator tvůrce
 - * date obecné datum
 - * description popis metadat
 - * identifier jednoznačný identifikátor
 - * issued datum publikace
 - * language jazyk
 - * modified datum modifikace
 - * publisher vydavatel
 - * rights licence
 - * title název dokumentu
 - * type typ dokumentu

¹Obecně výběr ontologií nemusíme považovat za striktní. Každou třídu, či predikát lze označit jako sémanticky ekvivalentní jiné třídě, či predikátu. Slouží k tomu konstrukce jazyka Owl - equivalentClass, resp. equivalentProperty.

- Friend-of-a-Friend (http://xmlns.com/foaf/0.1) ontologie pro popis vazeb mezi lidmi
 - Důvod použití vhodná pro označení třídy vydavatele
 - Vybrané třídy
 - * Person třída reprezentující osobu
 - * Organization třída reprezentující organizaci
 - Vybrané predikáty
 - * name jméno osoby
 - * mbox email osoby
- GoodRelations (http://purl.org/goodrelations/v1#) ontologie pro popis produktů, cen a obchodních dat
 - Důvod použití známá ontologie, vhodná pro popis smluvních stran a informací o cenách
 - Vybrané třídy
 - * BusinessEntity třída popisující hospodářské subjekty
 - Vybrané predikáty
 - * hasCurrency měna
 - * hasCurrencyValue cena
 - * legalName název subjektu
 - * valueAddedTaxIncluded plátce DPH
- PaySwarm (https://w3id.org/payswarm#) ontologie popisující účtenky, platby, pronájmy a obecně výměnné platby na webu
 - Důvod použití obsahuje predikáty popisující intervaly platnosti
 - Vybrané predikáty
 - * validFrom datum platnosti od
 - * validUntil datum platnosti do
- Schema (http://schema.org/) obecná ontologie mající za cíl pokrývat co největší možné množství informací
 - Důvod použití známá ontologie, možnost využití pro popis adresních údajů
 - Vybrané třídy
 - * PostalAddress třída reprezentující adresu
 - Vybrané predikáty
 - * address adresa
 - * addressCountry země
 - * addressLocality město
 - * postalCode PSČ

- * streetAddres ulice
- Vann (http://purl.org/vocab/vann/) anotační ontologie pro dokumenty
 - Důvod použití nesouvisí s datových standardem, tato ontologie je vhodná pro popis ontologií a bude zmíněna níže v publikaci[TODOodkaz].
 - Vybrané predikáty
 - * preferredNamespaceUri preferovaná adresa ontologie
 - * preferredNamespacePrefix preferovaná zkratka
 - * usageNote poznámka k použití

4.2.2 Tvorba ontologie

Každou položku datového standardu namapujeme na třídu, či predikát výsledné ontologie. Pro některé položky využijeme zmíněné predikáty z již existujících ontologií, pro ostatní vytvoříme třídy a predikáty vlastní.

Vlastní ontologii nazveme jako open-contracting a budeme pro ni používat zkratku cn.

Výsledné mapování můžeme vidět v následujících tabulkách 4.1 - 4.13. V prvním sloupečku se nachází entita/vlastnost datového standardu, v druhém napamovaná třída/predikát a v třetím případná poznámka².

Dokument

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
uri	cn:uri	
document	${\bf com:} {\bf content} {\bf Url}$	
versions	cn:version	
type	dcmi:type	
publisher	dc:publisher	
valid	cn:valid	
plainText	cn: plainText	
${\bf responsible Persons}$	${\bf cn:} responsible Person$	
anonymised	cn:anonymised	

Tabulka 4.1: Mapování entity Document

²Entity jsou uváděny velkým písmem, predikáty malým

Vydavatel

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Publisher	foaf:Organization	
id	dc:identifier	
name	gr:legalName	
noID	cn:noID	
country	${\it schema:} address Country$	
authentication	cn:authentication	
	Tabulka 4.2: Mapová	ní entity Vydavat

Tabalia 1.2. Mapovalii ciiolog vydavaoc

Verze

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Version	cn:Version	
${f publisher Id}$	${\it cn:publisherId}$	
version	${\it cn:} version Order$	
uri	cn:uri	
published	dc:issued	

Tabulka 4.3: Mapování entity Verze smlouvy

Smlouva

${\bf Entita/Vlastnost}$	Třída/Predikát	Poznámka
Contract	cn:Contract	
$\operatorname{awardID}$	cn:awardID	
${\bf award Profile ID}$	${\it cn:} award Profile ID$	
amount	gr: has Currency Value	
amount No Vat	gr: has Currency Value	
title	dc:title	
$\mathbf{contractType}$	${\bf cn:} {\bf cntractType}$	
parties	cn:party	
${\bf subject Type}$	${\it cn:} {\it subjectType}$	
$\mathbf{price} \mathbf{Annual}$	cn:priceAnnual	
currency	gr:hasCurrency	
${f date Signed}$	dc:created	
$\operatorname{validFrom}$	ps: valid From	
${f valid Until}$	ps:validUntil	

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
funding	cn:funding	
attachments	cn:attachment	
amendments	cn:amendment	
competency	cn:competency	
${\bf current Valid Contract}$	cn: current Valid Contract	
description	dc:description	
implementation	cn:implementation	

Tabulka 4.4: Mapování entity Smlouva

Příloha

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Attachment	cn:Attachment	
title	dc:title	
contract	cn:contract	
number	${\bf cn:} attachment Order$	
	(T)	

Tabulka 4.5: Mapování entity Příloha

Dodatek

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Amendment	cn:Amendment	
title	dc:title	
contract	cn:contract	
number	${\bf cn:} {\bf amendmentOrder}$	
${\it date Signed}$	dc:created	

Tabulka 4.6: Mapování entity Dodatek

Smluvní strana

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Party	gr:BusinessEntity	
id	dc:identifier	
localID	cn:localID	
name	gr:legalName	
payer	cn:payer	

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
noID	cn:noID	
country	${\it schema:} address Country$	
paysVAT	${\tt gr:} value Added Tax Included$	
${f superior Institution}$	${\bf cn:} {\bf superiorInstitution}$	

Tabulka 4.7: Mapování entity Smluvní strana

Nadřazená instituce

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
SuperiorInstitution	gr: Business Entity	
id	dc:identifier	
localID	cn:localID	
name	gr:legalName	
payer	cn:payer	
noID	cn:noID	
country	${\it schema:} address Country$	

Tabulka 4.8: Mapování entity Nadřazená instituce

Adresa

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Address	schema: Postal Address	
$\mathbf{streetAddress}$	${\it schema:} {\it streetAddres}$	
locality	${\it schema:} address Locality$	
${\bf postal Code}$	schema: postal Code	
nuts	cn:nuts	

Tabulka 4.9: Mapování entity Nadřazená instituce

Objednávka

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Order	cn:Order	
${\bf parrent Document}$	${\bf cn:} {\bf parrent Document}$	
${\bf subject Type}$	cn:subjectType	
parties	cn:party	

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
title	dc:title	
amount	${\it gr:} has Currency Value$	
currency	gr:hasCurrency	
${f date Signed}$	dc:created	
implementation	cn:implementation	

Tabulka 4.10: Mapování entity Objednávka

Faktura

${\bf Entita/Vlastnost}$	Třída/Predikát	Poznámka
Invoice	cn:Invoice	
${\bf parrent Document}$	${\bf cn:} {\bf parrent Document}$	
parties	cn:party	
title	dc:title	
\mathbf{amount}	${\tt gr:} has Currency Value$	
currency	gr:hasCurrency	
date Signed	dc:created	
${f dueDate}$	cn:dueDate	
	Tahulka 4 11: Man	ování entity I

Tabulka 4.11: Mapování entity Faktura

Rozšiřující entity

Implementace

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Implementation	cn:Implementation	
milestones	cn:milestone	
transactions	cn:transaction	

Tabulka 4.12: Mapování entity Implementace

Milník

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Milestone	cn:Milestone	
title	dc:title	
dueDate	cn:dueDate	

Tabulka 4.13: Mapování entity Milník

Transakce

Entita/Vlastnost	Třída/Predikát	Poznámka
Transaction	com:Transaction	
date	dc:date	
amount	${\it gr:} has Currency Value$	
${\bf sender Organization}$	com:source	
${\bf receiver Organization}$	com:destination	
${\bf publisher Id}$	${\it cn:publisherId}$	

Tabulka 4.14: Mapování entity Transakce

4.2.3 Publikace

K serializaci výsledné ontologie využijeme formátu Turtle. Soubor se skládá z hlavičky a definicí nově vytvořených tříd a predikátů. V hlavičce definujeme prefixy použitých ontologií a základní informace o ontologii. Použité třídy a predikáty zmíníme v poznámkách k použití (predikát *vann:usageNote*). Příklad ontologie lze nalézt v Příloze B(TODO).

4.3 Možnosti propojení na související data

První bezpochyby zajímavou možností je propojení smluv s veřejnými zakázkami, resp. věstníkem veřejných zakázek provozovaným Ministerstvem pro místní rozvoj. Jednotlivé smlouvy mající spojitost s veřejnou zakázkou poznáme podle vlastnosti AwardID, resp. evidenční číslo veřejné zakázky.

Dalšími zajímavými prvky k propojení jsou pokročilé informacemi o smluvním stranách. Každá smluvní strana vystupující ve smlouvě může mít zveřejněno mimo jiné identifikační číslo a adresu. Nabízí se tedy propojení s národními registry ARES a RÚIAN. ARES je registrem informací o ekonomických subjektech provozovaný Ministerstvem financí, RÚIAN je registrem územní identifikace, adres a nemovitostí provozovaný Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním. Vhodné informace k propojení tedy jsou:

- Evidenční číslo veřejné zakázky u smlouvy k propojením s věstníkem veřejných zakázek
 - Iniciativa OpenData.cz zpracovává údaje o veřejných zakázkách v RDF podobě, využijeme tedy propojení právě s tímto datasetem
 - Cílové URL http://linked.opendata.cz/resource/domain/buyer-profiles/contract/cz/EvidencniC
- Identifikační číslo smluvní strany s možností propojení na ARES

- OpenData.cz aktuálně zpracovávají také údaje z registru ARES
- Cílové URL http://linked.opendata.cz/resource/business-entity/CZICO³
- Adresa smluvní strany na RÚIAN TODO

4.4 Provázání s datovým formátem JSON

V třetí kapitole jsme si ukázali, jak publikovat smlouvy v datovém formátu JSON. Vzhledem k budoucímu možnému využití v aplikacích pracujících nad smlouvami v JSON dokumentech by bylo dobré nastínit, jak taková data rozšířit, aby se z nich stala zároveň RDF data. Cílem je ale zachovat původní strukturu JSON souboru, resp. aby data byla validní vůči JSON schématu. Pro tyto účely je ideální formát JSON-LD. Jediné, co nám stačí, je v původních datech každému objektu přiřadit @id, @type a definovat @context (viz první kapitola Příklad serializovaných dat ve formátu JSON-LD). Při tvorbě ontologie jsme si popsali mapování entit a položek z datového standardu na konkrétní třídy a predikáty. V kontextu je tedy přesně takovéto mapování, viz příklad kódu 4.1. Na příkladu kódu 4.2 je již vidět výsledný JSON-LD soubor s jednou smlouvou a dvěma smluvními stranami (pro porovnání, původní JSON soubor viz kód 3.1). Jedná se tedy o RDF data, která popisuje námi definovaná ontologie a zároveň jde o data splňující datový standard, resp. jsou validní vůči JSON Schématu. Hlavním přínosem je to, že RDF data serializovaná v takto definovaném JSON-LD formátu budou použitelná v budoucích aplikacích, příp. registru pracujícím nad datovým standardem.

```
"@context": {
2
3
      "cn": "http://tiny.cc/open-contracting#",
       "com": "https://w3id.org/commerce#",
5
       "dc": "http://purl.org/dc/terms/",
6
      "dcmi": "http://dublincore.org/documents/dcmi-type-vocabulary/",
      "foaf": "http://xmlns.com/foaf/0.1/",
      "gr": "http://purl.org/goodrelations/v1#",
      "owl": "http://www.w3.org/2002/07/owl#",
      "ps": "https://w3id.org/payswarm#",
       "schema": "http://schema.org/",
12
      "rdf": "http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#", "rdfs": "http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#",
13
14
      "xsd": "http://www.w3.org/2001/XMLSchema#",
15
16
      "id": "dc:identifier",
17
      "language" : "dc:language",
18
      "Contract": "cn:Contract",
20
       "Attachment" : "cn:Attachment",
21
       "Amendment" : "cn:Amendment",
22
      "Order": "cn:Order",
23
      "Invoice": "cn:Invoice",
24
      "Publisher": "foaf:Organization",
```

 $^{^3}$ Informace skrývající se za tímto odkazem jsou sjednocením více datových zdrojů, ne pouze ARESu

```
"Version": "cn:Version",
26
       "Party" : "gr:BusinessEntity",
27
       "SuperiorInstitution": "gr:BusinessEntity",
28
       "Address": "schema:PostalAddress",
       "Implementation": "cn:Implementation",
30
       "Milestone": "cn:Milestone",
31
       "Transaction": "com:Transaction",
32
       "documents" : { "@id": "cn:documents", "@container": "@set" },
34
       "orders" : { "@id": "cn:orders", "@container": "@set" },
35
       "invoices" : { "@id": "cn:invoices", "@container": "@set" },
36
37
       "uri" : { "@id": "cn:uri", "@type" : "@id" },
38
       "document" : \{ \ "@id": \ "com:contentUrl", \ "@type" : \ "@id" \ \},
39
       "valid" : { "@id": "cn:valid", "@type" : "xsd:boolean" },
"anonymised" : { "@id": "cn:anonymised", "@type" : "xsd:boolean"
40
41
       "responsiblePersons" : { "@id": "cn:responsiblePerson", "
42
       @container": "@set" },
       "attachments" : { "@id": "cn:attachment", "@container": "@set"
43
       },
       "amendments" : { "@id": "cn:amendment", "@container": "@set" },
44
45
       "awardID" : "cn:awardID",
46
       "awardProfileID": "cn:awardProfileID",
47
       "amount": { "@id": "gr:hasCurrencyValue", "@type" : "xsd:float"
48
       "amountNoVat": { "@id": "gr:hasCurrencyValue", "@type": "
49
       xsd:float" },
"title" : "dc:title",
50
       "type" : { "@id": "dcmi:type", "@container": "@set" },
51
       "contractType" : "cn:contractType",
       "subjectType" : "cn:subjectType",
53
       "priceAnnual" : { "@id": "cn:priceAnnual", "@type" : "
54
       xsd:boolean" },
"currency": "gr:hasCurrency",
55
       "dateSigned": { "@id": "dc:created", "@type": "xsd:date" },
"validFrom": { "@id": "ps:validFrom", "@type": "xsd:date" },
56
57
       "validUntil" : { "@id": "ps:validUntil", "@type" : "xsd:date" },
       "funding": "cn:funding",
"currentValidContract": { "@id": "cn:currentValidContract", "
59
60
      @type" : "@id" },
"description" : "dc:description",
"competency" : { "@id": "cn:competency", "@container": "@set" },
61
62
       "parties" : { "@id": "cn:party", "@container": "@set" },
63
64
       "localID" : { "@id": "cn:localID", "@type" : "xsd:integer" },
65
       "name" : "gr:legalName",
66
       "payer" : { "@id": "cn:payer", "@type" : "xsd:boolean" },
"noID" : { "@id": "cn:noID", "@type" : "xsd:boolean" },
67
       "noID" : { "@id": "cn:noID", "@type" : "xsd:boolean" },
"country" : "schema:addressCountry",
"paysVAT" : { "@id": "gr:valueAddedTaxIncluded", "@type" : "
68
69
70
       xsd:boolean" },
       "superiorInstitution": "cn:superiorInstitution",
71
72
       "publisher" : "dc:publisher",
73
       "authentication": "cn:authentication",
74
75
```

```
"address": "schema:address",
76
      "streetAddress": "schema:streetAddres",
77
      "locality": "schema:addressLocality",
78
      "postalCode" : { "@id": "schema:postalCode", "@type" : "
      xsd:integer" },
      "nuts": "cn:nuts",
80
81
      "versions" : { "@id": "cn:version", "@container": "@set" },
82
      "version" : { "@id": "cn:versionOrder", "@type" : "xsd:integer"
83
       "published" : { "@id": "dc:issued", "@type" : "xsd:dateTime" },
84
85
      "implementation" : "cn:implementation",
"milestones" : { "@id": "cn:milestone", "@type": "@id", "
86
87
      @container": "@set" },
      "transactions" : { "@id": "cn:transaction", "@type": "@id", "
88
      @container": "@set" },
"dueDate": { "@id": "cn:dueDate", "@type": "xsd:dateTime" },
89
      "date" : { "@id": "dc:date", "@type" : "xsd:dateTime" },
90
      "publisherId" : "cn:publisherId"
91
      "senderOrganization" : { "@id": "com:source", "@type": "@id" },
92
      "receiverOrganization" : { "@id": "com:destination", "@type" : "
93
      @id" },
94
      "contract" : { "@id": "cn:contract", "@type" : "@id" },
95
      "parrentDocument" : { "@id": "cn:parrentDocument", "@type" : "
96
      @id" }
97
98
```

Výpis kódu 4.1: JSON-LD Context

```
1 {
    "@context": "http://tiny.cc/open-contracting_context",
3
    "@id": "http://rsmluv.cz/data/89f689cd-e784-4374-bb17-94144679
4
    "id": "89689cd-e784-4374-bb17-94144679d46f",
    "published": 2014-03-25T23:20:50+01:00",
6
    "language": "cs",
7
    "documents": [
9
        "@id" : "http://rsmluv.cz/contract/12345/2",
11
        "@type" : "Contract",
"uri" : "http://rsmluv.cz/contract/12345/2",
12
13
        "document": "http://rsmluv.cz/file/b15a3c45-5595-4a28-b156
14
      -4578edeb2a98/Smlouva12345.docx",
        "type": "Smlouva",
        "valid" : true,
16
        "anonymised": false,
17
        "awardID": "486026".
19
        "awardProfileID": "OI-010143",
20
        "amount": 584520.00,
21
        "title": "Brno, Vackova, Šafaříkova – rekonstrukce kanalizace
22
      a vodovodu",
        "contractType": "Kupní smlouva",
```

```
"subjectType": "Právní, finanční překladatelské, pojišťovnické
      , poradenské a jiné služby",
        "priceAnnual": false,
2.5
        "currency": "CZK",
        "dateSigned": "2011-11-16",
27
        "validFrom": "2011-11-02"
2.8
        "validUntil": "2012-06-30",
29
        "competency" : [ "Soukromoprávní smlouva" ],
30
        "currentValidContract": "http://zakazky.brno.cz/?pg=detail&id
31
     =18249\& list =135",
        "description": "Projektová dokumentace pro stavební povolení a
32
      zadání stavby bude řešit rekonstrukci stávající kanalizační
     stoky z profilu DN 500 na DN 800/1200 v délce 146 m, rekonstrukci
      kanalizačních přípojek pod veřejným prostranstvím a přepojení vš
     ech stávajících dešťových vpustí a také vybourání vozovek a chodn
     íků nad rýhou a zásyp rýhy recyklátem. Součástí bude inženýrsko-
     geologický průzkum, geodetické zaměření dotčené oblasti,
     inventarizace zeleně, výkaz výměr, položkový rozpočet a výkon
     autorského dozoru až do dokončení stavby. Dokumentace bude
     projednána s orgány státní správy a s účastníky stavebního řízení
      a jejich připomínky budou do dokumentace zapracovány.",
33
        "responsiblePersons": ["Ing. Petr Vokřál", "Mgr. Adriana
34
     Krnáčová, MBA"],
35
        "publisher" : {
36
          "@id" : "http://rsmluv.cz/contract/12345/2/publisher",
37
          "@type": "Publisher",
38
          "id": "6003508",
39
          "name": "Statutární město Brno",
40
          "noID" : false,
41
          "country" : "CZE",
42
          "authentication": "email"
43
        },
44
        46
47
            "@id": "http://rsmluv.cz/party/987654"}
48
        ],
49
50
        "implementation" : {
51
          "@id": "http://rsmluv.cz/contract/12345/2/implementation",
          "@type": "Implementation",
53
54
          "milestones" : [
55
56
              "@id": "http://rsmluv.cz/contract/132456/2/milestone
57
     /5830",
              "@type" : "Milestone",
58
              "title": "Výpověď smlouvy",
              "dueDate" : "2012-06-20T23:20:50+01:00"
60
61
62
           transactions" : [
63
64
              "@id": "http://rsmluv.cz/contract/132456/2/transaction
65
     /132456",
"@type" : "Transaction",
```

```
"publisherId": "1269483",
67
               "date": "2012-01-01T18:35:20+01:00",
68
               "amount": 300000,
69
                "senderOrganization": "http://rsmluv.cz/party/987654",
70
                "receiverOrganization": "http://rsmluv.cz/party/987654"
71
72
73
                "@id": "http://rsmluv.cz/contract/132456/2/transaction
74
      /934584"
               "@type" : "Transaction",
75
                "publisherId" : "934584"
76
               "date" : "2012-02-01T09:13:40+01:00",
"amount" : 284520,
77
78
                "senderOrganization": "http://rsmluv.cz/party/987654"
79
               "receiverOrganization": "http://rsmluv.cz/party/987654"
80
81
82
         },
83
84
         "versions" : [
85
           {
86
             "version": 1,
87
             "@id": "http://rsmluv.cz/contract/12345/1/version",
             "@type" : "Version",
89
             "uri": "http://rsmluv.cz/contract/12345/1",
90
             "published": "2014-09-15T23:20:50+01:00"
91
92
93
             "version" : 2,
94
             "@id": "http://rsmluv.cz/contract/12345/2/version",
95
             "@type" : "Version",
             "uri": "http://rsmluv.cz/contract/12345/2",
97
             "published": "2015-03-15T14:35:28+01:00"
98
99
     "parties" : [
104
         "@id": "http://rsmluv.cz/party/132456",
106
         "@type" : "Party",
         "localID" : 132456,
108
         "id" : "44992785",
109
         "name": "Statutární město Brno",
         "payer" : false,
111
         "noID" : false,
112
         "country": "CZE",
113
         "address" : {
114
           "@id": "http://rsmluv.cz/party/132456/address",
           "@type" : "Address",
           "streetAddress": "Dominikánské náměstí 196/1",
117
           "locality": "Brno-město, Brno",
118
           "postalCode": 60200,
119
           "nuts" : "CZ064"
120
         "superiorInstitution" : {
           "@id": "http://rsmluv.cz/superiorInstitution/00064581",
```

```
"@type" : "SuperiorInstitution",
124
            "id" : "00064581",
125
            "localID" : 56486,
126
            "name" : "Magistrát hlavního města Prahy", "noID" : false,
128
            "country" : "CZE"
129
130
131
         "@id" : "http://rsmluv.cz/party/987654",
133
         "@type" : "Party",
"localID" : 987654,
135
          "id" : "46347011",
136
          "name" : "Kovoprojekta Brno a.s.",
137
          "payer" : true,
138
          "noID" : false,
139
          "country" : "CZE",
140
          "address" : {
141
            "@id": "http://rsmluv.cz/party/987654/address",
            "@type" : "Address",
143
            "streetAddress": "Šumavská 416/15",
144
            "locality" : "Ponava, Brno",
145
            "postalCode": 60200,
            "nuts" : "CZ064"
147
148
149
150
151
152 }
```

Výpis kódu 4.2: JSON-LD Soubor s jednou smlouvou

5. Požadavky na platformu pro otevřené smlouvy

Jedním z cílů této práce je návrh a implementace platformy pro otevírání smluv veřejných institucí. Platforma bude mít tři základní části. První částí je převod interně uložených smluv v relačních databázích do otevřeného formátu splňujícího principy Linked Data. Druhou je jednotné úložiště smluv v otevřeném formátu a třetí je nad tímto úložištěm zpřístupnit otevřené smlouvy koncovým uživatelům. Shrňme si v následující části základní funkční a nefunkční požadavky na platformu:

5.1 Funkční požadavky

- Platforma bude umět převádět údaje o smlouvách z relačních databází veřejných institucí do otevřených dat
 - Jedná se o otevřená data, tedy dostupná on-line ke stažen9/prohlížení
 - Otevřená data by měla splňovat datový standard pro otevřené smlouvy (kapitola Otevřené smlouvy)
 - Otevřená data by měla splňovat principy Linked Data (kapitola Otevřená data a principy Linked Data),
 Otevřené smlouvy jako Linked Data))
 - Výstupní formát by měl reflektovat alespoň jeden publikační formát datového standardu pro budoucí kompatibilitu
- Platforma bude otevřené smlouvy ukládat v jednotném úložišti
 - Jednotné úložiště bude reflektovat, že se jedná o Linked Data, resp.
 bude mít formu databáze trojic (Triplestore)
 - Data budou dostupná skrze API
- Platforma nad jednotným úložištěm zpřístupní otevřené smlouvy koncovým uživatelům formou webové aplikace
 - Aplikace by měla umět zobrazovat seznam smluv
 - Aplikace by měla umět filtrovat smlouvy podle jednotlivých veřejných institucí
 - Aplikace by měla umožňovat prohlédnout si detail veřejné instituce a její smlouvy
 - Aplikace by měla umožňovat zobrazit detail smlouvy

5.2 Nefunkční požadavky

• Použitelnost

- Platforma by měla počítat s použitím v českém prostředí
- Platforma bude obsahovat uživatelskou dokumentaci
- Webová aplikace by měla vhodným způsobem demonstrovat výhody Linked Open Data

• Výkon

 Konverzní mechanismus platformy by měl umět zpracovávat i větší objemy dat (řádově alespoň desetitisíce údajů v relačních databázích)

• Rozšiřitelnost a modifikovatelnost

 Každá ze tří částí platformy by měla být snadno nahraditelná a modifikovatelná

• Integrovatelnost

 Nasazení konverzního mechanismu u veřejných institucí by mělo být co nejjednodušší

• Bezpečnost

 Při použití konverzního mechanismu by nemělo dojít k narušení vnitřních dat veřejných institucí

6. Návrh platformy pro otevřené smlouvy

6.1 Architektura

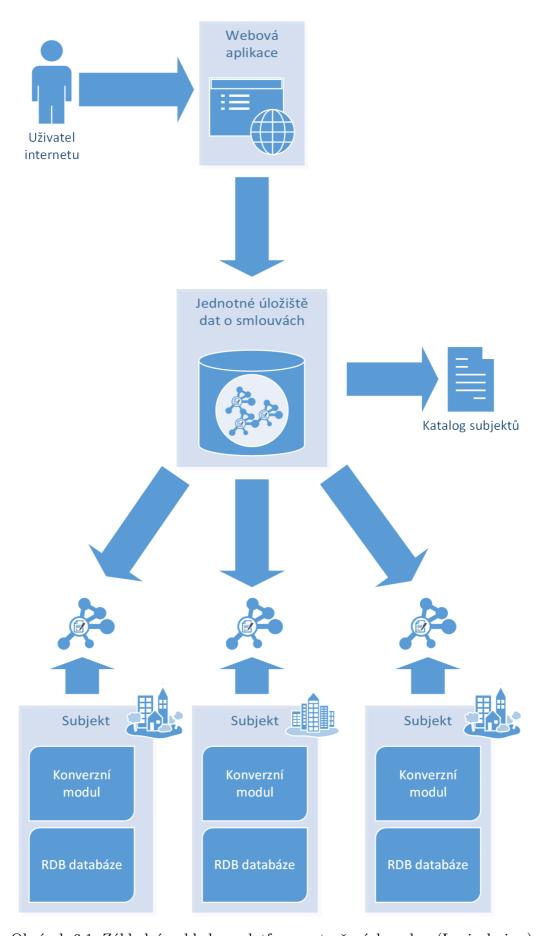
Základem pro platformu pro otevřené smlouvy jsou tři nezávislé moduly. Konverzní modul, jednotné úložiště a webová aplikace. Každá zapojená veřejná instituce bude mít svůj konverzní modul. Jednotlivé konverzní moduly budou pracovat nad konkrétními relačními databázemi jednotlivých veřejných institucí a publikovat smlouvy jako Linked Open Data. Tato data pak budou ukládána v jednotném úložišti.

Základní otázkou, kterou si je třeba položit, je způsob shromažďování dat. První možností je směr centralizovaný, resp. každý konverzní modul publikovaná data pošle do jednotného úložiště. Druhým přístupem je decentralizace, kdy konverzní moduly vystaví data na internetu a registrují přístup k datům v datovém katalogu. Jednotné úložiště si poté taková data na základě katalogu obstarává samo. Výhoda první možnosti spočívá v snadnější udržitelnosti správy nad jednotlivými instancemi veřejných institucí. Subjekty mohou v určitém intervalu posílat převedené smlouvy do úložiště bez dalších nároků na správu. V druhém přístupu jsou naopak zvýšeny nároky na jednotlivé subjekty, které vypublikované smlouvy samy musejí udržovat. Výhodou ale naopak je, že každý subjekt se stane lokálním úložištěm smluv, na které se lze odkazovat, např. na webových stránkách subjektu, vytvářet nad daty aplikace apod. První varianta je vhodná pro myšlenku centralizovaného registru, který pouze definuje podmínky, jak nahrávané smlouvy mají vypadat. Subjekty potom mají svobodu v tom, jak data převedou, pošlou, případně vypublikují. Druhá možnost naopak podporuje myšlenku, že každý subjekt zveřejňuje pouze své smlouvy a po vypublikování je umožní komukoli využít. Není proto překvapením, že myšlence otevřených a propojených dat vyhovuje více druhý přístup.

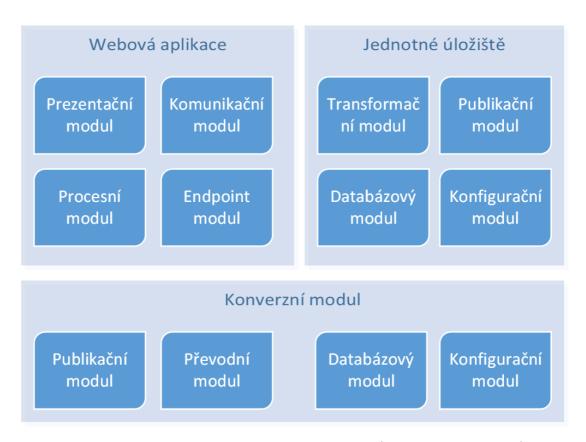
K efektivnímu naplnění druhého přístupu je důležité, že součástí platformy bude konverzní modul, který převod za subjekty řeší a celý proces otevírání smluv pomůže zautomatizovat. Částečně tak vyřešíme nevýhodu druhého přístupu a část agendy otevírání smluv přebere platforma. Na konkrétním subjektu tak zbývá pouze udržovat v chodu databázi a server (typicky webový), kde konverzní modul poběží.

Situaci můžeme dále zjednodušit tím, že subjekt zpřístupní svou databázi online. Konverzní modul tak bude moci pracovat nezávisle na subjektu a data pouze vzdáleně načítat. Narážíme zde ale na bezpečností limity. Databáze veřejných institucí bude typicky přístupná pouze v rámci privátní sítě. Řešením by mohlo být, že server, kde poběží konverzí modul, bude připojen do privátní sítě subjektu, druhou možností je např. klonování databáze smluv do veřejně přístupné databáze. Konkrétní řešení přístupu k databázi však necháme na konkrétních potřebách jednotlivých subjektů. Řekněme tedy, že konverzní modul platformy bude vyžadovat pouze připojení ke konkrétní databázi.

Základní pohled na platformu můžeme vidět na Obr. 6.1.

Obrázek 6.1: Základní pohled na platformu otevřených smluv (Logical view)

Obrázek 6.2: Rozdělení platformy do modulů (Decomposition view)

6.1.1 Konverzní mechanismus

Návrh konverzního mechanismu rozdělíme do čtyř modulů (viz Obr. 6.2). V rámci databázového modulu bude docházet ke komunikaci mezi připojenou databází a zbytkem konverzního mechanismu. V konfiguračním modulu se očekává definování základních vlastností konverzního mechanismu, převážně potřebné vstupní údaje pro převodní modul.

Převodní modul

Účelem tohoto modulu je převod relačních dat do RDF podoby. Nejjednodušším přístupem je manuální konverze, resp. ruční tvorba RDF výstupů. Tento přístup může být vhodný pro úzce specifické situace, avšak pro obecný přístup a možnost znovupoužití konverzního modulu vhodný není. Další možností je tvorba paralelní triplestore databáze. Relační data bychom v určitých intervalech převáděli z jedné do druhé. Tento přístup je výhodný, pokud chceme dosáhnout robustního řešení, budovat vlastní RDF úložiště, obohacovat data, přidávat další datasety apod. Klade však velké softwarové i hardwarové nároky na subjekt, vyžaduje netriviální údržbu a jedná se v podstatě o duplikovaná data z relační databáze. Poslední možností, kterou uvedeme, je tvorba wrapperu nad relační databází. Máme-li požadavek na RDF data, wrapper ho převede na ekvivalentní SQL dotaz do databáze a vrácená data převede zpět do odpovídající RDF podoby. Hlavní výhodou je, že takto uložená data jsou pouze v relační databázi a RDF data jsou tak vždy aktuální. Cílem je řešení s co nejmenší zátěží pro subjekt a s co nejlepším usnadněním znovupoužitelnosti. Ideálním řešením se tedy jeví tvorba

wrapperu.

Požadovanou funkcionalitou wrapperu je namapování datového modelu relační databáze na datový standard pro otevřené smlouvy. Mezi jazyky sloužící k popsání konkrétního mapování patří např. jazyk R2RML, nebo D2RQ. Doporučeným standardem konsorcia W3C je R2RML, zvolíme tedy jazyk R2RML.

Publikační modul

Převedená data můžeme publikovat třemi základními způsoby:

- Dump veškerá data jsou zpřístupněna formou stažitelného souboru serializovaného v nějakém z RDF formátů
- Dereferencovaná URI jednotlivých entit každá entita je dostupná pod svým URI, typicky ve formě HTML stránky
- API v kontextu RDF se typicky jedná o webovou službu ve formě SPARQL endpointu umožňující libovolné dotazování nad daty.

Naší snahou je, aby vypublikovaná data mohly využívat i jiné aplikace, než pouze jednotné úložiště v rámci platformy. K tomu je ideální API. Zvolíme proto SPARQL endpoint.

Pro naplnění principů Linked Data ale potřebujeme vyřešit dereferencování URI entit. Nad SPARQL endpointem se dereference provede jednoduše tak, že každé HTTP URI odkazující na konkrétní entitu se převede na vhodný SPARQL dotaz vracející požadovaná data.

Data budou publikována jak ve formě HTML stránky, tak v RDF formátech. Nutným základem bývá formát N-Triples a Turtle. Určíme podmínku, že pro dump je nutné umožnit i serializaci ve formátu JSON-LD z důvodu budoucí kompatibility s datovým standardem.

Anonymizace

Typickým problémem s publikací dat je, že mohou podléhat zákonu o ochraně osobních údajů¹. Některá data je proto před zveřejněním nutné anonymizovat. Proces a řešení anonymizace není předmětem této práce. Řekněme, že platforma počítá s tím, že subjekt si anonymizaci údajů vyřeší na své straně.

6.1.2 Jednotné úložiště

Agendou jednotného úložiště bude sbírat data vypublikovaná jednotlivými subjekty. Zapojené subjekty budeme řešit formou datového katalogu, kde budou odkazy na umístění požadovaných datasetů. Úložiště pak v definovaném intervalu stáhne datasety podle datového katalogu a uloží je do triplestore databáze.

Dekompozici do modulů je možné vidět na Obr. 6.2. Konfigurační a databázový modul má podobný význam jako v konverzním mechanismu.

¹https://www.uoou.cz/anonymizace-osobnich-udaju/d-1764

Transformační modul

V prvním kroku je třeba načíst jednotlivé datasety subjektů. Odkazy na konkrétní datasety budou reprezentované ve formě datového katalogu. Samotný katalog budeme zapisovat v RDF a serializovat do formátu Turtle. Využijeme k tomu ontologii Data Catalog Vocabulary. Příklad datového katalogu lze vidět v kódu 6.1.

V dalším kroku je třeba vyřešit otázku heterogenity dat. Platforma by principiálně měla umět přijímat RDF data nejen od subjektů zpracovaná konverzním modulem, ale i jakákoli jiná RDF data splňující datový standard a reflektující definovanou RDF ontologii. Jednotlivé entity by ale měly být identifikované podle vzoru z kapitoly Otevřené smlouvy jako Linked Data. To nám zaručí, že žádné dvě entity různých subjektů nebudou mít díky rozdílným doménám stejné URI.

Díky tomu tak můžeme v rámci závěrečného kroku data slít dohromady a uložit do triplestore databáze.

```
@prefix dcat: <http://www.w3.org/ns/dcat#> .
2 @prefix dct: <http://purl.org/dc/terms/>
  @prefix rdf: \langle \text{http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns\#} \rangle.
  @prefix rdfs: \langle \text{http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema\#} \rangle.
  _:dataset a dcat:Dataset ;
           dcat:distribution _:distribution1 .
      _:distribution1 a dcat:Distribution ;
           dct:identifier '1';
9
           dcat:accessURL < https://raw.githubusercontent.com/
      PavelHryzlik/ContractStandard/master/standard/lod/
      contract_sampleA.ttl>;
           dct:format [ rdfs:label 'Turtle'].
11
12
  _:dataset a dcat:Dataset ;
13
           dcat:distribution _:distribution2 .
14
      _:distribution2 a dcat:Distribution ;
15
           dct:identifier '2';
16
           dcat:accessURL < https://raw.githubusercontent.com/
      PavelHryzlik/ContractStandard/master/standard/lod/
      contract_sampleB.ttl>;
           dct:format [ rdfs:label 'Turtle'] .
```

Výpis kódu 6.1: Datový katalog pro jednotné úložiště

Publikační modul

Úložiště by mělo data poskytovat jak k webovému prohlížení, tak skrze API k využití v aplikacích. Tento požadavek vyřešíme vystavením SPARQL endpointu.

6.1.3 Propojená datová síť

Nad jednotným úložištěm může vznikat celá řada aplikací využívajících data o smlouvách. Díky propojení smluv se souvisejícími daty, tak můžeme kontext smluv rozšířit o další informace, resp. demonstrovat výhody principů Linked Data jako propojené datové sítě.

V rámci kapitoly 4 jsme definovali odkaz na veřejnou zakázku (pco:Contract) v rámci smlouvy, resp. predikát pco:publicContract ze smlouvy (třída cn:Contract)

a odkaz na ekonomický subjekt (gr:BusinessEntity) pomocí predikátů owl:sameAs ze Smluvní strany a Vydavatele (třídy foaf:Organization a gr:BusinessEntity). Nyní si položme otázku, s jakými dalšími relevantními zdroji můžeme data na základě definovaných odkazů dále propojit.

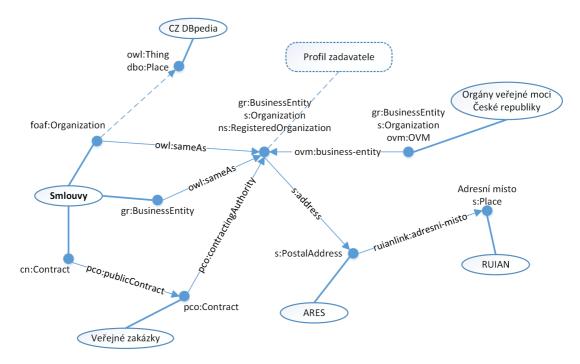
Navrženou datovou síť propojených objektů můžeme vidět na Obr. 6.3. Z každého datasetu (v oválných blocích) vede hrana k vlastnímu objektu. Z nich pak vychází vybrané predikáty odkazující na entitu dalšího datasetu.

Výchozím bodem je entita ekonomického subjektu (gr:BusinessEntity) uprostřed. Konkrétně se jedná o registrované organizace, jejichž data vychází z údajů na Profilu zadavatele, z ARESu a dalších zdrojů. Z této entity využijeme predikáty (s:address) k propojení s adresou (s:PostalAddress) z ARESu. Z adresy, pak získáme informaci o adresním místu (s:Place) z RUIANu pomocí predikátu ruianlink:adresni-misto.

Z entity ekonomického subjektu můžeme získat informaci o odpovídajícím objektu reprezentovaném v rámci orgánů veřejné moci díky zpětnému odkazu reprezentovanému predikátem ovm:business-entity.

Propojení dosáhneme také mezi ekonomickým subjektem a veřejnou zakázkou (pco:Contract). Z veřejné zakázky využijeme odkazu na zadavatele, resp. predikátu (pco:contractAuthority). Díky tomu můžeme zjistit údaje o veřejných zakázkách jednotlivých ekonomických subjektů, kde vystupují v roli zadavatele.

Vydavatel smluv (foaf:Organization) je často veřejná instituce mající svoji stránku na DBpedii. Nedisponujeme však přímým odkazem na konkrétní reprezentaci vydavatele v DBpedii. Můžeme ale položit SPARQL dotaz, zdali v DBpedii existuje instituce s daným konkrétním jménem (porovnáním predikátů gr:legalName vydavatele a rdfs:label z DBpedie). Nejedná se tedy o přímé propojení, ale o další možnost, jak kontext smluv obohatit o další informace.

Obrázek 6.3: Propojená datová síť

6.1.4 Webová aplikace

Úkolem webové aplikace je nad jednotným úložištěm zpřístupnit údaje o smlouvách k prohlížení koncovým uživatelům. Řešení rozdělíme do čtyř modulů (viz Obr. ??).

Endpoint modul

V rámci tohoto modulu definujeme napojení na požadované zdroje dat v podobě SPARQL endpointů.

Procesní modul

Úkolem tohoto modulu je načíst požadované údaje o smlouvách a přiřadit k nim údaje z rozšířeného kontextu navrženého v minulé kapitole. Cílem je tedy získat a sjednotit informace z několika zdrojů dat. Existuje několik přístupů, jak se nad požadovanými daty dotazovat² - z klientské části aplikace, nebo ze serverové. Z důvodu dalšího zpracování dat se jeví vhodnější serverové dotazování. Samotné dotazy můžeme pokládat také různými způsoby. Jednou z možností je distribuované dotazování, kdy se v rámci jednoho dotazu můžeme odkazovat na více zdrojů. Další možností je se nad každým zdrojem dotazovat zvlášť, resp. sadou dotazů. V souladu s principy Linked Data zvolíme sadu dotazů nad jednotlivými SPARQL endpointy. Výhodou je, že problém jednoho zdroje by neměl ovlivnit výsledky z ostatních zdrojů.

Nad SPARQL endpointy můžeme získávat data buď ve formě RDF (příkaz Construct), nebo v tabulkové formě (příkaz Select). Účelem je zobrazení dat uživateli často právě ve formě tabulek. Volba příkazu Select je tedy lepší volbou.

Komunikační modul

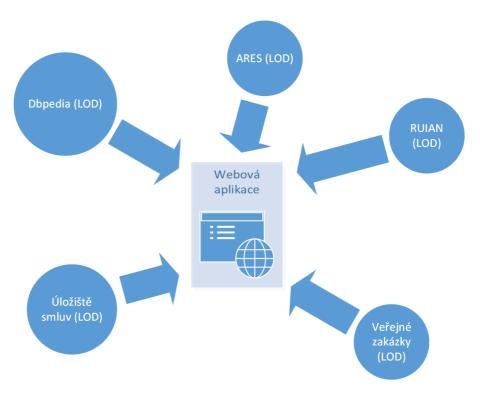
Agendou komunikačního modulu je výměna dat mezi procesním a prezentačním modulem. Modul zpracuje požadavky z prezentačního modulu a volá konkrétní funkce procesního modulu. Výsledná data pak pošle prezentačnímu modulu k zobrazení. Rozhraní pro přenos by mělo být ve standardizovaném datovém formátu³.

Prezentační modul

Účelem tohoto modulu je zobrazování dat uživateli. Výchozím bodem je nabídnout seznam smluv. Úvodní obrazovkou bude tedy pohled s úvodními informacemi a souhrnným seznamem smluv. Z každé položky půjde přejít jak do detailu konkrétní smlouvy, tak do detailu jejího vydavatele. Detail smlouvy zobrazí podrobné informace o zvolené smlouvě, včetně jejích verzí, smluvních stran, příloh, dodatků a milníků. Ze subjektů a smluvních stran majících vyplněný IČ půjde přejít na seznam veřejných zakázek, ve kterých subjekt vystupuje. Detail vydavatele nabídne podrobnější informace o zvoleném publikujícím subjektu. Součástí detailu vydavatele bude také seznam jeho smluv. Z tohoto seznamu půjde také přejít na detaily jednotlivých smluv.

²Předpokládejme, že aplikace bude obsahovat serverovou část.

³Typicky v XML, nebo JSON

Obrázek 6.4: Obohacený kontext smluv díky propojeným datům

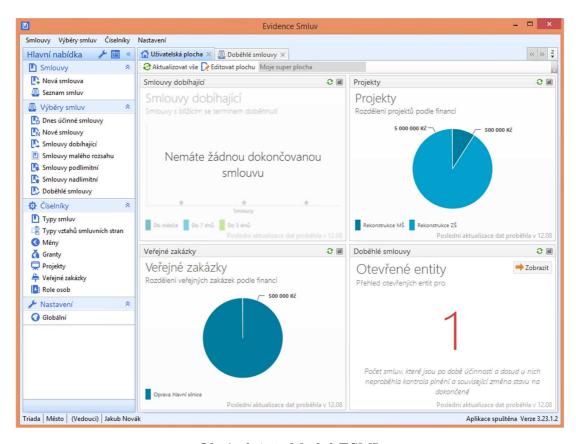
7. Implementace platformy

7.1 Konverzní mechanismus

Jako zdroj pro implementaci konverzního mechanismu byl zvolen modul Munis ESML. Jedná se o část informačního systému pro města a obce společnosti Triada. spol. s.r.o.

7.1.1 Munis ESML

Účelem modulu Munis ESML je přehledné evidování odběratelských i dodavatelských smluv. Nabízí přehledné vyhledávání, statistiky, hlídání termínů, nebo možnost přiřadit smlouvy jednotlivým grantům, projektům či veřejným zakázkám (viz. Obr 7.1).

Obrázek 7.1: Modul ESML

Struktura datového modelu

Základem datového modelu jsou entity *Smlouva* a *Verze smlouvy*. Smlouva je základním stavovým objektem s hierarchickou strukturou. Vycházíme z předpokladu, že dodatek ke smlouvě je také smlouva, proto definujeme:

- Entita Smlouva na kořenové úrovni popisuje smlouvu
- Každý syn entity Smlouva je jejím dodatkem

Každá smlouva je verzovaná, resp. entita Smlouva může mít několik *Verzí smlouvy*. Entita *Verze smlouvy* reprezentuje popisné údaje *smlouvy*. Dále obsahuje vazby na *rozdělovník*, *smluvní strany*, *milníky*, *transakce*, *externí kontakty a číselníky*, viz Obr. 7.2.

Každá Verze smlouvy může obsahovat hierarchickou strukturu příloh. Každá entita Příloha smlouvy reprezentuje fyzický soubor. Přílohy definujeme takto:

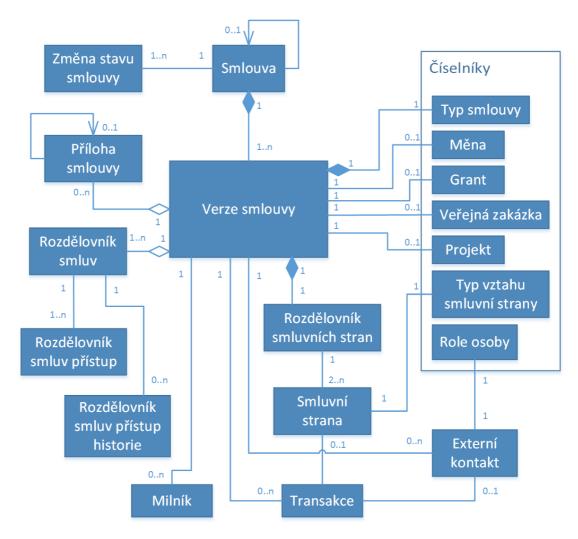
- Každá Verze smlouvy může mít pouze jednu kořenovou přílohu
- Kořenová příloha je hlavním dokumentem obsahujícím text smlouvy
- Ostatní jsou dílčími přílohami

Entity Změna stavu smlouvy, Rozdělovník, Rozdělovník smluv přístup, Rozdělovník smluv přístup historie nejsou pro naše účely důležité, proto je dále v textu nebudeme zmiňovat.

Omezení vůči standardu

V porovnání s datovým standardem pro smlouvy disponuje Munis ESML několika omezeními:

- Modul nepodporuje objednávky a faktury
- Transakce nejsou implementovány s podporou transakcí a obecně smluvního plnění se počítá do dalších verzí

Obrázek 7.2: Zjednodušený datový model (bez atributů) Munis ESML

7.1.2 R2RML mapování

Pomocí R2RML skriptu můžeme namapovat konkrétní sloupce z databázových tabulek na RDF predikáty. Pro složitější mapování umožňuje R2RML definovat vlastní SQL pohledy (SQL Views) nad relační databází, čehož využijeme. Pro každou entitu v rámci datového standardu proto definujeme vlastní SQL pohled. Výsledný R2RML skript lze nalézt v příloze C.

V následující části je schématicky naznačeno mapování položek. Každé entitě přiřadíme URI a typ. Následně se namapují jednotlivé položky na predikáty. Vycházíme z informací řečených v kapitole Otevřené smlouvy jako Linked Data. TODO - otázka kolekcí

Smlouva

- URI entity urlhttp://[domain]/contract/ID/PORADIVERZE
- Typ cn:Contract

Konstanty:

• Type (dcmi:type) - s hodnotou "Smlouva"

- PriceAnnual (cn:priceAnnual) Nelze určit roční částku, proto vždy "false"
 Nenamapované položky:
- AmountNoVat (gr:hasCurrencyValue) cena bez dph, předpokládaná podpora spolu s podporou podrobného smluvního plnění
- SubjectType (cn:subjectType) Číselník typů zboží/služeb, předpokládaná podpora u dalších verzí
- PlainText (cn:plainText) Prostý text dokumentu smlouvy, resp. alternativa k oskenovaným dokumentům. Vyžaduje hlubší analýzu procesu zpracování dokumentů
- Funding (cn:funding) Vychází zatím z nedefinovaného číselníku datového standardu

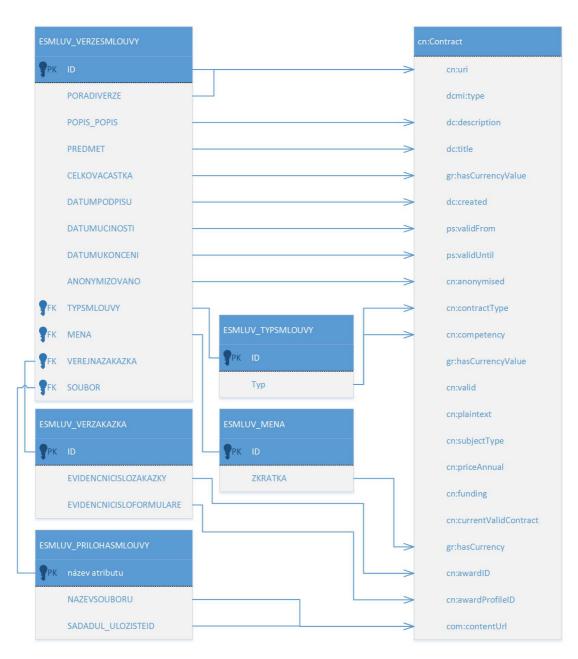
Poznámky:

- URI (cn:uri) položka je stejná jako u URI entity
- Valid (cn:valid) položka je "true", jestliže se jedná o nejnovější verzi smlouvy, jinak je "false"
- Competency (cn:competency) vyplní se na základě položky Typ u databázové tabulky Typ smlouvy. Pokud je Typ smlouvy "Veřejnoprávní smlouva" vyplní se i k položkce Competency, jinak se vyplní "Soukromoprávní smlouva"

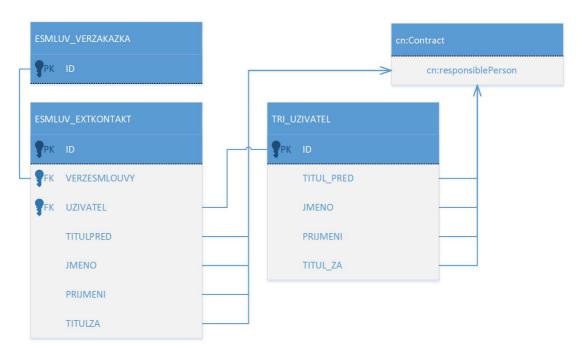
Mapování kolekcí a odkazů:

- Document (com:contentUrl) URI odkazu http://[domain]/file/{SADADUL_ULOZISTEID}/{NAZEVSOUBORU}
- Versions (cn:version) URI odkazu http://[domain]/contract/{ID}/{PORADIVERZE}/version
- Publisher (dc:publisher) URI odkazu http://[domain]/contract/{ID}/{PORADIVERZE}/publisherTODO
- Parties (cn:Party) URI odkazu http://[domain]/party/{HAD_POUZITA}
- Amendments (cn:amendment) URI odkazu http://[domain]/amendment/{ID}/{PoradiVerzeDodatku}
- Attachments (cn:attachment) URI odkazu http://[domain]/attachment/{ID}/1
- ResponsiblePersons (cn:responsiblePerson) Každá veřejná zakázka má vazbu na externí kontakty. Externím kontaktem může být buď uživatel informačního systému (tabulka TRI_UZIVATEL), nebo jakákoli osoba vyplněná v tabulce Externí kontakt. Pro potřeby mapování se hodnoty spojí do jednoho stringu, viz Obr. 7.3.

• Implementation (cn:implementation) - Uri odkazu - http://[domain]/contract/{ID}/{PORADIVERZE}/implementation

Obrázek 7.3: R2RML mapování vlastností Smlouvy

Obrázek 7.4: R2RML mapování vlastností Smlouvy (Externího kontaktu)

Verze

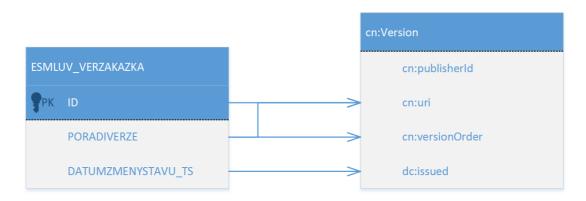
- URI entity http://[domain]/[type]/{ID}/{PORADIVERZE}/version
- Typ cn:Version

Nenamapované položky:

• PublisherId (cn:publisherId) - Díky id a verzi smlouvy máme každou entitu jednoznačně identifikovanou, proto není třeba vyplňovat

Poznámky:

• URI (cn:uri) - položka je stejná jako u URI entity

Obrázek 7.5: R2RML mapování vlastností Verze

Smluvní strana

- URI http://[domain]/party/{HAD_POUZITA}
- Typ strany- gr:BusinessEntity

Nenamapované položky:

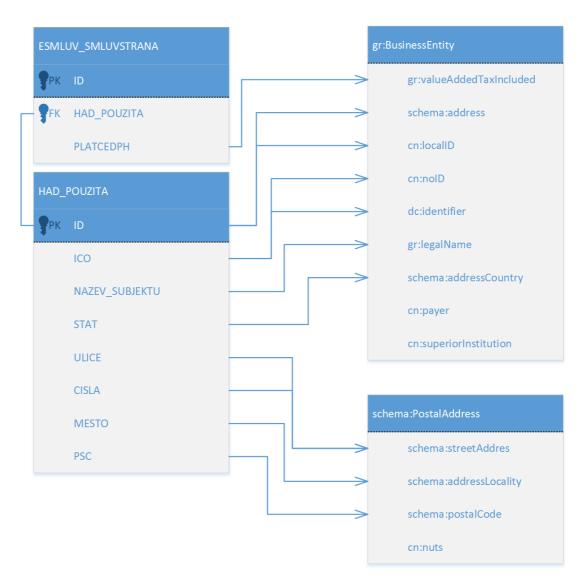
- Payer (cn:payer) Modul ESML zatím neeviduje smluvní plnění, takže nelze určit
- SuperInstitution (cn:superiorInstitution) Modul ESML neeviduje nadřazené instituce

Adresa

- URI http://[domain]/party/{HAD_POUZITA}/address
- Typ schema:PostalAddress

Nenamapované položky:

 Nuts (cn:nuts) - Modul ESML neeviduje hodnoty normalizované klasifikace územních celků

Obrázek 7.6: R2RML mapování vlastností Smluvní strany a Adresy

Příloha

- URI entity http://[domain]/attachment/{ID}/1
- Typ cn:Attachment

Konstanty

- Type (dcmi:type) s hodnotou "Příloha"
- Valid (cn:valid) položka je "true", přílohy nejsou verzované

Nenamapované položky:

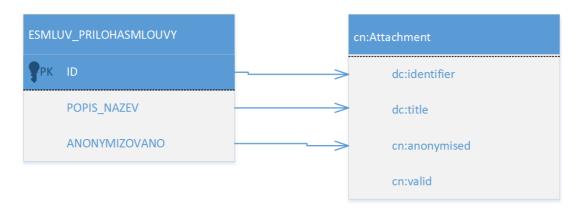
 PlainText (cn:plainText) - Prostý text dokumentu přílohy, resp. alternativa k oskenovaným dokumentům. Vyžaduje hlubší analýzu procesu zpracování dokumentů

Poznámka:

• URI (cn:uri) - položka je stejná jako u URI entity

Mapování kolekcí a odkazů:

- Document (com:contentUrl) URI odkazu http://[domain]/file/SADADUL_ULOZISTEID/NAZEVSOUBORU
- Versions (cn:version) URI odkazu http://[domain]/attachment/ID/1/version
- Publisher (dc:publisher) URI odkazu http://[domain]/attachment/ID/1/publisher
- Contract (cn:contract) URI nadřízené smlouvy http://[domain]/contract/SmlouvaID/PORADIVERZE

Obrázek 7.7: R2RML mapování vlastností Příloha

Dodatek

- URI entity http://[domain]/amendment/{ID}/{PoradiVerzeDodatku}
- Typ cn:Amendment

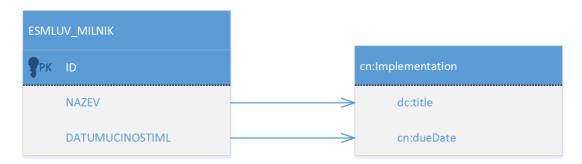
Poznámka: V rámci relační databáze je Dodatek stejná entita jako smlouva. Tudíž použijeme obdobné mapování jako u smlouvy.

Implementace

- URI entity http://[domain]/contract/ID/PORADIVERZE /implementation
- Typ cn:Implementation

Milník

- URI entity http://[domain]/contract/ID/PORADIVERZE/implementation/milestone/MilestoneID
- Typ cn:Milestone

Obrázek 7.8: R2RML mapování vlastností Milníku

Vydavatel

- URI entity http://[domain]/publisher
- Typ foaf:Organization

Konstanty:

• Country (schema:addressCountry) - Hodnota "CZE"

Nenamapované položky:

• Authentication (cn:authentication) - Pro naše účely nemá smysl

Poznámky:

• TODO sameAs

7.1.3 Volba R2RML procesoru

K R2RML mapování využijeme projektu DotNetR2RMLStore 1 vytvářeném v rámci Katedry softwarového inženýrství na Matematicko-fyzikální fakultě. Jedná se o experimentální R2RML procesor pracující nad relačními databázemi Microsoft SQL 2 .

¹TODO

²Většina veřejných institucí využívající produkty firmy Triada. spol, s.r.o. pracuje nad databázemi MS SQL. Proto nebereme MS SQL jako omezení. Munis ESML ale umožňuje práci i nad databází Oracle.

Omezení R2RML procesoru

Využití zmíněného R2RML procesoru si vyžádalo několik drobných omezení.

Pro náš případ využijeme DotNetR2RMLStore ve verzi 0.0.0.8. Zkoušená vyšší verze mění logiku zpracování dotazů a zatím nepodporuje SQL Views³. Je tu i možnost vytvořit SQL views přímo nad databází subjektu a mapovat R2RML skriptem přímo tyto pohledy. Není to problém, ale nelze považovat za samozřejmost, že subjekt zpřístupní databází k úpravám.

Procesor nepodporuje SPARQL příkazy ASK a DESCRIBE. Pro naše účely ale stačí hlavní příkazy SELECT a CONSTRUCT.

Samotný R2RML skript musí mít v hodnotě template vždy vyplněné absolutní URI. Prefixovaný zápis procesor zpracuje, ale při zpracovaní dotazů daný template nerozpozná.

Formáty datumových položek v RDF datech by měly splňovat W3C specifikaci, což aktuálně nesplňují. Vrácené datumové hodnoty tedy v rámci postprocesingu nahradíme správným formátem⁴.

7.1.4 Volba technologií a implementační platformy

Vzhledem k tomu, že projekt DotNetR2RMLStore je implementován v prostředí .Net, tak zvolíme tuto platformu i pro implementaci konverzního mechanismu. Konverzní mechanismus bude mít formu webové aplikace, resp. virtuálního SPARQL endpointu, kterou budeme implementovat v technologii ASP.Net. Využijeme tradičního architektonického vzoru MVC. K práci s RDF daty budeme využívat knihovnu dotnetRdf.

7.1.5 Napojení na datové úložiště

Mezi specifika informačních systémů firmy Triada s.r.o můžeme zmínit, že neukládají fyzické soubory (v našem případě smlouvy) do databáze s ostatními daty, ale do specializovaného datového úložiště. Nutnou podmínkou pro zobrazení těchto dat je proto propojení konverzního modulu s databází datového úložiště. Využijeme k tomu knihovnu TriadaModulZaklad.

V relační databázi jsou uloženy informace o daném souboru. Jedná se mimo jiné o název souboru a jeho jednoznačný indentifikátor v datovém úložišti ve formě GUID. Informace tedy namapujeme již na zmíněné URI -

http://[domain]/file/{SADADUL_ULOZISTEID}/{NAZEVSOUBORU}. Při přístupu na danou adresu se informace převedou na dotaz do datového úložiště a uživateli se vrátí konkrétní soubor ke stažení.

7.1.6 SPARQL endpoint

7.1.7 Zpracování RDF výstupu

Příkazy SELECT jsou zpracovávány proudově v tabulkové formě. Seznam definovaných proměnných a výčet hodnot, které jim odpovídají. Definujeme proto handler naslouchající nad R2RML procesorem, kterým výsledky dotazu postupně

 $^{^{3}}TODO$

⁴http://www.w3.org/TR/NOTE-datetime

zpracováváme. Pro každý výstupní formát proto implementujeme handler serializující výsledky do zvoleného datového formátu. Aplikace podporuje základní formáty jako HTML, Turtle, N-Triples, RDF/XML, XML, JSON a CSV. Formáty XML, JSON, CSV serializujeme podle doporučení W3C⁵.

Výhodou proudového přístupu je možnost zpracování teoreticky neomezeného množství dat s dobou zpracování lineárně závisející na daném vstupu.

Příkazem CONSTRUCT získáme na výstupu RDF graf ve formě trojic. Dotaz můžeme zpracovávat jak proudově, tak v paměti. Nevýhodou proudového zpracování je, že nám výsledky přicházejí postupně, data proto lze jen obtížně zkracovat pomocí prefixů, sdružovat související informace apod. V druhém případě máme výsledek uložený v interní reprezentaci jako RDF graf. Graf tedy můžeme procházet a formátovat libovolným způsobem. Nevýhodou jsou vysoké paměťové nároky. Aplikace v obou případech podporuje také serializaci do formátů HTML, Turtle, N-Triples, RDF/XML, XML, JSON a CSV. Výstup HTML také slouží k prohlížení dat. Jednotlivé URI jsou ve formě hypertextových odkazů, lze tedy procházet mezi provázanými entitami.

Možnost DUMPu je v podstatě pouze příkaz CONSTRUCT nad všemi daty.

Zpracování JSON-LD

Zvláštní kapitolou je formát JSON-LD. Tento formát není určen pro dotazování, ale spíše na zpracování výsledného grafu. Zavedeme ho tedy jako další možnost zpracování DUMPu dat. Ke zpracování RDF dat potřebujeme načíst definovaný JSON-LD Context, provést mapování nad RDF daty a následně strukturu upravit tak, aby byla validní vůči JSON schématu datového standardu. K mapování využijeme knihovnu JSON-LD.Net. Knihovna však nereflektuje JSON datové typy, všechny hodnotové typy jsou String. Výsledek by tak nebyl validní vůči JSON schématu. Lehce tedy knihovnu upravíme, aby vracela požadované datové typy (viz kód 7.1).

```
// Convert value to corresponding type (reflects JSON Schema types)
2 // e.g. DateTime is string in JSON Schema with dateTime formatting
switch (((JValue)value["@type"]).Value.ToString())
4
  {
      // JSON Schema type - boolean
5
      case XmlSpecsHelper.XmlSchemaDataTypeBoolean:
6
          bool boolValue;
          if (bool. TryParse(stringValue, out boolValue))
          {
               return new JValue(boolValue);
          break;
12
      // JSON Schema type - integer
13
      case XmlSpecsHelper.XmlSchemaDataTypeInteger:
14
          int integer Value;
           if (int.TryParse(stringValue, out integerValue))
               return new JValue(integerValue);
18
          }
19
          break;
20
      // JSON Schema type – number
21
```

⁵http://www.w3.org/TR/sparql11-overview/#sparql11-results

```
case XmlSpecsHelper.XmlSchemaDataTypeFloat:
    float floatValue;
    if (float.TryParse(stringValue, out floatValue))
    {
        return new JValue(floatValue);
    }
    break;
}
return new JValue(stringValue);
```

Výpis kódu 7.1: Rozšíření knihovny JSON-LD.Net

7.2 Jednotné úložiště

K sběru a zpracování dat využijeme nástroje Unified views. Jedná se o nástroj na jehož vývoji spolupracuje katedra softwarového inženýrství na MFF UK v rámci evropského projektu ${\rm LOD}2^6$.

7.2.1 Nástroj Unified views

Nástroj Unified views funguje na bázi zřetězeného zpracování (Pipelining) propojených funkčních jednotek (DPU - Data processing unit), viz Obr. 7.9

V první fázi stáhneme data jednotlivých subjektů z datového katalogu (E-FilesDonwload DPU, T-FilesToRdf DPU). V druhé fázi nad daty provedeme tuto operaci:

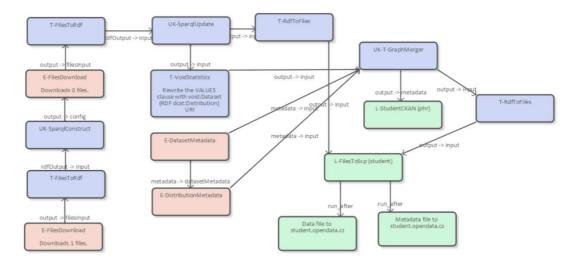
 Obecně subjekt publikující smlouvy nutně nemusí mít podrobné informace o smluvních stranách, ale např. jen IČ. Za předpokladu, že u smluvních stran je vyplněno jen IČ, tak vytvoříme propojení na odpovídající objekt v Linked Data reprezentaci ekonomického subjektu.

V třetí fázi definujeme Metadata o celé datové sadě reprezentující smlouvy. Popíšeme, k čemu datová sada slouží, jaké má URI, licence apod. V poslední fázi data i metadata publikujeme do triplestore databáze Virtuoso Universal Server⁷. Informace o datové sadě zároveň zveřejníme v rejstříku datových sad. V našem případě nad platformou CKAN⁸.

⁶http://lod2.eu/Welcome.html

⁷http://virtuoso.openlinksw.com/

⁸ http://ckan.org/

Obrázek 7.9: Pipeline nad jednotným úložištěm pro zpracování dat o smlouvách

7.3 Webová aplikace

7.3.1 Volba technologií a implementační platformy

Webová aplikace je implementována také v technologii ASP.Net se zvoleným architektonickým vzorem MVC. K práci s RDF daty využijeme také knihovnu dotnetRdf. Layout aplikace je tvořen formou responzivního Bootstrap⁹ designu.

7.3.2 Získávání dat

V rámci aplikace využíváme přístup k datovým sadám z těchto SPARQL endpointů:

- Smlouvy http://student.opendata.cz/sparql
- Organizace, ARES, Orgány veřejné moci http://linked.opendata.cz/sparql
- RUIAN http://ruian.linked.opendata.cz/sparql
- DBpedia http://dbpedia.org/sparql, nebo česká verze http://cs.dbpedia.org/sparql

Aplikace se skládá ze čtyř pohledů, Seznam mluv, Detail subjektu, Detail smlouvy, Veřejné zakázky subjektu. Konkrétní data se získají pomocí těchto SPARQL dotazů:

Seznam smluv

TODO - oprava publishera!

```
PREFIX cn: <a href="http://tiny.cc/open-contracting#">
PREFIX dc: <a href="http://purl.org/dc/terms/">
PREFIX gr: <a href="http://purl.org/goodrelations/v1#">
PREFIX ps: <a href="http://purl.org/goodrelations/v1#">
PREFIX ps: <a href="https://w3id.org/payswarm#">
https://w3id.org/payswarm#>
```

⁹TODO

```
6 SELECT ?Uri ?Publisher ?Title ?ContractType ?DateSigned ?ValidFrom ?
7 WHERE
8
     9
                 dc:title ?Title ;
                cn:contractType ?ContractType ;
11
                dc:created ?DateSigned;
                ps:validFrom ?ValidFrom ;
13
                gr:hasCurrencyValue ?Amount .
14
     BIND(REPLACE(str(?Uri), 'contract.*$', 'publisher') AS ?
16
     publisherStr)
     BIND(URI(?publisherStr) AS ?pub )
17
18
     ?pub gr:legalName ?Publisher .
19
20 }
```

Výpis kódu 7.2: Získej všechny smlouvy

Detail subjektu

TODO - oprava publishera!

```
PREFIX dc: <a href="http://purl.org/dc/terms/">http://purl.org/dc/terms/</a>
    2 PREFIX gr: <a href="mailto:ref">PREFIX gr: <a href="mailto:http://purl.org/goodrelations/v1#">PREFIX gr: <a href="mailto:http://purl.org/goodrelations/v1#">http://purl.org/goodrelations/v1#</a>>
    3 PREFIX owl: <a href="http://www.w3.org/2002/07/owl#>"> PREFIX owl: <a href="http://www.w3.org/2002/07/owl#"> PREFIX owl: <a href="http://www.w3.org/2002/07/owl#"> PREFIX owl: <a href="http://www.w3.org/2002/07/owl#"> PREFIX owl: 
    5 SELECT ?publisher ?ic ?aresLink
    6 WHERE
    7
                                                      ?publisher dc:identifier ?ic ;
    8
                                                                                                                                                               gr:legalName @publisher .
    9
                                                     OPTIONAL
 12
                                                                                         ?publisher owl:sameAs ?aresLink .
 13
 14
15
```

Výpis kódu 7.3: Získej vydavatele na základě jména

TODO - oprava publishera!

```
PREFIX cn: <a href="http://tiny.cc/open-contracting#">
PREFIX dc: <a href="http://purl.org/dc/terms/">
PREFIX gr: <a href="http://purl.org/goodrelations/v1#">
PREFIX gr: <a href="http://purl.org/goodrelations/v1#">
PREFIX ps: <a href="https://waid.org/payswarm#">

SELECT ?Uri ?Title ?ContractType ?DateSigned ?ValidFrom ?Amount WHERE

WHERE

PUri a <a href="http://tiny.cc/open-contracting#Contract">http://tiny.cc/open-contracting#Contract</a>

cutille ?Title ;

cn:contractType ?ContractType ;

dc:created ?DateSigned ;

ps:validFrom ?ValidFrom ;

gr:hasCurrencyValue ?Amount .
```

```
BIND(REPLACE(str(?Uri), 'contract.*$', 'publisher') AS ?
publisherStr)
BIND(URI(?publisherStr) AS ?pub )

?pub gr:legalName @publisher .

?pub gr:legalName @publisher .
```

Výpis kódu 7.4: Získej všechny smlouvy daného vydavatele úložiště

```
PREFIX gr: <a href="mailto:http://purl.org/goodrelations/v1#">http://purl.org/goodrelations/v1#</a>
2 PREFIX schema: <a href="http://schema.org/">http://schema.org/>
  SELECT ?localPlace ?streetAddress ?postalCode ?dayOfWeek ?open ?
      close
5 WHERE
6 {
       ?subjekt < http://linked.opendata.cz/ontology/domain/seznam.gov.
      cz/ovm/business-entity> @businessEntity;
                 gr:hasPOS ?localPlace .
9
       ?localPlace s:address ?address ;
                     gr:openingHoursSpecification ?openingHours .
12
       ?address s:streetAddress ?streetAddress ;
13
                 s:postalCode ?postalCode .
14
       ?openingHours gr:hasOpeningHoursDayOfWeek ?dayOfWeek ;
16
                     gr:opens ?open ;
                     gr:closes ?close .
18
19
```

Výpis kódu 7.5: Získej otevírací hodiny subjektu

Výpis kódu 7.6: Získej adresní místo z RUIANu

```
PREFIX gr: <a href="mailto://purl.org/goodrelations/v1#">
PREFIX schema: <a href="mailto://schema.org/">
PREFIX schema: <a href="mailto://schema.org/">
PREFIX ruian: <a href="mailto://ruian.linked.opendata.cz/ontology/">
SELECT ?longitude ?latitude
WHERE

WHERE

@addressPoint ruian:adresniBod ?addressPoint .

?addressPoint s:geo ?geoCoordinates.
```

```
?geoCoordinates s:longitude ?longitude ;
s:latitude ?latitude .

14 }
```

Výpis kódu 7.7: Získej polohu subjektu

Výpis kódu 7.8: Získej foto subjektu

Detail smlouvy

```
SELECT * WHERE { @contract ?p ?o }
```

```
Výpis kódu 7.9: Získej smlouvu
```

```
PREFIX cn: <a href="http://tiny.cc/open-contracting#>">
2 PREFIX dc: <a href="mailto:chttp://purl.org/dc/terms/">PREFIX dc: <a href="mailto:chttp://purl.org/dc/terms/">http://purl.org/dc/terms/</a>
3 PREFIX gr: <a href="mailto:ref">rttp://purl.org/goodrelations/v1#>
4 PREFIX schema: <a href="http://schema.org/">http://schema.org/</a>
  SELECT ?ID ?Uri ?Name ?Country ?PaysVAT ?StreetAddres ?Locality ?
       PostalCode
7 WHERE
8 {
        @contract cn:party ?Uri .
9
        ?Uri a <http://purl.org/goodrelations/v1#BusinessEntity>;
10
                       gr:legalName ?Name ;
11
                       schema:addressCountry ?Country ;
                       schema:address ?Address ;
13
                       gr:valueAddedTaxIncluded ?PaysVAT .
       OPTIONAL {?Uri dc:identifier ?ID}
16
17
        ?Address a <http://schema.org/PostalAddress>;
18
                       schema:streetAddres ?StreetAddres ;
19
                       schema:addressLocality?Locality;
20
                       schema:postalCode ?PostalCode .
21
22
```

Výpis kódu 7.10: Získej smluvní strany na základě smlouvy

```
dc:title ?Title ;
com:contentUrl ?Document ;
cn:contract @contract .

12 }
```

Výpis kódu 7.11: Získej přílohy na základě smlouvy

```
PREFIX cn: <a href="http://tiny.cc/open-contracting#>">
2 PREFIX com: <a href="mailto:com">com: <a href="mailto:com">https://w3id.org/commerce#>
3 PREFIX dc: <a href="mailto:line">PREFIX dc: <a href="mailto:line">http://purl.org/dc/terms/></a>
5 SELECT ? Uri ? Title ? DateSigned ? Document
6 WHERE
7
        ?Uri a <http://tiny.cc/open-contracting#Amendment>;
8
                         dc:title ?Title ;
9
                         dc:created ?DateSigned ;
                         com:contentUrl ?Document ;
11
                         cn:contract @contract .
12
13
```

Výpis kódu 7.12: Získej dodatky na základě smlouvy

```
PREFIX cn: <a href="mailto://tiny.cc/open-contracting#>">
2 PREFIX dc: <a href="mailto:chitp://purl.org/dc/terms/">PREFIX dc: <a href="mailto:chitp://purl.org/dc/terms/">http://purl.org/dc/terms/</a>
SELECT ?Uri ?Title ?DueDate
5 WHERE
6 {
          @contract cn:implementation ?Implementation .
8
          ?Implementation a <a href="http://tiny.cc/open-contracting#">Implementation a <a href="http://tiny.cc/open-contracting#">http://tiny.cc/open-contracting#</a>
9
         Implementation>;
                              cn:milestone ?Uri .
11
          ?Uri a <a href="http://tiny.cc/open-contracting#Milestone">! ;
12
                              dc:title ?Title ;
13
                              cn:dueDate ?DueDate .
14
15
```

Výpis kódu 7.13: Získej milníky na základě smlouvy

Výpis kódu 7.14: Získej verzi smlouvy

Veřejné zakázky subjektu

```
PREFIX dc: <a href="http://purl.org/dc/terms/">http://purl.org/dc/terms/</a>
2 PREFIX gr: <a href="mailto:ref">PREFIX gr: <a href="mailto:ref">http://purl.org/goodrelations/v1#></a>
3 PREFIX pc: <a href="http://purl.org/procurement/public-contracts#>">
4 PREFIX pccz: <a href="http://purl.org/procurement/public-contracts-czech#">http://purl.org/procurement/public-contracts-czech#>
5 PREFIX skos: <a href="mailto:skos/core/">http://www.w3.org/2004/02/skos/core/">
7 SELECT DISTINCT ?Uri ?KodProfil ?Title ?SupplierUri ?ID ?Amount ?Vat
8 WHERE
  {
9
       ?Uri <http://purl.org/procurement/public-contracts#
       contractingAuthority> @businessEntity ;
             dc:title ?Title .
11
12
       OPTIONAL
13
14
       ?Uri pccz:kodprofil ?KodProfil ;
15
                  pco:awardedTender?Tender.
        ?Tender pco:offeredPrice ?PriceSpec ;
17
                  pco:supplier ?SupplierUri .
        ?SupplierUri gr:legalName ?Supplier .
19
20
       BIND(CONCAT(str(?SupplierUri), '/identifier') as ?IcStr)
21
       BIND(URI(?IcStr) as ?IcUri)
22
23
       ?IcUri skos:notation ?ID .
24
       ?PriceSpec gr:hasCurrencyValue ?Amount ;
25
                       gr:valueAddedTaxIncluded 1.
       }
27
28 }
```

Výpis kódu 7.15: Získej veřejné zakázky na základě subjektu

8. Evaluace

V rámci této kapitoly se zaměříme na otestovaní konverzního mechanismu platformy nad daty nastiňující reálnou situaci na úřadech.

V únoru roku 2015 vydalo Ministerstvo vnitra dopadovou studii na odhad nákladů k zavedení zákona o registru smluv¹. V reakci na tento odhad nedlouho poté vydalo Cetrum aplikované ekonomie o.s. stínový výpočet korigující výsledky Ministerstva vnitra². Na základě těchto studií můžeme získat hrubou představu o tom, kolik jednotlivé subjekty cca uzavírají nedlouho poté smluv. Veřejné instituce tak rozdělíme do čtyř kategorií:

- Malé Nejmenší instituce, uzavírající jednotky smluv měsíčně s celkovým úhrnem maximálně několika desítek smluv ročně (v rámci měst a obcí jde o nejvyšší zastoupení).
- Střední Subjekty generující maximálně desítky smluv měsíčně, s jednotkami stovek smluv ročně (v rámci všech subjektů pravděpodobně nevýznamnější zastoupení).
- Středně velké Instituce, které produkují desítky, až stovky smluv měsíčně s jednotkami tisíců smluv ročně.
- Velké Velké instituce se stovkami až tisíci smluv měsíčně s roční produkcí tisíců až desetitisíců smluv.

Pro simulaci prostředí jednotlivých kategorií vytvoříme pro každou skupinu testovací relační databázi s desítkami, stovkami, tisíci a desetitisíci smluv. Nad každou databází spustíme konverzní modul a změříme dva pravděpodobně nejčastější požadavky - dump dat, resp. výčet všech smluv a vyhledání jedné konkrétní smlouvy. Dump je základní funkcionalitou k vypublikování otevřených smluv. Potřebujeme ho také v rámci platformy, resp. jednotného úložiště, které dílčí dumpy stahuje. Ukázka vyhledání jedné smlouvy slouží spíše k ukázce, že konverzní modul půjde využít i mimo platformu, např. v rámci webových stránek konkrétní veřejné instituce.

Pro generování dat v SQL databázi byl zvolen nástroj Sql Data Generator³. Tento nástroj umožňuje nastavení nejen počtu vygenerovaných dat, ale i např. procentuální zastoupení propojení tabulek nebo šablony pro konkrétní hodnoty v jednotlivých sloupcích. Umožní nám přiblížit se k reálnému obsahu databází veřejných institucí⁴. K samotnému profilingu využijeme klasických prostředků prostředí .Net. Změříme dobu od přijmutí požadavku po jeho kompletní zpracování.

Měření probíhalo na sestavě:

 $^{^1} http://www.janfarsky.cz/wp-content/uploads/2015/05/Dopadov\%C3\%A1-studie-ke-KPN-k-registru-smluv-PRACOVNI-VERZE-27-02-2015-1.pdf$

 $^{^2 \}quad \text{http://www.rekonstrukcestatu.cz/publikace/2015-03-04-stinovy-vypocet-ria-k-registrusmluv.pdf}$

³TODO - odkaz na zdroj.

⁴Pro představu je příklad XML scriptu přiložen na datovém nosiči. Sql Data Generator je ale komerční nástroj, který neumožňuje zobrazit generovaný sql příkaz.

- Intel Core i5-4200U, CPU @ 1.60GHz 2.30GHz
- 4GB RAM
- 64bit operační systém
- Databáze MS SQL 2014

Pro každou kategorii bylo provedeno 15 měření pro dump, resp. vyhledání smlouvy. Z každé sady výsledků se odebrala minimální a maximální hodnota a následně ze zbývajících hodnot byl vypočítán průměr. Pro názornost, u dumpu uvádíme také velikost výstupních dat a počet vygenerovaných trojic. Výsledky lze najít v tabulce viz XX a v následujících grafech.

Z výsledků lze konstatovat, že výkon klesá cca lineárně s množstvím dat. Můžeme říci, že konverzní modul je schopen poskytovat základní funkcionalitu v rozumném čase u menších, středních i středně velkých institucí. U velkých institucí už výsledky nejsou ideální. Institucí publikujících takové množství smluv je ale v prostředí České republiky velmi málo. Příslibem je také to, že využívaný R2RML procesor podléhá soustavnému vývoji a do budoucna lze očekávat výrazné zrychlení.

9. Linked Data v procesu otevírání smluv

Za účelem větší názornosti shrneme dosavadní proces otevírání smluv jedním diagramem (viz Obr. 9.1). Diagram je rozdělen do tří řádků a tří sloupců. První řádek zachycuje proces otevírání dat. Druhý řádek znázorňuje otevírání dat s využitím prinicpů Linked Data. Třetím řádkem je zapojení relačních dat do procesu. V prvním sloupci se nacházíme na úrovni schématu. Zde definujeme standardy, ontologie, schémata. Druhý sloupec znázorňuje produkci otevřených a propojitelných dat. V třetím sloupci jsme na úrovni publikace dat, resp. serializace otevřených a propojitelných dat do přenositelných formátů.

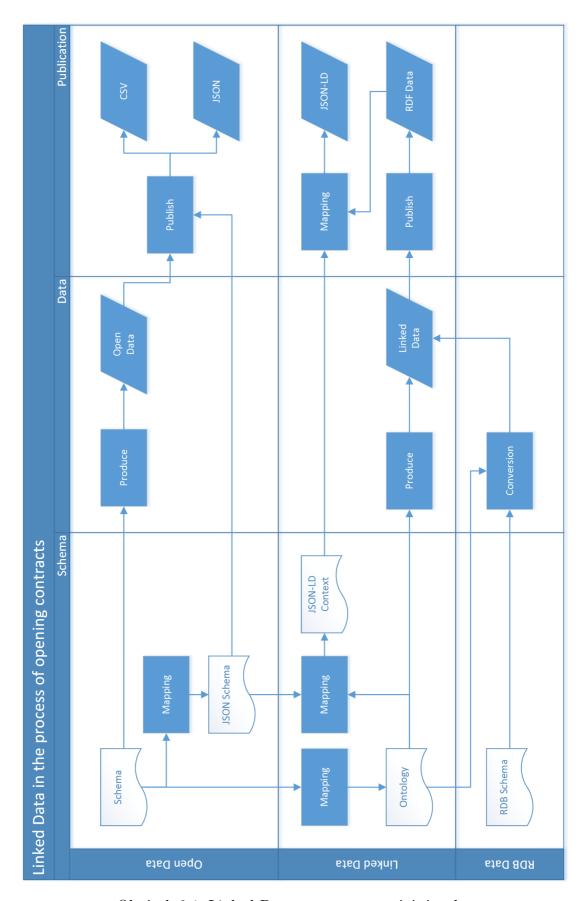
Začátek procesu je v tvorbě schématu. V našem případě se jedná o datový standard pro otevřené smlouvy. Na základě schématu je v diagramu znázorněna možnost produkovat otevřená data. Ta jsou pak serializovatelná do konkrétních datových formátů. Lepšími datovými formáty jsou ale ty, které jsou definované pomocí schématu datového, pro naše účely se jedná o formát JSON. Z diagramu je vidět, že ze schématu vytvoříme datové JSON schéma, které je poté využitelné při publikaci dat.

Na základě schématu můžeme také nadefinovat RDF ontologii, díky které se dostaneme do světa Linked Data. V diagramu je obdobně jako u otevřených dat znázorněna možnost na základě ontologií produkovat Linked Data a ta pak serializovat do RDF datových formátů.

Speciálním případem serializace RDF dat jsou data ve formátu JSON-LD. Na základě schématu, resp. datového JSON schématu a RDF ontologie, můžeme vytvořit takový JSON-LD kontext, že výsledná vypublikovaná JSON-LD data budou naplňovat jak datový standard, tak i RDF ontologii.

Posledním krokem je zapojení relačních dat do procesu otevírání smluv. Tato relační data na základě relačního schématu, resp. jeho datového modelu a RDF ontologie, zkonvertujeme do Linked Data.

Lze si všimnout, že se nebavíme pouze o údajích o smlouvách. Tento postup lze obecně použít nejen pro smlouvy, ale i pro libovolnou jinou doménu.

Obrázek 9.1: Linked Data v procesu otevírání smluv

Závěr

V rámci této práce jsme si kladli za cíl využít principů Linked Data pro publikaci a sdílení dat o smlouvách.

Začali jsme definováním datového standardu pro otevřené smlouvy. Ten probíhal v rámci akční skupiny pod záštitou Oživení o.s. a Centra aplikované ekonomie o.s. Hlavním přínosem je reálná možnost zařazení standardu do sady doporučení Ministerstva vnitra pro publikovatelné datové sady na podzim roku 2015. Na základě standardu byla navržena podoba datových formátů pro jejich publikaci. Dílčím výsledkem byla tvorba metodiky ve formě webové aplikace mající za cíl technicky i věcně datový standard popsat.

V dalším kroku byla navržena ontologie pro publikace otevřených smluv v RDF podobě. Zaměřili jsme se také na možnost propojení se souvisejícími daty. Ukázali jsme výhody serializace RDF dat v JSON-LD formátu. Klíčovým přínosem JSON-LD formátu je, že vypublikovaná data splňují datový standard pro otevřené smlouvy a zároveň se jedná o RDF data.

V následující části jsme navrhli a implementovali platformu pro otevírání smluv. Platforma je složena ze třech základních součástí: konverzního modulu, jednotného úložiště a prezentační webové aplikace.

V návrhu konverzního modulu jsme se zaměřili na konverzi relačních dat stávajících informačních systémů do RDF podoby splňující principy Linked Data. Jako zdroj pro konkrétní implementaci byl zvolen modul Munis ESML informačního systému Triada spol. s.r.o. Řešení přináší zajímavý přístup mapování relačních dat do RDF podoby pomocí R2RML skriptu. Díky tomu lze konverzní mechanismus s drobnými úpravami využít i nad jinými informačními systémy. Druhou součástí platfromy bylo navrženo a implementováno jednotné úložiště. Úložiště je na základě definovaného datového katalogu schopno stahovat konkrétní datasety údajů o smlouvách v RDF podobě a ukládat je do triplestore databáze. Díky navržené jednoznačné identifikaci entit odpadly problémy s heterogenitou dat.

Jako poslední součást platformy byla navržena a implementována webová aplikace zpřístupňující údaje o smlouvách z jednotného úložiště koncovým uživatelům. V rámci aplikace jsme se zaměřili na demonstraci přínosů využití principů Linked Data. Navrhli jsme proto síť propojených datasetů s cílem poskytnout uživateli údaje o smlouvách obohacených o informace např. z ARESu, RUIANU, nebo Věstníku veřejných zakázek.

Následně jsme otestovali konverzní mechanismus a webovou aplikaci ve snaze simulovat možnosti reálného využití. Na základě procesu otevírání smluv jsme také uvedli obecný postup otevírání dat využitelný i v jiných doménách.

Linked Data v procesu otevírání smluv

V rámci této práce jsme ukázali, že využití principů Linked Data je pro doménu smluvních údajů možné. Ukázali jsme také postup, jak toho dosáhnout. Shrňme si tedy základní výhody a nevýhody využití Linked Data v procesu otevírání smluv:

Výhody

- V našem případě se zároveň jedná o otevřená data. Údaje o smlouvách tedy mohou být dostupné široké veřejnosti na internetu a přinášet veškeré výhody otevřených dat.
- Díky možnosti propojení se smlouvy stanou součástí daleko širšího kontextu otevřených a propojitelných dat. Zvýší se tak informační hodnota každé smlouvy
- Údaje o každé smlouvě, resp. entitě jsou dostupné pod vlastním URI. Smlouva je tak na jednom místě a můžeme se na ni libovolně odkazovat.

Nevýhody

- Nelze očekávat, že práce nad daty využívajícími principy Linked Data, bude rychlá jako nad relačními databázemi.
- Častou nevýhodou využití principu Linked Data bývá velká náročnost kladená na subjekt, který chce zveřejňovat (v rámci platformy navržený konverzní mechanismus ale nároky na subjekt výrazně redukuje).
- Obecně příprava dat, tvorba standardu, ontologie, definování URI identifikátorů apod. vyžaduje jisté znalosti a netriviální úsilí.

K přípravě dat bych rád doplnil, že před zpracováním podobných domén, jako jsou údaje o smlouvách do Linked Data podoby, je důležité navrhnout datový standard definující, co je vůbec vybrané domény obsahem. Ze zkušenosti v rámci akční skupiny pro tvorbu standardu mohu konstatovat, že tato činnost nemusí být triviální. Každá konkrétní položka může mít různé technické, ale hlavně i právní aspekty, které je třeba podrobit diskuzi s relevantními osobami.

S ohledem na potřebnou přípravu dat se tedy nabízí otázka celkové pracnosti. Náročnost přípravy dat a implementace konverzního modulu bych na základě zkušenosti odhadl zhruba takto:

Datový standard	Linked Data	Konverzní $modul + R2ML$ mapování
2 člověkoměsíce	1,5 člověkoměsíce	2,5 člověkoměsíce
$33,\!3\%$	25%	41,7%

Tabulka 9.1: Odhad pracnosti přípravy dat a implementace konverzního modulu

Celkovou náročnost otevření jedné domény můžeme tedy odhadnout na zhruba 6 člověkoměsíců.

Seznam použité literatury

- [1] MINISTERSTVO VNITRA Ministerstvo vnitra http://www.mvcr.cz/
- [2] REKONSTRUKCE STÁTU Rekonstrukce státu http://www.rekonstrukcestatu.cz/cs/
- [3] FOND OTAKARA MOTEJLA Fond Otakara Motejla http://www.motejl.cz/
- [4] Oživení o.s. http://www.oziveni.cz/
- [5] OPENDATA.CZ http://opendata.cz/
- [6] MINISTERSTVO VNITRA OTEVŘENÁ DATA http://www.mvcr.cz/clanek/otevrena-data.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d
- [7] 5★ OPEN DATA http://5stardata.info/
- [8] LINKED DATA DESIGN ISSUES Linked Data Design Issues [online], 2006. Dostupné z http://www.w3.org/DesignIssues/LinkedData.html
- [9] WEB ONTOLOGY LANGUAGE http://www.w3.org/2001/sw/wiki/OWL
- [10] RDF SCHEMA http://www.w3.org/TR/rdf-schema/
- [11] N-Triples http://www.w3.org/TR/n-triples/
- [12] N-QUADS http://www.w3.org/TR/n-quads/
- [13] RDF/XML http://www.w3.org/TR/REC-rdf-syntax
- [14] Turtle http://www.w3.org/TR/turtle/
- [15] Trig http://www.w3.org/TR/trig
- [16] RDFA http://www.w3.org/TR/rdfa-syntax/
- [17] (X)HTML http://www.w3.org/TR/xhtml1/
- [18] JSON-LD http://www.w3.org/TR/json-ld/
- [19] PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY http://portal.gov.cz
- [20] Otevřená města http://www.otevrenamesta.cz/
- [21] DATOVÝ FORMÁT JSON https://www.ietf.org/rfc/rfc4627.txt
- [22] Datový formát CSV https://tools.ietf.org/html/rfc4180
- [23] JSON SCHEMA http://json-schema.org/documentation.html
- [24] METODIKA ZVEŘEJŇOVÁNÍ SMLUV http://standard.zindex.cz/doku.php/cs/introduction
- [25] Wikipedia.org/
- [26] Dokuwiki https://www.dokuwiki.org/

Seznam obrázků

2.1	Logo otevřených dat	7
2.2	Stupně otevřenosti dat, zdroj: [7]	10
2.3	Linked Open Data Cloud, Srpen 2014, zdroj: http://lod-cloud.net/	11
2.4	Základní RDF trojice	13
2.5	Jednoduchý RDF graf	14
2.6	RDF graf s přiřazenými typy	14
2.7	Ontologie třídy <i>Contract</i>	16
2.8	Možnost propojení dat	16
3.1	Metodika zveřejňování smluv, zdroj: http://standard.zindex.cz/ $$.	37
6.1	Základní pohled na platformu otevřených smluv (Logical view)	57
6.2	Rozdělení platformy do modulů (Decomposition view)	58
6.3	Propojená datová síť	61
6.4	Obohacený kontext smluv díky propojeným datům	63
7.1	Modul ESML	64
7.2	Zjednodušený datový model (bez atributů) Munis ESML	66
7.3	R2RML mapování vlastností Smlouvy	68
7.4	R2RML mapování vlastností Smlouvy (Externího kontaktu)	69
7.5	R2RML mapování vlastností Verze	69
7.6	R2RML mapování vlastností Smluvní strany a Adresy	71
7.7	R2RML mapování vlastností Příloha	72
7.8	R2RML mapování vlastností Milníku	73
7.9	Pipeline nad jednotným úložištěm pro zpracování dat o smlouvách	77
9.1	Linked Data v procesu otevírání smluv	86

Seznam tabulek

3.1	9 []	24
3.2	Validita, zdroj:[24]	24
3.3	Akceptovatelné soubory, zdroj: [24]	25
3.4	, J	25
3.5	Vlastnosti vydavatele, zdroj:[24]	25
3.6	Vlastnosti verze smlouvy, zdroj:[24]	26
3.7	Vlastnosti smlouvy, zdroj:[24]	27
3.8		27
3.9	Vlastnosti dodatku, zdroj:[24]	27
3.10	Vlastnosti smluvní strany, zdroj:[24]	28
3.11	Vlastnosti nadřazené instituce, zdroj:[24]	28
3.12	Vlastnosti adresy, zdroj:[24]	29
3.13	Vlastnosti objednávky, zdroj:[24]	29
3.14	Vlastnosti faktury, zdroj:[24]	29
3.15	Vlastnosti implementace, zdroj:[24]	30
3.16	Vlastnosti milníku, zdroj: [24]	30
3.17	Vlastnosti transakce, zdroj:[24]	30
		31
		31
4.1	Mapování entity Document	42
4.2	Mapování entity Vydavatel	43
4.3	Mapování entity Verze smlouvy	43
4.4		44
4.5		44
4.6		44
4.7	Mapování entity Smluvní strana	45
4.8	Mapování entity Nadřazená instituce	45
4.9		45
4.10		46
4.11		46
4.12		46
	- · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	46
		47
9.1	Odhad pracnosti přípravy dat a implementace konverzního modulu	88

Výpisy kódu

2.1	Příklad RDF dat - N-Triples
2.2	Příklad RDF dat - Turtle
2.3	Příklad RDF Ontologie - Turtle
2.4	Obyčejný JSON dokument
2.5	Příklad RDF dat - JSON-LD s Contextem
2.6	Příklad RDF dat - JSON-LD
3.1	JSON soubor s jednou smlouvou
4.1	JSON-LD Context
4.2	JSON-LD Soubor s jednou smlouvou
6.1	Datový katalog pro jednotné úložiště 60
7.1	Rozšíření knihovny JSON-LD.Net
7.2	Získej všechny smlouvy
7.3	Získej vydavatele na základě jména
7.4	Získej všechny smlouvy daného vydavatele úložiště
7.5	Získej otevírací hodiny subjektu
7.6	Získej adresní místo z RUIANu
7.7	Získej polohu subjektu
7.8	Získej foto subjektu
7.9	Získej smlouvu
7.10	Získej smluvní strany na základě smlouvy
	Získej přílohy na základě smlouvy
	Získej dodatky na základě smlouvy 81
	Získej milníky na základě smlouvy
	Získej verzi smlouvy
7.15	Získej veřejné zakázky na základě subjektu
9.1	RDF Ontologie pro smlouvy
9.2	R2RML mapovací skript

Seznam použitých zkratek

Přílohy

A Příloha

B Příloha

C Příloha

```
1 @prefix :
                        <http://tiny.cc/open-contracting#>.
з @prefix com:
                        <https://w3id.org/commerce#>.
4 @prefix dcterms:
                        <http://purl.org/dc/terms/>.
                        < http://xmlns.com/foaf/0.1/>.
5 @prefix foaf:
6 @prefix gr:
                        <http://purl.org/goodrelations/v1#>.
7 @prefix owl:
                        < http://www.w3.org/2002/07/owl #>.
8 @prefix ps:
                        <https://w3id.org/payswarm#>.
9 @prefix rdf:
                        < http://www.w3.org/1999/02/22 - rdf - syntax - ns #>.
0 prefix rdfs:
                        < http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema\#>.
<sup>11</sup> @prefix schema:
                        <http://schema.org/>.
12 Oprefix skos:
                        < http://www.w3.org/2004/02/skos/core#>.
<sup>13</sup> @prefix vann:
                        <http://purl.org/vocab/vann/>
14 @prefix xsd:
                        <http://www.w3.org/2001/XMLSchema#>.
16 ### --- Metadata -
17
  <http://purl.org/open-contracting/ontology> a owl:Ontology ;
     owl:versionInfo "0.1";
19
     dcterms:title ""@cs, ""@en;
20
     dcterms:description ""@cs;
21
     dcterms:description ""@en;
22
     dcterms:modified "2015-05-25" ^ xsd:date;
23
     vann:preferredNamespaceUri "http://tiny.cc/open-contracting#";
24
     vann:preferredNamespacePrefix "ocn";
25
     dcterms:creator <http://www.ms.mff.cuni.cz/~hryzlikp> ;
     dcterms:rights <a href="http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/">http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/>...
27
28
29 ### --- Ontology author -
  <http://www.ms.mff.cuni.cz/~hryzlikp> a foaf:Person ;
31
     foaf:name "Pavel Hryzlík"
32
     foaf:mbox <mailto:hryzlik@gmail.com> .
33
35 ### --- Classes ---
36
  :Document a owl:Class;
37
     rdfs:label "Dokument"@cs, "Document"@en;
     rdfs:comment ""@cs;
39
     rdfs:comment ""@en ;
40
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
41
42
  :Contract a owl:Class ;
43
     rdfs:label "Smlouva" @cs, "Contract" @en;
44
     rdfs:comment ""@cs;
45
     rdfs:comment ""@en;
46
     rdfs:subClassOf :Document ;
47
     rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
48
  :Attachment a owl:Class;
50
     rdfs:label "Příloha" @cs, "Attachment" @en;
51
     rdfs:comment ""@cs;
52
     rdfs:comment ""@en;
53
     rdfs:subClassOf :Document ;
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
```

```
:Amendment a owl:Class;
      rdfs:label "Dodatek"@cs, "Amendment"@en;
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
60
      rdfs:subClassOf :Document ;
61
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
62
   :Order a owl:Class;
64
      rdfs:label "Objednávka"@cs, "Order"@en ;
65
      rdfs:comment ""@cs;
66
      rdfs:comment ""@en
67
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
68
69
70 :Invoice a owl:Class ;
      rdfs:label "Faktura" @cs, "Invoice" @en;
71
      rdfs:comment ""@cs;
72
      rdfs:comment "" @en ;
73
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
74
75
76 : Version a owl: Class ;
      rdfs:label "Verze"@cs, "Version"@en;
77
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
79
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
80
81
   :Implementation a owl:Class;
      rdfs:label "Implementace" @cs, "Implementation" @en;
83
      rdfs:comment ""@cs;
84
      rdfs:comment ""@en ;
85
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
86
87
   :Milestone a owl:Class ;
88
      rdfs:label "Milník"@cs, "Milestone"@en;
89
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
91
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
92
93
   com:Transaction vann:usageNote ""@cs, ""@en .
95
96 ### --- Properties --
   dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:issued vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:language vann:usageNote ""@cs, ""@en .
100
   :documents a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
102
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
103
      rdfs:comment ""@cs;
104
      rdfs:comment ""@en ;
      rdfs:range [ a rdfs:Class ; owl:unionOf ( :Contract :Attachment
106
        :Amendment ) ] ;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
107
   :orders a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
109
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
110
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
```

```
rdfs:range :Order ;
     rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
114
115
   :invoices a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
116
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
117
     rdfs:comment ""@cs;
118
     rdfs:comment ""@en ;
119
      rdfs:range :Invoice ;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
121
   :party a owl:ObjectProperty;
123
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
     rdfs:comment ""@cs;
     rdfs:comment ""@en ;
126
     rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf ( :Contract :Order
127
       :Invoice ) ] ;
     rdfs:range gr:BusinessEntity ;
128
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
129
   :implementation a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
131
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
132
     rdfs:comment ""@cs;
133
     rdfs:comment ""@en ;
     rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf (:Document:Order ) ] ;
135
     rdfs:range :Implementation ;
136
     rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
137
   :uri a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
139
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
140
     rdfs:comment ""@cs;
141
     rdfs:comment ""@en;
142
     rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf ( :Contract :Attachment
143
       :Amendment :Version ) ;
     rdfs:range xsd:anyURI;
144
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
145
146
   :contract a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
147
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
148
     rdfs:comment ""@cs;
     rdfs:comment ""@en;
150
     rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf (:Attachment:Amendment
151
       ) ] ;
      rdfs:range xsd:anyURI;
     rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
153
154
   :parrentDocument a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
155
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
156
     rdfs:comment ""@cs:
157
     rdfs:comment ""@en ;
158
     rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf (:Order :Invoice ) ] ;
159
      rdfs:range xsd:anyURI;
160
     rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
161
162
   :publisherId a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
     rdfs:comment ""@cs;
165
     rdfs:comment ""@en;
166
```

```
rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf (:Transaction:Version)
         ];
      rdfs:range xsd:string;
168
      rdfs:subPropertyOf dcterms:identifier;
169
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
170
171
   :dueDate a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
172
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
173
      rdfs:comment ""@cs;
174
      rdfs:comment ""@en ;
175
      rdfs:domain [ a rdfs:Class ; owl:unionOf ( :Invoice :Milestone ) ]
176
      rdfs:range xsd:dateTime ;
177
      rdfs:subPropertyOf dcterms:date;
178
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
179
180
181 ### :Document properties ---
182
   com:contentUrl vann:usageNote ""@cs, ""@en .
183
   :valid a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
185
      rdfs:label ""@cs, ""@en ;
186
      rdfs:comment ""@cs;
187
      rdfs:comment ""@en ;
188
      rdfs:domain :Document ;
189
      rdfs:range xsd:boolean;
190
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
191
192
   :anonymised a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
193
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
194
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
196
      rdfs:domain :Document ;
197
      rdfs:range xsd:boolean ;
198
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
200
   :responsiblePerson a owl:ObjectProperty;
201
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
202
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en;
204
      rdfs:domain :Document ;
205
      rdfs:range dcterms:Person;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
207
208
   :publisher a owl:ObjectProperty;
209
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
210
      rdfs:comment ""@cs;
211
      rdfs:comment ""@en ;
212
      rdfs:domain :Document ;
213
      rdfs:range foaf:Organization;
214
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
215
216
217 :address a owl:ObjectProperty ;
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
218
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en;
220
      rdfs:domain :Document ;
221
      rdfs:range schema:PostalAddress;
```

```
rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
224
   :version a owl:ObjectProperty;
225
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
      rdfs:comment ""@cs :
227
      rdfs:comment ""@en ;
228
      rdfs:domain :Document ;
229
      rdfs:range :Version ;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
231
232
233 ### :Contract properties -
235
   dcterms:title vann:usageNote ""@cs, ""@en .
dcterms:type vann:usageNote ""@cs, ""@en .
dcterms:created vann:usageNote ""@cs, ""@en .
dcterms:description vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrencyValue vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrency vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   ps:validFrom vann:usageNote ""@cs, ""@en .
    ps:validUntil vann:usageNote ""@cs, ""@en .
243
   :awardID a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
244
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
      rdfs:comment ""@cs;
246
      rdfs:comment ""@en :
247
      rdfs:domain :Contract ;
248
      rdfs:range xsd:string;
249
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
250
251
   :awardProfileID a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
252
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
253
      rdfs:comment ""@cs;
254
      rdfs:comment ""@en ;
255
      rdfs:domain :Contract ;
256
      rdfs:range xsd:string;
257
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
258
259
   :contractType a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
260
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
      rdfs:comment ""@cs;
262
      rdfs:comment ""@en ;
263
      rdfs:domain :Contract ;
264
      rdfs:range xsd:string;
      rdfs:subPropertyOf dcterms:type;
266
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
267
268
   :subjectType a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
269
      rdfs:label ""@cs, ""@en ;
270
      rdfs:comment ""@cs;
271
      rdfs:comment ""@en ;
      rdfs:domain :Contract ;
273
      rdfs:range xsd:string;
274
      rdfs:subPropertyOf dcterms:type ;
275
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
276
277
   :priceAnnual a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
      rdfs:label ""@cs, ""@en ;
      rdfs:comment ""@cs;
```

```
rdfs:comment ""@en;
282
      rdfs:domain :Contract ;
      rdfs:range xsd:boolean;
283
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
285
   :funding a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
286
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
287
      rdfs:comment ""@cs;
      rdfs:comment ""@en ;
289
      rdfs:domain :Contract ;
290
      rdfs:range xsd:string;
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
293
   :attachment a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
294
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
295
      rdfs:comment ""@cs;
296
      rdfs:comment ""@en ;
297
      rdfs:domain :Contract ;
298
      rdfs:range :Attachment ;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
301
   :amendment a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
302
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
      rdfs:comment ""@cs;
304
      rdfs:comment ""@en :
305
      rdfs:domain :Contract ;
306
      rdfs:range :Amendment ;
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
308
309
   :currentValidContract a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty
310
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
311
      rdfs:comment ""@cs;
312
      rdfs:comment ""@en ;
313
      rdfs:domain :Contract ;
      rdfs:range xsd:anvURI ;
315
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
316
317
   :competency a owl:DatatypeProperty;
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
319
      rdfs:comment ""@cs;
320
      rdfs:comment ""@en;
      rdfs:domain :Contract ;
322
      rdfs:range xsd:string;
323
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
324
325
326 ### :Version properties —
327
   dcterms:issued vann:usageNote ""@cs, ""@en .
328
   :versionOrder a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
330
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
331
      rdfs:comment ""@cs;
332
      rdfs:comment ""@en;
333
334
      rdfs:domain :Version ;
      rdfs:range xsd:integer;
335
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
336
```

```
338 ### :Implementation properties —
339
   :milestone a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
340
     rdfs:label ""@cs, ""@en;
341
     rdfs:comment ""@cs;
342
     rdfs:comment ""@en ;
343
     rdfs:domain :Implementation ;
344
     rdfs:range :Milestone ;
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
346
347
   :transaction a owl:ObjectProperty, owl:FunctionalProperty;
348
     rdfs:label ""@cs, ""@en ;
     rdfs:comment ""@cs;
350
     rdfs:comment ""@en ;
351
     rdfs:domain :Implementation ;
352
     rdfs:range com:Transaction;
353
     rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
354
355
  ### :Milestone properties ---
   dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
358
359
360 ### :Transaction properties -
361
   dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
362
   dcterms:date vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrencyValue vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   com:source vann:usageNote ""@cs, ""@en
   com:destination vann:usageNote ""@cs, ""@en .
367
368 ### :Attachment properties —
369
370 dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:title vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:created vann:usageNote ""@cs, ""@en .
373
374 ### :Amendment properties ---
375
dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:title vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   dcterms:created vann:usageNote ""@cs, ""@en .
380 ### :Order properties -
381
dcterms:title vann:usageNote ""@cs, ""@en .
dcterms:created vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrencyValue vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrency vann:usageNote ""@cs, ""@en .
385
386
  ### :Invoice properties --
   dcterms:title vann:usageNote ""@cs, ""@en .
390 dcterms:created vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrencyValue vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:hasCurrency vann:usageNote ""@cs, ""@en .
394 ### gr:BusinessEntity properties -
```

```
396 dcterms:identifier vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:legalName vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   gr:valueAddedTaxIncluded vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   schema:addressCountry vann:usageNote ""@cs, ""@en .
   :localID a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
401
      rdfs:label ""@cs, ""@en ;
402
      rdfs:comment ""@cs;
403
      rdfs:comment ""@en ;
404
      rdfs:domain gr:BusinessEntity;
405
      rdfs:range xsd:integer;
406
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
408
   :payer a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
409
      rdfs:label ""@cs, ""@en ;
410
      rdfs:comment ""@cs;
411
      rdfs:comment ""@en ;
412
      rdfs:domain gr:BusinessEntity;
413
      rdfs:range xsd:boolean;
414
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
416
   :noID a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
417
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
418
      rdfs:comment ""@cs;
419
      rdfs:comment ""@en :
420
      rdfs:domain gr:BusinessEntity;
421
      rdfs:range xsd:boolean;
422
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
423
424
    :superiorInstitution a owl:ObjectProperty;
425
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
426
      rdfs:comment ""@cs;
427
      rdfs:comment ""@en;
428
      rdfs:domain gr:BusinessEntity ;
429
      rdfs:range gr:BusinessEntity ;
430
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
431
432
433 ### foaf:Organization properties ----
   :authentication a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
435
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
436
      rdfs:comment ""@cs;
437
      rdfs:comment ""@en;
438
      rdfs:domain foaf:Organization;
439
      rdfs:range xsd:string;
440
      rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">rdfs:isDefinedBy <a href="http://tiny.cc/open-contracting">http://tiny.cc/open-contracting</a>.
441
442
443 ### schema:PostalAddress properties —
444
   :nuts a owl:DatatypeProperty, owl:FunctionalProperty;
445
      rdfs:label ""@cs, ""@en;
446
      rdfs:comment ""@cs;
447
      rdfs:comment ""@en ;
448
      rdfs:domain schema:PostalAddress;
449
      rdfs:range xsd:string;
      rdfs:isDefinedBy <http://tiny.cc/open-contracting> .
451
```

Výpis kódu 9.1: RDF Ontologie pro smlouvy

D Příloha

```
1 # The R2RML mapping contracts
3 @base
             <http://tiny.cc/open-contracting#>.
                 < http://www.w3.org/ns/r2rml #>.
4 @prefix rr:
6 @prefix cn:
                    <http://tiny.cc/open-contracting#>.
7 @prefix com:
                    <https://w3id.org/commerce#>.
8 @prefix dc:
                    <http://purl.org/dc/terms/>.
9 @prefix dcmi:
                    <http://dublincore.org/documents/dcmi-type-
      vocabulary/>
                    <http://xmlns.com/foaf/0.1/>.
10 Oprefix foaf:
<sup>11</sup> @prefix gr:
                    <http://purl.org/goodrelations/v1#>
12 @prefix owl:
                    < http://www.w3.org/2002/07/owl#>
<sup>13</sup> @prefix pc:
                    <http://purl.org/procurement/public-contracts#> .
14 @prefix ps:
                    <https://w3id.org/payswarm#>.
<sup>15</sup> @prefix schema:
                    <http://schema.org/>.
16 @prefix rdf:
                    < http://www.w3.org/1999/02/22 - rdf - syntax - ns#>.
                    < http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema\#>.
<sup>17</sup> @prefix rdfs:
  @prefix xsd:
                    <http://www.w3.org/2001/XMLSchema#>.
19
  <#PublisherTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT NAZEVORGANIZACE, ICO,
21
    IIF (ICO is NULL, 'true', 'false') As NoID
22
    FROM [triada].[TRLORGADR] WHERE HLAVNI = 'T'
23
24
25
  <#ContractsTableView> rr:sqlQuery """
26
    SELECT Smlouva. ID,
27
    Verze.PORADIVERZE, Verze.PREDMET, Verze.POPIS_POPIS, Verze.
28
     TYPSMLOUVY, Mena. ZKRATKA, Verze. CELKOVACASTKA,
    Verze.DATUMPODPISU, Verze.DATUMUCINOSTI, Verze.DATUMUKONCENI,
29
      Verze.SMLUVSTRANROZD, Verze.DATUMZMENYSTAVU_TS,
    VZakazka . EVIDENCNICISLOZAKAZKY , VZakazka . EVIDENCNICISLOFORMULARE ,
30
    (CASE Verze.ANONYMIZOVANO
31
              WHEN 'T' THEN 'true'
32
               WHEN 'F' THEN 'false'
33
     END) AS Anonymizovano
34
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva
    JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze
36
      .SMLOUVA
    JOIN [triada]. [ESMLUV-MENA] As Mena ON Verze. MENA = Mena. ID
37
    LEFT JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZAKAZKA] As VZakazka ON Verze.
38
     VEREJNAZAKAZKA = VZakazka.ID
    WHERE Smlouva.RODIC is NULL
39
40
41
  <#ContractTypesTableView> rr:sqlQuery
42
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE,
43
    (CASE TypSmlouvy.TYP)
44
              WHEN '1' THEN 'Nájemní smlouva'
45
               WHEN '2' THEN 'Darovací smlouva'
46
              WHEN '3' THEN 'Kupní smlouva'
47
        WHEN '4' THEN 'Směnná smlouva'
        WHEN '5' THEN 'Pojistná smlouva'
49
        WHEN '6' THEN 'Smlouva o výpůjčce'
50
```

```
WHEN '7' THEN 'Smlouva o dílo'
51
        WHEN '8' THEN 'Licenční smlouva'
52
        WHEN '9' THEN 'Mandátní smlouva'
53
        WHEN '10' THEN 'Leasingová smlouva'
        WHEN '11' THEN 'Pachtovní smlouva'
55
        WHEN '12' THEN 'Smlouva o zřízení věcného břemene'
56
        WHEN '13' THEN 'Smlouva o provedení stavby'
57
        WHEN '14' THEN 'Smlouva o provedení práce'
        WHEN '15' THEN 'Smlouva o provedení uměleckého výkonu'
59
        WHEN '16' THEN 'Smlouva o úvěru'
60
        WHEN '17' THEN 'Smlouva o uzavření budoucí smlouvy'
61
        WHEN '18' THEN 'Veřejnoprávní smlouva'
62
        WHEN '19' THEN 'Jiná'
63
     END) AS Typ,
64
      Iif (TypSmlouvy.TYP = '18', 'Veřejnoprávní smlouva', 'Soukromoprá
65
      vní smlouva') As Kompetence
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva
66
    JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze
67
      .SMLOUVA
    JOIN [triada]. [ESMLUV_TYPSMLOUVY] As TypSmlouvy ON Verze.
68
     TYPSMLOUVY = TypSmlouvy.ID
    WHERE Smlouva.RODIC is NULL
69
70
71
  <#PartiesTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE, SmlStrana.HAD_POUZITA
73
    FROM [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
    JOIN [triada]. [ESMLUVSMLUVSTRANA] AS SmlStrana ON Verze.
75
     SMLUVSTRANROZD = SmlStrana.SMLUVSTRANYROZDELOVNIK
    JOIN [triada].[ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva.ID = Verze.
76
     SMLOUVA
    WHERE Smlouva.RODIC is NULL
77
78
  <#PartyTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT SmlStrana1.HAD_POUZITA,
81
    Had.NAZEV_SUBJEKTU, Had.ICO, Had.STAT, Had.ULICE, Had.CISLA, Had.
82
     MESTO, Had. PSC,
    IIF (Had.ICO is NULL, 'true', 'false') As NoID,
     (CASE SmlStrana1.PLATCEDPH
84
              WHEN 'T' THEN 'true'
85
              WHEN 'F' THEN 'false'
     END) AS PlatceDPH
87
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLUVSTRANA] AS SmlStrana1
88
    JOIN
89
    (SELECT DISTINCT HAD_POUZITA, MIN(ID) AS MinId
90
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLUVSTRANA]
91
    GROUP BY HAD_POUZITA) AS SmlStrana2
92
    ON SmlStrana1.ID = SmlStrana2.MinId
93
    JOIN [triada].[HAD_POUZITA] AS Had
    ON SmlStrana2.HAD_POUZITA = Had.ID_POUZITA
95
96
97
  <#ContractValidTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva. ID, Verze. PORADIVERZE,
99
    IIF (Smlouva.AKTUALNIVERZE = Verze.ID, 'true', 'false') As Valid
100
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva JOIN [triada].
     ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze.SMLOUVA
```

```
WHERE Smlouva.RODIC is NULL
103
104
  <#ContractFilesTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE, Soubor.NAZEVSOUBORU, Soubor.
106
      SADADUL_ULOZISTEID
    FROM [triada].[ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
    JOIN [triada]. [ESMLUV_PRILOHASMLOUVY] AS Soubor ON Verze. SOUBOR =
108
    JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva. ID = Verze.
109
      SMLOUVA
    WHERE Smlouva.RODIC is NULL
110
112
  <#ContractResponsiblePersons1TableView> rr:sqlQuery """
113
    SELECT Smlouva. ID, Verze. PORADIVERZE,
114
    LTRIM(CONCAT(
    ISNULL(Uzivatel.TITUL_PRED,''),'',
116
    ISNULL(Uzivatel.JMENO,''),'
117
     ISNULL(Uzivatel.PRIJMENI, ','),
    ISNULL(Uzivatel.TITUL_ZA, ''))) AS CeleJmeno
119
    FROM [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
120
    JOIN [triada]. [ESMLUVEXTKONTAKT] AS ExtKontakt ON Verze.ID =
121
      ExtKontakt.VERZESMLOUVY
     JOIN [triada].[TRLUZIVATEL] AS Uzivatel ON Uzivatel.CISLO =
      {\bf ExtKontakt. UZIVATEL}
     JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva. ID = Verze.
123
      SMLOUVA
    WHERE Smlouva.RODIC is NULL
124
126
  <#ContractResponsiblePersons2TableView> rr:sqlQuery """
127
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE,
128
    LTRIM(CONCAT(
129
    ISNULL(ExtKontakt.TITULPRED, ''), '',
     ISNULL(ExtKontakt.JMENO, ''),
131
     ISNULL (ExtKontakt.PRIJMENI, ''), '
132
    ISNULL(ExtKontakt.TITULZA, ''))) AS CeleJmeno
133
    FROM [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
134
     JOIN [triada]. [ESMLUV.EXTKONTAKT] AS ExtKontakt ON Verze. ID =
135
      ExtKontakt.VERZESMLOUVY
     JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva. ID = Verze.
136
      SMLOUVA
    WHERE ExtKontakt.UZIVATEL IS NULL AND Smlouva.RODIC is NULL
137
138
139
  <#SupplementTableView> rr:sqlQuery """
140
    SELECT Dodatek.ID, Dodatek.RODIC, Verze.PORADIVERZE,
141
     VerzeDodatku.PORADIVERZE As PoradiVerzeDodatku, VerzeDodatku.
142
      PREDMET, VerzeDodatku.POPIS_POPIS,
     VerzeDodatku .DATUMPODPISU, VerzeDodatku .DATUMZMENYSTAVU_TS,
143
     (CASE VerzeDodatku .ANONYMIZOVANO
144
               WHEN 'T' THEN 'true
145
               WHEN 'F' THEN 'false'
146
147
      END) AS Anonymizovano
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Dodatek
148
    JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] As VerzeDodatku ON Dodatek.ID
149
      = VerzeDodatku.SMLOUVA
```

```
JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] As Smlouva ON Dodatek. RODIC =
      Smlouva, ID
    JOIN [triada].[ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze
151
      .SMLOUVA
    WHERE Dodatek.RODIC is not NULL
153
154
  <#SupplementValidTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva. ID, Verze. PORADIVERZE,
156
     IIF (Smlouva.AKTUALNIVERZE = Verze.ID, 'true', 'false') As Valid
157
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva JOIN [triada]. |
158
      ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze.SMLOUVA
    WHERE Smlouva. RODIC is not NULL
159
160
161
  <#SupplementFilesTableView> rr:sqlQuery """
162
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE, Soubor.NAZEVSOUBORU, Soubor.
163
      SADADUL_ULOZISTEID
    FROM [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
164
    JOIN [triada]. [ESMLUV_PRILOHASMLOUVY] AS Soubor ON Verze. SOUBOR =
      Soubor . ID
     JOIN [triada].[ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva.ID = Verze.
166
      SMLOUVA
    WHERE Smlouva.RODIC is not NULL
167
168
169
  <#SupplementResponsiblePersons1TableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE,
171
    LTRIM(CONCAT(
    ISNULL(Uzivatel.TITUL_PRED,''),'',
173
     ISNULL(Uzivatel.JMENO,''),
174
     ISNULL(Uzivatel.PRIJMENI,''),'
175
    ISNULL(Uzivatel.TITUL_ZA,''))) AS CeleJmeno
176
    FROM [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
177
    JOIN [triada]. [ESMLUV_EXTKONTAKT] AS ExtKontakt ON Verze.ID =
      ExtKontakt.VERZESMLOUVY
     JOIN [triada].[TRL_UZIVATEL] AS Uzivatel ON Uzivatel.CISLO =
179
      ExtKontakt.UZIVATEL
     JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva. ID = Verze.
      SMLOUVA
    WHERE Smlouva.RODIC is not NULL
181
  <#SupplementResponsiblePersons2TableView> rr:sqlQuery """
184
    SELECT Smlouva.ID, Verze.PORADIVERZE,
185
    LTRIM(CONCAT(
186
    ISNULL(ExtKontakt.TITULPRED, ''), ''',
187
     ISNULL(ExtKontakt.JMENO, ''), '
188
    ISNULL (ExtKontakt.PRIJMENI, ''), '
189
    ISNULL(ExtKontakt.TITULZA, ''))) AS CeleJmeno
    FROM [triada].[ESMLUV_VERZESMLOUVY] AS Verze
191
     JOIN [triada]. [ESMLUV-EXTKONTAKT] AS ExtKontakt ON Verze.ID =
192
      ExtKontakt.VERZESMLOUVY
     JOIN [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva ON Smlouva. ID = Verze.
193
      SMLOUVA
    WHERE ExtKontakt.UZIVATEL IS NULL AND Smlouva.RODIC is not NULL
194
195
```

```
<#AttachmentTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT DISTINCT Priloha.ID, Priloha.POPIS_NAZEV, Priloha.
198
      NAZEVSOUBORU,
     Priloha.SADADUL_ULOZISTEID, Priloha.OKAMZIKVYTVORENI,
     (CASE Verze.ANONYMIZOVANO
200
               WHEN 'T' THEN 'true'
201
               WHEN 'F' THEN 'false'
202
      END) AS Anonymizovano
203
    FROM [triada].[ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze
204
     JOIN [triada]. [ESMLUV_PRILOHASMLOUVY] As Priloha ON Verze. SOUBOR =
205
       Priloha.RODIC
206
207
  <#AttachmentToContractTableView> rr:sqlQuery """
208
    SELECT Smlouva.ID As SmlouvaID, Priloha.ID, Verze.PORADIVERZE
209
    FROM [triada]. [ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva
210
    JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva.ID = Verze
211
      .SMLOUVA
     JOIN [triada].[ESMLUV_PRILOHASMLOUVY] As Priloha ON Verze.SOUBOR =
212
       Priloha.RODIC
     22 22 22
213
214
  <#MilestoneTableView> rr:sqlQuery """
    SELECT Smlouva. ID, Verze. PORADIVERZE,
216
     Milnik.ID As MilestoneID, Milnik.NAZEV, Milnik.DATUMUCINOSTIML
217
    FROM [triada].[ESMLUV_SMLOUVA] AS Smlouva
218
     JOIN [triada]. [ESMLUV_VERZESMLOUVY] As Verze ON Smlouva. ID = Verze
219
      .SMLOUVA
     JOIN [triada]. [ESMLUV_MILNIK] As Milnik ON Verze. ID = Milnik.
220
      VERZESMLOUVY
221
222
  <#Publisher> a rr:TriplesMap;
223
       rr:logicalTable <#PublisherTableView>;
224
       rr:subjectMap
           rr:template "http://localhost:7598/publisher";
226
       rr:class foaf:Organization;
227
228
       rr:predicateObjectMap
           rr:predicate gr:legalName;
230
           rr:objectMap [ rr:column "[NAZEVORGANIZACE]"];
       rr:predicateObjectMap
           rr:predicate cn:noID;
234
           rr:objectMap
235
             rr:column "[NoID]";
236
         rr:datatype xsd:boolean;
237
238
230
     rr:predicateObjectMap [
240
           rr:predicate dc:identifier;
241
           rr:objectMap [ rr:column "[ICO]" ];
242
243
     rr:predicateObjectMap [
244
245
           rr:predicate owl:sameAs;
           rr:objectMap [ rr:template "http://linked.opendata.cz/
246
      resource/business-entity/CZ{ICO}"];
     ];
```

```
rr:predicateObjectMap [
248
            rr:predicate schema:addressCountry;
249
            rr:objectMap [ rr:constant "CZE" ];
250
       rr:predicateObjectMap
252
            rr:predicate cn:authentication;
253
            rr:objectMap [ rr:constant "email" ];
254
256
   <#Contract> a rr:TriplesMap;
257
       rr:logicalTable <#ContractsTableView>;
258
       rr:subjectMap
         rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{PORADIVERZE}
260
         rr:class cn:Contract;
261
262
       rr:predicateObjectMap
263
         rr:predicate dcmi:type;
264
         rr:objectMap [ rr:constant "Smlouva" ];
266
       rr:predicateObjectMap
267
         rr:predicate cn:anonymised;
268
         rr:objectMap
            rr:column "[Anonymizovano]";
270
            rr:datatype xsd:boolean;
271
         ];
272
       ];
       rr:predicateObjectMap
274
         rr:predicate dc:title;
         rr:objectMap [ rr:column "[PREDMET]" ];
276
277
       rr:predicateObjectMap
278
         rr:predicate dc:description;
279
         rr:objectMap [ rr:column "[POPIS_POPIS]" ];
280
       rr:predicateObjectMap
282
         rr:predicate gr:hasCurrencyValue;
283
       rr:objectMap [
284
            rr:column "[CELKOVACASTKA]";
            rr:datatype xsd:float;
286
         ];
287
       ];
       rr:predicateObjectMap
289
         rr:predicate gr:hasCurrency;
290
         rr:objectMap [ rr:column "[ZKRATKA]" ];
291
292
       rr:predicateObjectMap [
293
         rr:predicate dc:created;
294
         rr:objectMap
295
            rr:column "[DATUMPODPISU]";
            rr:datatype xsd:date;
298
         ];
       ];
299
       rr:predicateObjectMap
300
         rr:predicate ps:validFrom;
301
         rr:objectMap
302
            rr:column "[DATUMUCINOSTI]";
303
            rr:datatype xsd:date;
```

```
305
         ];
       ];
306
       rr:predicateObjectMap [
307
         rr:predicate ps:validUntil;
         rr:objectMap
309
           rr:column "[DATUMUKONCENI]";
310
           rr:datatype xsd:date;
311
         ];
       ];
313
     rr:predicateObjectMap [
314
         rr:predicate cn:priceAnnual;
315
         rr:objectMap [
316
           rr:template "false";
317
           rr:datatype xsd:boolean;
318
         ];
319
       ];
320
     rr:predicateObjectMap
321
           rr:predicate cn:funding;
322
           rr:objectMap [ rr:constant "vlastní" ];
324
     rr:predicateObjectMap
325
         rr:predicate cn:awardID;
326
         rr:objectMap [ rr:column "[EVIDENCNICISLOZAKAZKY]" ];
327
       ];
328
     rr:predicateObjectMap
329
         rr:predicate pc:publicContract;
330
         rr:objectMap [ rr:template "http://linked.opendata.cz/resource"]
      /domain/buyer-profiles/contract/cz/{EVIDENCNICISLOZAKAZKY}"];
332
     rr:predicateObjectMap [
333
         rr:predicate cn:awardProfileID;
334
         rr:objectMap [ rr:column "[EVIDENCNICISLOFORMULARE]" ];
335
336
       rr:predicateObjectMap [
337
         rr:predicate dc:publisher;
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID
339
      }/{PORADIVERZE}/publisher" ];
340
       |;
       rr:predicateObjectMap
341
         rr:predicate cn:version;
342
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID
343
      }/{PORADIVERZE}/version" ];
344
345
   <#ContractType> a rr:TriplesMap;
346
       rr:logicalTable <#ContractTypesTableView>;
347
       rr:subjectMap [
348
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
349
      PORADIVERZE\"
       rr:predicateObjectMap [
351
         rr:predicate cn:contractType;
352
         rr:objectMap [ rr:column "[Typ]" ];
353
354
     rr:predicateObjectMap [
355
         rr:predicate cn:competency;
356
         rr:objectMap [ rr:column "[Kompetence]" ];
357
```

```
359
   <#ContractValid> a rr:TriplesMap;
360
       rr:logicalTable <#ContractValidTableView>;
361
       rr:subjectMap
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}/{
363
      PORADIVERZE\"
       ];
364
       rr:predicateObjectMap
365
           rr:predicate cn:valid;
366
           rr:objectMap
367
           rr:column "[Valid]";
           rr:datatype xsd:boolean;
         ];
370
       ].
371
372
   <#ContractFile> a rr:TriplesMap;
373
       rr:logicalTable <#ContractFilesTableView>;
374
       rr:subjectMap
375
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
      PORADIVERZE\"
       ];
377
       rr:predicateObjectMap
378
           rr:predicate com:contentUrl;
379
           rr:objectMap
                           rr:template "http://localhost:7598/file/{
380
      SADADUL_ULOZISTEID}/{NAZEVSOUBORU}" ];
       ].
381
   <#ContractResponsiblePerson1> a rr:TriplesMap;
383
       rr:logicalTable <#ContractResponsiblePersons1TableView>;
384
       rr:subjectMap
385
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}/{
386
      PORADIVERZE\"
387
     rr:predicateObjectMap [
388
           rr:predicate cn:responsiblePerson;
           rr:objectMap [ rr:column "[CeleJmeno]" ];
390
391
392
   <#ContractResponsiblePerson2> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#ContractResponsiblePersons2TableView>;
394
       rr:subjectMap
395
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}/{
396
      PORADIVERZE\"
397
     rr:predicateObjectMap [
398
           rr:predicate cn:responsiblePerson;
399
           rr:objectMap [ rr:column "[CeleJmeno]" ];
400
     ].
401
402
   <#ContractVersion> a rr:TriplesMap;
403
       rr:logicalTable <#ContractsTableView>;
404
       rr:subjectMap
405
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
406
      PORADIVERZE} / version";
       rr:class cn:Version;
407
       ];
408
       rr:predicateObjectMap
409
           rr:predicate cn:uri;
```

```
rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract
      /{ID}/{PORADIVERZE}";
       ];
412
     rr:predicateObjectMap [
413
           rr:predicate cn:versionOrder;
414
           rr:objectMap
415
         rr:column "[PORADIVERZE]";
416
         rr:datatype xsd:integer;
417
         ];
418
       ];
419
       rr:predicateObjectMap [
420
            rr:predicate dc:issued;
421
           rr:objectMap
422
         rr:column "[DATUMZMENYSTAVU_TS]";
423
         rr:datatype xsd:dateTime;
424
425
         ];
       ].
426
427
   <#Parties> a rr:TriplesMap;
428
       rr:logicalTable <#PartiesTableView>;
       rr:subjectMap
430
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
431
      PORADIVERZE\"
       ];
432
       rr:predicateObjectMap [
433
           rr:predicate cn:party;
434
           rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/party/{
435
      HAD_POUZITA}" ];
436
437
   <#Party> a rr:TriplesMap;
438
       rr:logicalTable <#PartyTableView>;
439
       rr:subjectMap
440
           rr:template "http://localhost:7598/party/{HAD_POUZITA}";
441
            rr:class gr:BusinessEntity;
442
443
     rr:predicateObjectMap [
444
           rr:predicate gr:legalName;
445
           rr:objectMap [ rr:column "[NAZEV_SUBJEKTU]" ];
446
       ];
447
       rr:predicateObjectMap [
448
           rr:predicate dc:identifier;
449
           rr:objectMap [ rr:column "[ICO]" ];
451
     rr:predicateObjectMap [
452
           rr:predicate owl:sameAs;
453
           rr:objectMap [ rr:template "http://linked.opendata.cz/
454
      resource/business-entity/CZ{ICO}";
455
     rr:predicateObjectMap [
           rr:predicate cn:noID;
457
           rr:objectMap
458
         rr:column "[NoID]";
459
         rr:datatype xsd:boolean;
460
461
           ];
         ];
462
       rr:predicateObjectMap [
463
           rr:predicate cn:localID;
```

```
rr:objectMap
465
         rr:column "[HAD_POUZITA]";
466
         rr:datatype xsd:integer;
467
469
       rr:predicateObjectMap
470
           rr:predicate schema:address;
471
           rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/party/{
472
      HAD_POUZITA}/address"];
       ];
473
       rr:predicateObjectMap [
            rr:predicate schema:addressCountry;
           rr:objectMap [ rr:column "[STAT]" ];
476
       ];
477
       rr:predicateObjectMap [
478
           rr:predicate gr:valueAddedTaxIncluded;
479
           rr:objectMap
480
         rr:column "[PlatceDPH]";
481
         rr:datatype xsd:boolean;
484
485
   <#Address> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#PartyTableView>;
487
       rr:subjectMap
488
           rr:template "http://localhost:7598/party/{HAD_POUZITA}/
489
      address";
           rr:class schema:PostalAddress;
490
491
       rr:predicateObjectMap [
492
           rr:predicate schema:streetAddres;
493
           rr:objectMap
494
              rr:template "{ULICE} {CISLA}";
495
              rr:termType rr:Literal;
496
498
       rr:predicateObjectMap
499
            rr:predicate schema:postalCode;
500
       rr:objectMap
501
         rr:column "[PSC]";
502
         rr:datatype xsd:integer;
503
504
       rr:predicateObjectMap
506
           rr:predicate schema:addressLocality;
507
           rr:objectMap [ rr:column "[MESTO]" ];
508
       ].
509
510
   <#ContractSupplements> a rr:TriplesMap;
511
       rr:logicalTable <#SupplementTableView>;
       rr:subjectMap
513
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{RODIC}/{
514
      PORADIVERZE\"
515
       ];
516
       rr:predicateObjectMap
         rr:predicate cn:amendment;
517
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/amendment/{
518
      ID}/{PoradiVerzeDodatku}" ];
```

```
519
520
   <#ContractAttachments> a rr:TriplesMap;
521
       rr:logicalTable <#AttachmentToContractTableView>;
       rr:subjectMap
            rr:template "http://localhost:7598/contract/{SmlouvaID}/{
524
      PORADIVERZE\"
       ];
525
       rr:predicateObjectMap
526
         rr:predicate cn:attachment;
527
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/attachment/{
      ID\}/1";
       ].
529
530
   <#Supplement> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#SupplementTableView>;
532
       rr:subjectMap
         rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}}/{
534
      PoradiVerzeDodatku}";
         rr:class cn:Amendment;
536
       rr:predicateObjectMap
537
         rr:predicate dcmi:type;
538
         rr:objectMap [ rr:constant "Dodatek" ];
539
       ];
540
       rr:predicateObjectMap [
541
         rr:predicate cn:anonymised;
         rr:objectMap
543
           rr:column "[Anonymizovano]";
544
           rr:datatype xsd:boolean;
545
         ];
546
       ];
547
       rr:predicateObjectMap [
548
         rr:predicate dc:title;
549
         rr:objectMap [ rr:column "[PREDMET]" ];
551
     rr:predicateObjectMap
552
553
         rr:predicate cn:contract;
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{
554
      RODIC \ / \{PORADIVERZE\}" \ \];
       ];
555
     rr:predicateObjectMap [
         rr:predicate dc:identifier;
         rr:objectMap [ rr:column "[ID]" ];
558
559
       rr:predicateObjectMap [
560
         rr:predicate dc:created;
561
         rr:objectMap
562
           rr:column "[DATUMPODPISU]";
563
           rr:datatype xsd:date;
565
566
       rr:predicateObjectMap
567
         rr:predicate dc:publisher;
568
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/amendment/{
569
      ID}/{PoradiVerzeDodatku}/publisher" ];
570
       rr:predicateObjectMap [
```

```
rr:predicate cn:version;
572
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/amendment/{
573
      ID}/{PoradiVerzeDodatku}/version" ];
   <#SupplementValid> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#SupplementValidTableView>;
577
       rr:subjectMap
578
           rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}}/{
      PORADIVERZE\"
       ];
580
581
       rr:predicateObjectMap
           rr:predicate cn:valid;
582
           rr:objectMap
583
           rr:column "[Valid]";
584
           rr:datatype xsd:boolean;
585
         ];
586
       ].
587
   <#SupplementFile> a rr:TriplesMap;
589
       rr:logicalTable <#SupplementFilesTableView>;
590
       rr:subjectMap [
591
           rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}}/{
592
      PORADIVERZE\"
       ];
       rr:predicateObjectMap
594
           rr:predicate com:contentUrl;
                           rr:template "http://localhost:7598/file/{
           rr:objectMap
596
      SADADUL_ULOZISTEID}/{NAZEVSOUBORU}" ];
       ].
597
   <#SupplementResponsiblePerson1> a rr:TriplesMap;
599
       rr:logicalTable <#SupplementResponsiblePersons1TableView>;
600
       rr:subjectMap
601
           rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}/{
      PORADIVERZE\"
603
       |;
     rr:predicateObjectMap
604
           rr:predicate cn:responsiblePerson;
605
           rr:objectMap [ rr:column "[CeleJmeno]" ];
606
     ].
607
   <#SupplementResponsiblePerson2> a rr:TriplesMap;
609
       rr:logicalTable <#SupplementResponsiblePersons2TableView>;
610
       rr:subjectMap
611
           rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}}/{
612
      PORADIVERZE\"
613
     rr:predicateObjectMap [
614
           rr:predicate cn:responsiblePerson;
           rr:objectMap [ rr:column "[CeleJmeno]" ];
616
617
618
   <#SupplementVersion> a rr:TriplesMap;
619
       rr:logicalTable <#SupplementTableView>;
620
       rr:subjectMap
621
           rr:template "http://localhost:7598/amendment/{ID}}/{
622
      PoradiVerzeDodatku}/version";
```

```
rr:class cn:Version;
623
       ];
624
       rr:predicateObjectMap
625
            rr:predicate cn:uri;
            rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/amendment
627
      /{ID}/{PoradiVerzeDodatku}" ];
       ];
628
     rr:predicateObjectMap [
629
           rr:predicate cn:versionOrder;
630
           rr:objectMap [
631
         rr:column "[PoradiVerzeDodatku]";
632
         rr:datatype xsd:integer;
         ];
634
       ];
635
       rr:predicateObjectMap [
636
            rr:predicate dc:issued;
637
            rr:objectMap
638
         rr:column "[DATUMZMENYSTAVU_TS]";
639
         rr:datatype xsd:dateTime;
640
         ];
642
643
   <#Attachment> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#AttachmentTableView>;
645
       rr:subjectMap
646
         rr:template "http://localhost:7598/attachment/{ID}/1";
647
         rr:class cn:Attachment;
649
       rr:predicateObjectMap
650
         rr:predicate dcmi:type;
651
         rr:objectMap [ rr:constant "Příloha" ];
652
653
       rr:predicateObjectMap [
654
         rr:predicate cn:anonymised;
655
         rr:objectMap
            rr:column "[Anonymizovano]";
657
            rr:datatype xsd:boolean;
658
659
         ];
660
       rr:predicateObjectMap [
661
         rr:predicate dc:title;
662
         rr:objectMap [ rr:column "[POPIS_NAZEV]" ];
       ];
664
     rr:predicateObjectMap [
665
         rr:predicate dc:identifier;
666
         rr:objectMap [ rr:column "[ID]" ];
667
668
     rr:predicateObjectMap [
669
            rr:predicate cn:valid;
670
            rr:objectMap
         rr:template "true";
672
         rr:datatype xsd:boolean;
673
674
         ];
675
676
     rr:predicateObjectMap [
         rr:predicate com:contentUrl;
677
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/file/{
678
      SADADUL_ULOZISTEID}/{NAZEVSOUBORU}"];
```

```
679
       rr:predicateObjectMap
680
         rr:predicate dc:publisher;
681
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/attachment/{
      ID}/1/publisher" ];
       ];
683
       rr:predicateObjectMap [
684
         rr:predicate cn:version;
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/attachment/{
686
      ID}/1/version"];
       ].
687
688
   <#AttachmentToContract> a rr:TriplesMap;
689
       rr:logicalTable <#AttachmentToContractTableView>;
690
       rr:subjectMap [
691
           rr:template "http://localhost:7598/attachment/{ID}/1"
692
693
       rr:predicateObjectMap [
694
         rr:predicate cn:contract;
         rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{
696
      SmlouvaID } / {PORADIVERZE}" ];
697
698
   <#AttachmentVersion> a rr:TriplesMap;
699
       rr:logicalTable <#AttachmentTableView>;
700
       rr:subjectMap
701
           rr:template "http://localhost:7598/attachment/{ID}/1/version
702
       rr:class cn:Version;
703
704
       rr:predicateObjectMap
705
           rr:predicate cn:uri;
706
           rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/
707
      attachment/{ID}/1"];
     rr:predicateObjectMap
709
           rr:predicate cn:versionOrder;
710
           rr:objectMap
711
         rr:template "1";
712
         rr:datatype xsd:integer;
713
         ];
714
       ];
       rr:predicateObjectMap
716
           rr:predicate dc:issued;
717
           rr:objectMap
718
         rr:column "[OKAMZIKVYTVORENI]";
719
         rr:datatype xsd:dateTime;
720
         ];
721
       ].
722
   <#ContractToImplementations> a rr:TriplesMap;
       rr:logicalTable <#MilestoneTableView>;
725
       rr:subjectMap
726
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
727
      PORADIVERZE\";
       ];
728
       rr:predicateObjectMap [
         rr:predicate cn:implementation;
```

```
rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID
731
      }/{PORADIVERZE}/implementation" ];
732
   <#Implementation> a rr:TriplesMap;
734
       rr:logicalTable <#MilestoneTableView>;
       rr:subjectMap [
736
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}}/{
737
      PORADIVERZE \ / implementation";
           rr:class cn:Implementation;
738
739
       rr:predicateObjectMap
           rr:predicate cn:milestone;
741
           rr:objectMap [ rr:template "http://localhost:7598/contract/{
742
      ID}/{PORADIVERZE}/implementation/milestone/{MilestoneID}"];
743
744
  <#Milestone> a rr:TriplesMap;
745
       rr:logicalTable <#MilestoneTableView>;
       rr:subjectMap
           rr:template "http://localhost:7598/contract/{ID}/{
748
      PORADIVERZE}/implementation/milestone/{MilestoneID}";
           rr:class cn:Milestone;
749
       ];
750
       rr:predicateObjectMap [
751
         rr:predicate dc:title;
         rr:objectMap [ rr:column "[NAZEV]" ];
754
     rr:predicateObjectMap [
755
         rr:predicate cn:dueDate;
756
         rr:objectMap
757
           rr:column "[DATUMUCINOSTIML]";
758
           rr:datatype xsd:dateTime;
759
         ];
760
```

Výpis kódu 9.2: R2RML mapovací skript